

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/17-09/09, urbroja: 65-17-03, od 15. ožujka 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, aktom od 15. veljače 2017. godine, s obzirom da iz teksta Izvješća proizlazi je da je u 2016. godini Odbor postupao protivno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kao i protivno vlastitom Poslovniku o radu, a također je iz Odluke Ustavnog suda (Narodne novine, broj 46/17) razvidno kako je članak 7. stavak 4. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju nezakonit i neustavan.

Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. (u daljnjem tekstu: Izvješće) dokumentira rad Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Odbor) od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine. U uvodu Izvješća navodi se da je u razdoblju izvještavanja Odbor obavljao poslove sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: ZZDVO) te Poslovniku o radu Odbora.

Kako je navedeno i u uvodu Izvješća, Odbor je neovisno savjetodavno tijelo odgovorno Hrvatskome saboru koje ne posjeduje izvršne ovlasti. Ovlaсти i zadaće Odbora propisane su ZZDVO-om, a uključuju "promicanje etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i odnosima prema javnosti". Odbor donosi Etički kodeks kojim se utvrđuju etička načela u visokom obrazovanju i znanstvenom radu. Visoka učilišta, instituti i druge znanstvene organizacije mogu osnivati svoja etička povjerenstva i donijeti svoje etičke kodekse koji trebaju biti usklađeni s Etičkim kodeksom Odbora.

U točki 4. Izvješća "PROBLEMI U RADU ODBORA" navodi se da je Odbor "dogovorio da će, do razrješenja članova i imenovanja novih članova Odbora, donositi samo one odluke za koje budu glasali svi preostali članovi. Na taj način osigurana je većina koja bi bila postignuta i da Odbor radi u punom sastavu. Time je osigurana i legalnost rada Odbora". Iz citiranoga slijedi da je Odbor bio svjestan upitne zakonitosti vlastitoga rada u krnjemu sastavu pa je navedenim dogovorom pokušao "premostiti" nezakonitosti u radu. Navedeno je posljedica činjenice što je četvero od ukupno devet članova Odbora, zatražilo od Hrvatskoga sabora razrješenje, kao i činjenice da je Odbor ostao bez predsjednika i zamjenika predsjednika. Naime, nakon što je na sjednici održanoj 1. prosinca 2016. predsjednik Odbora dao ostavku na mjesto predsjednika (ali ne i člana), Odbor je o svom zahtjevu za razrješenjem obavijestio i zamjenik predsjednika.

Sukladno Poslovniku o radu Odbora, sjednice saziva predsjednik ili zamjenik predsjednika (članak 8). Suprotno tome u Izvješću se navodi kako je temeljem odluke Odbora sljedeću sjednicu sazvao najstariji član (str. 2). Budući da za takvu odluku Odbora nije postojalo uporište u Poslovniku o radu, njome je prekršen Poslovnik o radu te su i daljnje sjednice sazivane protivno Poslovniku.

Nadalje, dogovoreni način glasovanja preostalih članova u vrijeme dok Odbor nema imenovane predsjednika i zamjenika te četvoricu članova, predstavlja povredu institucije Odbora i institucije Hrvatskoga sabora, čiji je Odbor savjetodavno tijelo sa zadaćom promicanja etičkih načela i vrijednosti. Dogovor o glasovanju tijekom razdoblja u kojem Odbor ne posjeduje legalnost rada osigurao je donošenje nezakonitih odluka. Umjesto takva načina rada, Odbor je bio obavezan pravodobno poduzeti sve korake kako bi Hrvatski sabor razriješio odnosno imenovao članove umjesto članova koji su podnijeli ostavke, te kako bi na taj način mogao nastaviti s radom na zakonit, legalan i vjerodostojan način.

U točki 5. "OCJENA SUGLASNOSTI S USTAVOM I ZAKONOM IZMJENA I DOPUNA ETIČKOG KODEKSA" navodi se kako je, temeljem članka 112. stavka 13. ZZDVO-a Odbor zaključio "da ZZDVO implicira hijerarhiju etičkih tijela u znanosti i visokom obrazovanju i shodno tome izmijenio i dopunio Etički kodeks."

Činjenica da je Hrvatski sabor prihvatio prethodno Izvješće Odbora (26. veljače 2016. godine) ne znači da je time ozakonio Izmjene i dopune Etičkog kodeksa, jer to niti nije u ovlasti Hrvatskoga sabora nego isključivo Ustavnog suda koji je o tome i odlučivao dana 25. travnja 2017. Ustavni sud donio je tada Odluku, broja: U-II-6251/2016 (Narodne novine, broj 46/17), kojom se ukida članak 7. stavak 4. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju jer je utvrdio njihovu formalnu nezakonitost i neustavnost budući da Odboru nije dana ovlast da odlučuje o pojedinačnim slučajevima kršenja Etičkog kodeksa.

U navedenoj Odluci Ustavnog suda stoji kako je razvidno da ZZDVO Odbor nije predvidio kao "instancijsko tijelo". Upravno suprotno, Odbor je posebno tijelo osnovano ZZDVO-om, njegove članove imenuje Hrvatski sabor, nadležnost mu je promicanje etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša. Odbor (uz poslovnik o radu) donosi etički kodeks kojim utvrđuje etička načela u visokom obrazovanju, znanstvenom radu, objavljivanju rezultata, odnosima među znanstvenicima, nastavnicima i drugim sudionicima u znanstvenom i obrazovnom procesu, postupcima i radnjama vezanim za tržišno natjecanje, te odnosu prema javnosti i sredstvima javnog priopćavanja.

Ustavni sud je utvrdio da Odboru "nije dano ovlaštenje da »razmatra i rješava« kao tijelo »završne instance« »u predmetima nečasnih akademskih ponašanja« kako je to propisano osporenim odredbom Etičkog kodeksa. Također, takva ovlast nije mu dana niti jednom drugim odredbom ZZDVO-a."

U točki 6. "ZAKLJUČNE NAPOMENE" iznose se očigledne netočnosti. Primjerice, navodi se da se "dionici znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskoj rijetko odlučuju na imenovanje vlastitih etičkih povjerenstava i kreiranja vlastitih etičkih kodeksa". Upravo suprotno, sva javna sveučilišta donijela su svoje etičke kodekse i ustrojila svoja etička povjerenstva, kao što je to učinio i veliki broj sastavnica sveučilišta. Dodatno, i mnogi instituti donijeli su svoje etičke kodekse i ustrojili etička povjerenstva.

Zbog svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske daje negativno mišljenje na Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Blaženku Divjak, ministricu znanosti i obrazovanja, doc. dr. sc. Matka Glunčića, mr. sc. Hrvoja Šlezaka i prof. dr. sc. Branku Ramljak, državne tajnike u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, te prof. dr. sc. Ivanu Franić, pomoćnicu ministrice znanosti i obrazovanja.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/17-09/09

URBROJ: 65-17-03

Zagreb, 15. ožujka 2017.

16 -03- 2017

021-12/17-09/09

65-17-03

US

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 214. stavak 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, ***Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini***, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora, sukladno odredbi članka 112. stavka 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine", broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11, 94/13 i 139/13), dostavio Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, aktom od 15. veljače 2017. godine.

PREDSJEDNIK

Božo Petrov
Božo Petrov

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA: 0001-02/17-03/0002
URBROJ: 355-01-03-17-0002
Zagreb, 15. veljače 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 15-03-2017		
Klasifikacijska oznaka	Org jed	
021-12/17-09/09	65	
Uredbeni broj	Pril	Vrij
355-17-01		

Hrvatski sabor
Predsjednik Hrvatskog sabora

Trg sv. Marka 6
10000 Zagreb

Poštovani/e,

u privitku možete naći Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini, kojeg dostavljamo Hrvatskom saboru na usvajanje, sukladno čl. 112. st. 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju koji propisuje: „Najmanje jednom godišnje Odbor podnosi o svom radu izvješće Hrvatskom saboru.“.

S poštovanjem,

predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

dr. sc. Ivica Viličić

Privitak:

- Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini
(u tiskanom i elektroničkom obliku-CD)

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA:001-02/17-03/0002
URBROJ:355-01-0317-0001
Zagreb, 15. veljače 2017.

IZVJEŠĆE O RADU
ODBORA ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU
U 2016. GODINI

1. UVODNE NAPOMENE

U ovom Izvješću dokumentira se rad Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Odbor) od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine. U tom razdoblju Odbor je obavljao poslove sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: ZZDVO; NN 123/03, 198/03, 104/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15), te Poslovniku o radu Odbora.

Odbor je neovisno nacionalno savjetodavno tijelo odgovorno Hrvatskom saboru, s osnovnom zadaćom *„promicanja etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša (ZZDVO, čl. 112., st. 4.)“*. Rad Odbora odvija se na sjednicama, a ZZDVO predviđa da rad uključuje razmatranje pojedinačnih slučajeva i da Odbor *„mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima donosi u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi većinom glasova (ZZDVO, čl. 112., st. 7.)“*. Zakon ne predviđa izvršne ovlasti Odbora u smislu sankcioniranja utvrđenih etički neprihvatljivih ponašanja. Odbor može samo *„predložiti pokretanje postupka oduzimanja znanstvenog zvanja pred odgovarajućim matičnim odborom (ZZDVO, čl. 112., st. 10.)“* pri razmatranjima individualnih slučajeva, i javno objaviti svoje mišljenje *„u slučaju ako visoko učilište ili druga znanstvena organizacija sustavno krši Etički kodeks (ZZDVO, čl. 112., st. 11.)“*. Odbor donosi Etički kodeks kojim utvrđuje etička načela u visokom obrazovanju i znanstvenom radu (ZZDVO, čl. 112., st. 5.), a sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno svojim statutima, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora (ZZDVO, čl. 112., st. 13.).

2. SASTAV ODBORA

Temeljem imenovanja Hrvatskog sabora, Odbor je tijekom 2016. godine radio u sljedećem sastavu: prof. dr. sc. Josip Baloban (Katolički bogoslovni fakultet, Zagreb), prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec (Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb), prof. dr. sc. Ines Keršan-Škabić (Fakultet ekonomije i turizma dr. Mijo Mirković, Pula), dr. sc. Ljiljana Kolečnik (Institut za povijest umjetnosti, Zagreb), prim. dr. sc. Jelena Macan (Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb), prof. dr. art. Enes Midžić (Akademija dramskih umjetnosti, Zagreb), akademik Vlatko Silobrić (u mirovini), dr. sc. Nenad Starc zaslužni znanstvenik (u mirovini) i dr. sc. Ivica Vilibić (Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split).

Tijekom listopada, studenog i prosinca 2016. godine, četvero članova Odbora je od Hrvatskog sabora zatražilo razrješenje članstva u Odboru: prof. dr. art. Enes Midžić (28. listopada 2016. godine), prof. dr. sc. Josip Baloban (28. studenog 2016. godine), prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec (13. prosinca 2016. godine), te prof. dr. sc. Ines Kersan-Škabić (20. prosinca 2016. godine). Tekstovi njihovih zahtjeva za razrješenjem priloženi su ovom izvješću. Hrvatski sabor do trenutka pisanja ovog izvješća nije raspravljao o zahtjevima niti razrješio navedene članove Odbora.

Temeljem Odluke Odbora s konstituirajuće sjednice održane 22. rujna 2014. godine, za predsjednika Odbora izabran je akademik Vlatko Silobrić, a za zamjenika prof. dr. ar. Enes Midžić, Svoje funkcije obavljali su do 21. sjednice Odbora. Predsjednik Odbora je na 21. sjednici održanoj 1. prosinca 2016. godine dao ostavku na svoju funkciju nakon što je Odbor

zaključio većinom glasova da je povrijedio Poslovnik o radu Odbora. Na istoj sjednici zamjenik predsjednika Odbora obavijestio je Odbor o svome zahtjevu za razrješenjem članstva. Temeljem odluke Odbora sljedeću, 22. sjednicu, sazvao je najstariji član dr. sc. Nenad Starc. Na 22. sjednici održanoj 21. prosinca 2016. za novog predsjednika Odbora izabran je dr. sc. Ivica Vilibić, a za zamjenicu predsjednika Odbora prim. dr. sc. Jelena Macan.

3. DJELOVANJE ODBORA

Sukladno ZZDVO, Odbor je u 2016. godini obavljao sljedeće poslove:

1. Proaktivno djelovanje u smislu „*promicanja etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša* (ZZDVO, čl. 112., st. 4.)“, te
2. Rješavanje pojedinačkih predmeta kršenja Etičkog kodeksa Odbora, odnosno davanje „*mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima*“ u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi većinom glasova (ZZDVO, čl. 112., st. 7.).

Proaktivno djelovanje Odbora se očitovalo (1) u inicijativi za izradu dokumenta o upravljanju znanstvenim podacima, (2) u sudjelovanju u radu Europske mreže za znanstvenu čestitost, i (3) u sudjelovanju u radu *ad hoc* UNESCO-vog povjerenstva sa ciljem izrade Deklaracije o etičkim principima vezanim za klimatske promjene.

3.1. ODRŽANE SJEDNICE ODBORA

Tijekom 2016. godine Odbor je održao deset redovitih sjednica (25. siječnja, 15. veljače, 7. ožujka, 25. travnja, 23. svibnja, 1. srpnja, 26. rujna, 27. listopada, 1. prosinca, 21. prosinca) u okviru kojih je obradio 101 točku dnevnog reda. Zapisnici sjednica održanih tijekom 2016. godine priloženi su ovom izvješću. Odbor naglašava da su zapisnici i dnevni redovi sjednica Odbora, kao i rasprave članova nazočnih na sjednici povjerljivi podaci, sukladno čl. 30. Poslovnika o radu Odbora.

3.2. RJEŠAVANJE POJEDINAČNIH PREDMETA

Na ukupno deset održanih sjednica, Odbor je raspravljao o zaprimljenim predmetima u okviru 51 točke dnevnog reda, pri čemu su neki od predmeta bili na dnevnom redu više sjednica. Za dio predmeta nedostajala je dokumentacija, pa se Odbor obraćao nadležnim tijelima u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, često bez odgovora. Dalje, dio predmeta nije imao u dokumentaciji očitovanje etičkih tijela matičnih institucija (instituta, fakulteta, sveučilišta). U tim slučajevima od tijela matičnih institucija tražilo se očitovanje, a u slučaju da su postupci već obavljeni, mišljenje.

Kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, Odbor se tijekom 2016. godine vrlo često suočavao s nezainteresiranošću dijela visokoškolskih i znanstvenih institucija za etička pitanja. Stoga je Odbor poticao osnivanja i rad etičkih povjerenstava u dionicima sustava znanosti i visokog obrazovanja, i putem izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora u lipnju

2015. godine, te slanjem višekratnih pismenih poticaja svim dionicima u sustavu. Sukladno izmjenama i dopunama čl. 7. Etičkog kodeksa Odbora, dionici u sustavu znanosti i visokog obrazovanja su upućeni na rješavanje etičkih pitanja iz njihove sredine kroz rad vlastitih etičkih tijela.

Najveći broj pojedinačnih predmeta (16) bili su iz područja društvenih i humanističkih znanosti, manji dio (8) iz ostalih područja znanosti, dok 2 predmeta nisu bila vezana za pojedina područja znanosti.

Tablica 1. Broj zaprimljenih, riješenih i nedovršenih predmeta u 2016. godini.

Broj zaprimljenih predmeta	Broj riješenih predmeta	Broj nedovršenih predmeta (na dan 16. siječnja 2017.)	Broj predmeta raspravljanih na 1-3 sjednice	Broj predmeta raspravljanih na više od 3 sjednice
26	22	4	18	4

3.2.1. PREDMETI ZAPRIMLJENI U 2011. GODINI

U listopadu 2016. godine, Odbor je uvidom u arhivu Agencije za znanost i visoko obrazovanje saznao za određeni broj predmeta (10) iz razdoblja prije imenovanja ovog saziva Odbora. Te predmete je Agencija za znanost i visoko obrazovanje zaprimila tijekom 2011. godine, nakon što je krajem 2009. godine Odboru u predhodnom sazivu već bio istekao četverogodišnji mandat, pa nije bilo tijela koje bi rješavalo predmete i donosilo mišljenja o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti.

Kako, s jedne strane, općim aktima Odbora nije propisan postupak primopredaje predmeta, a s druge, AZVO nije o predmetima zaprimljenim u interregnumu (kraj 2010. – listopad 2014.) obavijestila Odbor, informacije o zaostalim predmetima stigle su do Odbora tek u studenom 2016. godine. Kronologija događanja vezano za te predmete dana je u zasebnom dokumentu u prilogu ovog izvješća.

Smatrajući da etika i moral ne poznaju pojam zastare, Odbor je preuzeo rješavanje zaostalih predmeta. Njihovo zanemarivanje predstavljalo bi, samo po sebi, kršenje etičkih principa na kojima se temelji rad Odbora. Dio tih predmeta je riješen (8, Tablica 1), a rješavanje ostalih predmeta (2) je u tijeku.

3.3. PROAKTIVNO DJELOVANJE ODBORA

3.3.1. IZRADA DOKUMENTA O UPRAVLJANJU ZNANSTVENIM PODACIMA

Tijekom druge polovice 2015. godine, u okviru više predmeta upućenih Odboru, aktualiziralo se pitanje dostupnosti podataka prikupljenih javnim novcem za provođenje znanstvenih istraživanja. Odbor je raspravljao o navedenom problemu i dogovorio da će, u suradnji s Povjerenicom za informiranje dr. sc. Anamarijom Musa, dipl. iur., načiniti dokument u kojem bi se obradio ovaj problem i načinila pravila koja bi regulirala korištenja podataka prikupljenih javnim novcem u znanstvenoistraživačkom radu.

U tom smislu, Odbor je poslao odgovarajući dopis Povjerenici, no nažalost bez odgovora. Slanje dopisa je ponovljeno još dva puta, sa istim ishodom. Nažalost, zbog drugih obveza Odbora, ovaj problem nije aktualiziran tijekom druge polovice 2016. godine. Nadamo se da ćemo mišljenje o problemu ograničene dostupnosti podataka prikupljenih javnim novcem u znanstvenoistraživačkom radu donijeti tijekom 2017. godine.

3.3.2. RAD U EUROPSKOJ MREŽI UREDA ZA ZNANSTVENU ČESTITOST

Kako je Odbor član Europske mreže ureda za znanstvenu čestitost (ENRIO, www.enrio.eu), Odbor je sudjelovao u radu te asocijacije. ENRIO je tijekom 2016. godine održao dva sastanka, pri čemu je, zbog nedostatka financijskih sredstava potrebnih za rad Odbora (detalji u poglavlju 3.4. Izvješća), predstavnik Odbora sudjelovao samo na jednom sastanku.

Prvi sastanak u 2016. godini održan je 14. i 15. travnja u Ljubljani, Slovenija, u prostorijama Ministarstva za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, koje je bilo i domaćin sastanka. Sastanku je nazočilo 25 predstavnika sastavnica ENRIO mreže iz svih dijelova Europe, a Odbor je predstavljao dr. sc. Ivica Vilibić.

Na skupu je prezentirana važnost znanstvene čestitosti i etičnosti u znanosti prema nacionalnim dionicima. Taj dio skupa je sadržavao nekoliko prezentacija, kako od strane predstavnika ENRIO tako i od strane pojedinih izvrsnih slovenskih znanstvenika. Slijedio je prikaz aktivnosti na europskoj razini, koju je inicirao predstavnik Europske komisije zadužen za etiku u znanosti. U tom dijelu sastanka prikazane su i trenutne projektne aktivnosti pojedinih članova ENRIO-a na nacionalnoj i na europskoj razini, i okvirno najavljena događanja u sljedećih pola godine, do sljedećeg sastanka. Na skupu je navedeno i nekoliko primjera neetičnog ponašanja u pojedinim državama članicama ENRIO-a gdje, bez obzira na zakonodavni i druge okvire, nije bilo moguće zadovoljavajuće riješiti razmatrane slučajeve. Značajan dio postupaka i aktivnosti ENRIO-a je vezan i za tzv. zviždače (eng. „whistleblower“) i kako ih zaštititi u postupcima zastupanja znanstvene etičnosti.

Drugi sastanak ENRIO-a, na kojem nažalost nije sudjelovao predstavnik Odbora, održan je 20. i 21. listopada u Bratislavi i Beču, u združenoj organizaciji slovačkog i austrijskog ureda za znanstvenu čestitost.

3.3.3. SUDJELOVANJE U IZRADI DEKLARACIJE O ETIČKIM PRINCIPIMA VEZANIM ZA KLIMATSKE PROMJENE

Tijekom srpnja 2016. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je dopisom zamolilo Odbor da nominira kandidata za *ad hoc* ekspertno Povjerenstvo UNESCO-a koje će imati za cilj izradu Deklaracije o etičkim principima vezanim za klimatske promjene (*Declaration on the Ethical Principles in relation to Climate Change*).

Odbor je predložio dr. sc. Ivicu Vilibića kao kandidata, kojeg je u navedeno Povjerenstvo imenovala Generalna tajnica UNESCO-a Irena Bokova, zajedno s još 23 međunarodna eksperta.

Prvi sastanak Povjerenstva održan je od 20. do 25. rujna 2016. godine u Rabatu, Maroko, uz domaćinstvo Kraljevine Maroko. Rezultat sastanka jest preliminarna verzija Deklaracije, koja je poslana na raspravu svim relevantnim dionicima, uključujući i države članice UNESCO-a.

Zapisnik s prvog sastanka *ad hoc* Povjerenstva nalazi se u privitku.

3.4. FINANCIJSKI OKVIR RADA ODBORA

Tijekom 2016. godine rashodi rada Odbora su obuhvaćali propisanu naknadu za rad u Odboru, troškove puta za sudjelovanje na sjednicama dvoje članova Odbora sa prebivalištem van Zagreba (Split, Pula), te troškove sudjelovanja predstavnika Odbora na dva sastanka Europske mreže ureda za znanstvenu čestitost (ENRIO). Nažalost, predviđeni budžet Odbora nije bio dostatan za pokrivanje svih navedenih troškova. Stoga je dr. sc. Ivica Vilibić svoje sudjelovanje na sastanku ENRIO-a u Ljubljani 14. i 15. travnja 2016. godine financirao iz sredstava institucije na kojoj je zaposlen (Institut za oceanografiju i ribarstvo), dok na sastanku ENRIO-a 20. i 21. listopada u Bratislavi i Beču Odbor nije imao predstavnika. Sukladno tome, Odbor je, preko Agencije za znanost i visoko obrazovanje, u lipnju 2016. godine obavijestio Hrvatski sabor o problemu i zamolio da se osiguraju dostatna sredstva za predviđene aktivnosti u tekućoj godini. Dodatna sredstva za rad Odbora nisu osigurana.

4. PROBLEMI U RADU ODBORA

Tijekom listopada 2016. godine pojavili su se problemi u radu Odbora, jer su se aktualizirale prijave za kršenje Etičkog kodeksa poslane Odboru još 2011. godine, a neprocesirane zbog neimenovanja članova Odbora u razdoblju od 2011. do 2014. godine. Kronologija tih događanja i razlozi zašto je Odbor odlučio uzeti te prijave u redovitu proceduru navedeni su u poglavlju 3.2.1. ovog izvješća. Među prijavama našla se i prijava plagiranja znanstvenog rada prof. dr. sc. Pave Barišića, koja je privukla izrazitu medijsku pažnju. Nažalost, medijska, politička i akademska instrumentalizacija rada Odbora je utjecala na sam rad Odbora, pri čemu je došlo do:

1) zahtjeva četvero članova za razrješenjem:

- a) prof. dr. art. Enes Midžić, zamjenik predsjednika Odbora, u svom zahtjevu od 28. listopada 2016. godine navodi da mu „*moralni kod, častan život, status sveučilišnog nastavnika i dragovoljca Domovinskog rata priječi rad u Odboru*“ kojeg je javnim medijskim istupom prof. dr. sc. Pavo Barišić, ministar znanosti i obrazovanja kvalificirao da „*srozava etička načela i sve nas skupa pretvara u državu koja ne zaslužuje nikakve pohvale*“.
- b) prof. dr. sc. Josip Baloban u svom zahtjevu od 28. studenog 2016. godine navodi da „*Odbor – koji kao etičko tijelo treba djelovati neovisno i kao takav biti percipiran u javnosti – doživio je instrumentalizaciju u hrvatskoj medijskoj javnosti*“, te da nakon što je „*na svoj način i svojim iskustvom pokušao pridonijeti prevladavanju, prije svega, instrumentalizacije Odbora, ali bez određenog uspjeha*“, odlučio podnijeti ostavku.
- c) prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec u svom zahtjevu od 13. prosinca 2016. godine navodi da „*slijedom okolnosti, zbog kojih je proteklih mjeseci otežano djelovanje Odbora za*

etiku u znanosti i visokom obrazovanju na načelima koja su ugrađena u Poslovnik i Etički kodeks“, nije više u mogućnosti doprinijeti radu Odbora.

d) prof. dr. sc. Ines Kersan-Škabić u svom zahtjevu od 20. prosinca 2016. godine navodi da *„u takvim novonastalim okolnostima nisam voljna nastaviti s radom u ovom Odboru jer smatram da se temeljna zadaća Odbora ozbiljno narušava prisutnošću politike u radu Odbora i povredama Poslovnika o radu Odbora“.*

2) kršenja Poslovnika o radu, utvrđenog većinom glasova Odbora na 21. sjednici Odbora, te ostavke akademika Vlatka Silobrčića na mjesto predsjednika Odbora.

Tekstovi zahtjeva za razrješenjem od članstva u Odboru te tekst ostavke akademika Vlatka Silobrčića na mjesto predsjednika Odbora priloženi su ovom izvješću.

Sukladno čl. 16. Poslovnika o radu Odbora, u kojem se navodi da *“za donošenje pravovaljanih odluka potrebna je nazočnost većine članova Odbora, te natpolovičan broj glasova nazočnih članova Odbora“*, sazvana je 22. sjednica Odbora na dan 21. prosinca 2016. godine, na kojoj su izabrani novi predsjednik i zamjenik Odbora. Na toj sjednici Odbor je dogovorio da će, do razrješenja članova i imenovanja novih članova Odbora, donositi samo one odluke za koje budi glasali svi preostali članovi. Na taj način osigurana je većina koja bi bila postignuta i da Odbor radi u punom sastavu. Time je osigurana i legalnost rada Odbora. Uz to, Odbor je poslao zahtjev Hrvatskom saboru za hitnim razrješenjem članova koji su to zatražili i imenovanjem novih članova do isteka mandata ovog saziva Odbora. Shodno tome, nastavljen je rad Odbora sukladno ZZDVO i Poslovniku o radu sve do pisanja ovog izvješća.

O svemu navedenom Odbor je 16. siječnja 2017. godine, izdao Priopćenje za medije koje je sastavni dio ovog izvješća.

5. OCJENA SUGLASNOSTI S USTAVOM I ZAKONOM IZMJENA I DOPUNA ETIČKOG KODEKSA

Dana 5. siječnja 2017. godine Odbor je zaprimio dopis Ustavnog suda Republike Hrvatske, u kojem se traži očitovanje Odbora na navode Prijedloga za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 1. Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora donešenog na sjednici Odbora 8. lipnja 2015. godine, kojeg ispred predlagatelja Sveučilišta u Zagrebu zastupa odvjetničko društvo Mihočević & Bajs.

Predmet prijave je ocjena suglasnosti s Ustavom i Zakonom odredaba čl. 7. st. 4. Etičkog kodeksa Odbora, koji navodi:

„Sljedeća su razina etička povjerenstva/tijela više organizacijske jedinice (npr. sveučilišta, veleučilišta), a završna je razina Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.“

Odbor se očitovao o predmetu prijave, u kojem se poziva na čl. 112. ZZDVO, a napose na njegov stavak 13.:

„Sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora. Na visokim učilištima najmanje jedan član etičkog povjerenstva je student.“

Sukladno navedenom, Odbor je zaključio da ZZDVO implicira hijerarhiju etičkih tijela u znanosti i visokom obrazovanju i shodno tome izmijenio i dopunio Etički kodeks. Te izmjene su bile sadržane u Izvješću o radu Odbora u prethodnom razdoblju (rujan 2014. – siječanj 2016.), koje je Hrvatski sabor 26. veljače 2016. godine gotovo jednoglasno prihvatio (100 glasova za i 2 suzdržana). Odbor je pri tome postavljen kao krovno tijelo koje donosi kodeks etički prihvatljivih i neprihvatljivih ponašanja u znanosti i visokom obrazovanju u Hrvatskoj, jer prema ZZDVO Etički kodeks Odbora moraju slijediti svi dionici u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. ZZDVO dionike ne obvezuje na osnivanje vlastitih etičkih povjerenstava, ali im pruža tu mogućnost, pri čemu etički kodeksi dionika moraju biti usklađeni sa Etičkim kodeksom Odbora. Čak i u suprotnome, u slučaju dokidanja čl. 7. st. 4. Etičkog kodeksa, ovlasti Odbora ne bi bile smanjene već naprotiv povećane, jer bi Odbor imao ovlasti donošenja „*mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima*“, bez uvažavanja mišljenja i stajališta etičkih povjerenstava pojedinih sastavnica sveučilišta, odnosno etičkih savjeta sveučilišta.

Potpuni tekst očitovanja Odbora Ustavnom sudu na navedenu prijavu priložen je ovom izvješću.

6. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Od početka rada u ovom sazivu, Odbor se suočava s nezainteresiranošću većine visokoškolskih i znanstvenih institucija za etička pitanja, uključujući i prakse neobjektivne, pristrane prosudbe kršenja etičkih načela, kao i potpuni izostanak sankcija čak i u slučajevima u kojima je neprijeporno utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa Odbora. Uočeno je i da se dionici sustava znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskoj rijetko odlučuju na imenovanje vlastitih etičkih povjerenstava i kreiranje vlastitih etičkih kodeksa. Ovi problemi su ponukali Odbor da kao jednu od svojih prvih zadaća u promicanju etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, definiranih u ZZDVO čl. 112. st. 4., potakne osnivanja i rad etičkih povjerenstava u dionicima sustava znanosti i visokog obrazovanja.

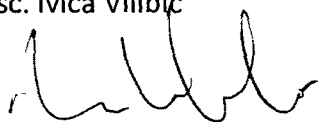
Rješavanje etičkih pitanja u vlastitoj sredini, s jedne strane, olakšava prosudbu neetičnih ponašanja za koju je u sustavu znanosti i visokog obrazovanja često nužna stručna ekspertiza, koja je na razini fakulteta, sveučilišta, instituta, uvijek prisutna. S druge strane, lokalno je često teško izbjeći sukobe interesa i pristranosti pri prosudbi neetičnih ponašanja, što čini nužnim postojanje mogućnosti za traženjem drugih mišljenja. Iskustvo rada ovog saziva Odbora to potvrđuje mnoštvom predmeta u kojima je od Odbora zatraženo mišljenje u predmetima koji su rješavani na razinama dionika, uključujući i sveučilišta, a čijim rješenjima prijavitelji nisu bili zadovoljni.

Mišljenja Odbora nisu obvezujuća, već savjetodavna, stoga ona sama ne utvrđuju nikakvu pravnu odgovornost, iako je mogu potaknuti. Mišljenja, prijedloge, preporuke ili primjedbe Odbora dionici u sustavu mogu, ali ne moraju prihvatiti.

Odbor naglašava da je neovisno prosuđivanje etičkih postupaka od strane tijela u sustavu znanosti i visokog obrazovanja preduvjet razvoja znanosti. Iako je praksa provođenja etičkih postupaka u Europi raznolika, u svim nacionalnim sustavima znanosti i visokog obrazovanja sva tijela zadužena za te predmete su u potpunosti neovisna od sustava upravljanja i donošenja odluka pojedinih sastavnica. U pojedinim državama, npr. u Austriji, ta neovisnost

implicira da prosudbe etičkih postupaka obavljaju inozemni znanstvenici, sve u cilju izbjegavanja sukoba interesa. U tom smislu, stav Odbora jest da pravni okvir kojim se uređuje pitanje prevencije, detektiranja i sankcioniranja kršenja etičkih principa u znanosti i visokom obrazovanju mora biti detaljno i dosljedno definiran Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju, kao i ostalom relevantnom, za sada nedostajućom pravnom regulativom.

predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
dr. sc. Ivica Vilibić

Privitak:

- zapisnici 13. do 22. sjednice Odbora
- kronologija događanja sa predmetima zaprimljenim tijekom 2011. godine
- skraćeni zapisnik sa Prvog sastanka *ad hoc* ekspertnog Povjerenstvo UNESCO-a za izradu Deklaracije o etičkim principima vezanim za klimatske promjene
- Zahtjevi za razrješenjem od članstva u Odboru prof. dr. art. Enesa Midžića, prof. dr. sc. Josipa Balobana, prof. dr. sc. Andreje Brajša-Žganec, te prof. dr. sc. Ines Kersan-Škabić
- Ostavka predsjednika Odbora akademika Vlatka Silobrčića
- Priopćenje za medije Odbora od 16. siječnja 2017. godine
- Očitovanje Odbora na navode Prijedloga za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 1. Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora

Privitak

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI
I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA: 003-08/16-04/0001
URBROJ: 355-01-03-16-0002
Zagreb, 10. veljače 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

13. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje Odbor), održane 25. siječnja 2016. godine u prostorijama Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Donje Svetice 38/5, Zagreb

Nazočni članovi: akademik Vlatko Silobričić, dr. sc. Jelena Macan, dr. med., dr. sc. Ivica Vilibić, prof. dr. art. Enes Midžić, dr. sc. Ljiljana Kolečnik, dr. sc. Andreja Brajša-Žganec, prof. dr. sc. Josip Baloban, prof. dr. sc. Ines Kersan-Škabić

Ispričani članovi: prof. dr. sc. Nenad Starc

Ostali nazočni: Martina Francetić Đurašević, dipl.iur., (iz Agencije za znanost i visoko obrazovanje)

Sjednica je započela u 11 sati.

Predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobričić pozdravio je nazočne članove te predložio sljedeći:

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda 13. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 12. sjednice
3. Rasprava o pojedinačnim predmetima
 - 3.1. prof. dr. sc. Sanda Ham- prijava protiv prof. dr. sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa (Filozofski fakultet u Osijeku)

(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

- 3.2. dr.sc. Karmen Margeta, povreda Etičkog kodeksa u znanosti i visokom obrazovanju
- dopis dr. sc. Karmen Margete
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)
- 3.3. dr.sc. Ivana Vinković Vrček, povreda Etičkog kodeksa u znanosti i visokom obrazovanju
- zapisnik Etičkog povjerenstva Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada
(izvjestitelj: dr.sc. Jelena Macan)
4. Godišnje izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
5. Proaktivno djelovanje Odbora
6. Ostalo
- 6.1. Obavijest o zaprimljenoj pritužbi e- poštom – pritužba gospodina Ivana Ivanića, studenta Veleučilišta u Požegi, na neetično ponašanje dr. sc. Mirele Mezak Stastny, više predavačice Veleučilišta u Požegi.

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 13. sjednice Odbora

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili predloženi dnevni red 13. sjednice.

Ad 2. Usvajanje zapisnika 12. sjednice

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili zapisnik prošle sjednice.

Ad 3. Rasprava o pojedinačnim predmetima

3.1. prof. dr. sc. Sanda Ham- prijava protiv prof. dr. sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa (Filozofski fakultet u Osijeku)

(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

Predsjednik je izvijestio članice i članove o sadržaju prijave i priložene dokumentacije u zaprimljenom predmetu.

Nakon rasprave, u kojoj su sudjelovale sve članice i članovi, Odbor je jednoglasno zaključio da će predmet proslijediti Etičkom povjerenstvu Sveučilišta u Osijeku, jer nalazi da je nužno da to Povjerenstvo ponovno razmotri cijeli predmet i o njemu odluči (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

3.2. dr.sc. Karmen Margeta, povreda Etičkog kodeksa u znanosti i visokom obrazovanju

(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

Odbor je razmotrio dopis kojim se dr. sc. Karmen Margeta u vezi svog slučaja obraća glavnom državnom odvjetniku, g. Dinku Cvitanu, a koji je Odbor zaprimio 8. prosinca 2015.

Nakon rasprave, u kojoj su sudjelovale sve članice i članovi, Odbor je jednoglasno zaključio uputiti odgovor dr. sc. Karmen Margeti da je njezino pismo primio na znanje (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

3.3. dr.sc. Ivana Vinković Vrček, povreda Etičkog kodeksa u znanosti i visokom obrazovanju

- zapisnik Etičkog povjerenstva Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada

(izvjestitelj: dr.sc. Jelena Macan)

Odbor je razmatrao zapisnik Etičkog povjerenstva Instituta za medicinska istraživanja i medicine rada u Zagrebu kojim se to Povjerenstvo ponovno očitovalo u ovom predmetu povodom zaprimljenih dopis akademika Ferde Bašića od 12. listopada 2015. i pisma dr. Thomasa Coxa.

Nakon rasprave, u kojoj su sudjelovale sve članice i članovi, Odbor je jednoglasno zaključio da ostaje pri mišljenju koje je donio u ovom predmetu na svojoj 8. sjednici održanoj 15. lipnja 2015. te da ovaj predmet do daljnjeg smatra završenim.

Ad 4. Godišnje izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Predsjednik je pozvao članice i članove da do kraja tjedna elektroničkim putem dostave svoje prijedloge izmjena i dopuna na predloženi tekst Izvješća kako bi se usuglasio konačni tekst koji bi se uputio Hrvatskom saboru.

Ad 6. Ostalo

6.1. Obavijest o zaprimljenoj pritužbi e- poštom – pritužba gospodina Ivana Ivanića, studenta Veleučilišta u Požegi, na neetično ponašanje dr. sc. Mirele Mezak Stastny, više predavačice Veleučilišta u Požegi

Predsjednik je obavijestio članice i članove o anonimnom dopisu koji je upućen ravnateljici Agencije za znanost i visoko obrazovanje, prof. dr. sc. Jasmini Havranek, koji je zatim proslijeđen Odboru, a u kojem se iznose primjedbe na rad dr. sc. Mirele Mezak Stastny, više predavačice na Veleučilištu u Požegi.

Budući da Odbor i dalje prima pritužbe na rad dr. sc. Mirele Mezak Stastny, a utvrdivši da očitovanje Etičkog povjerenstva Veleučilišta u Požegi koje je u tom predmetu zatraženo 15. lipnja 2015. još uvijek nije zaprimljeno, Odbor je jednoglasno zaključio uputiti požurnicu Etičkom povjerenstvu Veleučilišta u Požegi (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

Sjednica je završila u 12:30.

Tonski zapis sjednice čini sastavni dio ovog Zapisnika.

Zapisnik sastavila:

Martina Francetić Đurašević

Predsjednik

akademik Vlatko Silobrčić, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI
I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA: 003-08/16-04/0002

URBROJ: 355-01-03-16-0002

Zagreb, 23. veljače 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

14. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje Odbor), održane 15. veljače 2016. godine u prostorijama Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Donje Svetice 38/5, Zagreb

Nazočni članovi: akademik Vlatko Silobrčić, prim. dr. sc. Jelena Macan, dr. med., dr. sc. Ivica Vilibić, dr. sc. Ljiljana Kolečnik, dr. sc. Andreja Brajša-Žganec, prof. dr. sc. Josip Baloban

Ispricani članovi: prof. dr. art. Enes Midžić, prof. dr. sc. Ines Kersan-Škabić

Ostali nazočni: Martina Francetić Đurašević, dipl.iur., (iz Agencije za znanost i visoko obrazovanje)

Sjednica je započela u 11 sati.

Predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobrčić pozdravio je nazočne članove te predložio sljedeći:

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda 14. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 13. sjednice
3. Rasprava o pojedinačnim predmetima
 - 3.1. Goran Slivšek – pritužba na Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

3.2. mr. sc. Blanka Matković i Stipo Pilić, prof – pritužba na plagijat Danijela Jurkovića, bivšeg studenta Hrvatskih studija
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

3.3. prof. dr. sc. Sanda Ham- prijava protiv prof. dr. sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa (Filozofski fakultet u Osijeku)
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

4. Proaktivno djelovanje Odbora

6. Ostalo

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 13. sjednice Odbora

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili predloženi dnevni red 13. sjednice.

Ad 2. Usvajanje zapisnika 12. sjednice

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili zapisnik prošle sjednice.

Ad 3. Rasprava o pojedinačnim predmetima

3.1. Goran Slivšek – pritužba na Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci

Predsjednik je izvijestio članove o sadržaju pritužbe i priloženoj dokumentaciji. Nakon rasprave u kojoj su sudjelovale sve članice i članovi, i u kojoj je utvrđeno da je taj predmet u postupku rješavanja pred Etičkim povjerenstvom Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci, Odbor je jednoglasno zaključio uputiti dopis dekanu Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci kojim će tražiti da se obavijesti ovaj Odbor o mogućim odlukama Etičkog povjerenstva Fakulteta (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

3.2. mr. sc. Blanka Matković i Stipo Pilić, prof – pritužba na plagijat Danijela Jurkovića, bivšeg studenta Hrvatskih studija

Predsjednik je izvijestio članice i članove o sadržaju pritužbe na plagijat te o navodima podnositelja pritužbe da se Etičko povjerenstvo Hrvatskih studija, kojem je pritužba prvotno upućena, ni nakon nekoliko mjeseci od podnošenja nije očitovalo. Nakon rasprave Odbor je jednoglasno zaključio uputiti dopis Voditelju Hrvatskih studija kojim će ga zamoliti da potakne Povjerenstvo na rješavanje tog predmeta (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

3.3. prof. dr. sc. Sanda Ham- prijava protiv prof. dr. sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa (Filozofski fakultet u Osijeku)

Predsjednik je izvijestio članice i članove da je u ovom predmetu zaprimljen dopis i preslika preglednog rada *Kroatistikom uzvodno – rasprava o autorstvu*, koji je kao dodatak predmetu uputila prof. dr. sc. Sanda Ham. Jednoglasno je zaključeno da će se prof. dr. sc. Sandi Ham uputiti dopis kojim se potvrđuje da je Odbor zaprimio taj dodatak predmetu (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

Ad 4. Proaktivno djelovanje Odbora

Osvrćući se na dugo čekanje odgovora od pojedinih institucija kojima Odbor upućuje dopise u rješavanju pojedinačnih predmeta jednoglasno je zaključeno da Odbor slati požurnicu ako u roku od dva mjeseca od slanja svog dopisa na isti ne dobije odgovor.

Slijedom tog zaključka Odbor je jednoglasno odlučio da će poslati požurnicu Povjerenici za informiranje kojoj je 20. studenog 2015. upućeno pismo na temu *Dostupnost znanstveno relevantnim informacijama* u kojem je zamoljeno detaljnije upućivanje u zakonsku podlogu i pozitivne propise koji reguliraju navedenu problematiku, a na koji do danas nije stigao odgovor.

Ad 6. Ostalo

Predsjednik je izvijestio članice i članove da je Odbor dobio poziv za sjednicu Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora koja će se održati 16. veljače 2016. u 11 sati. i na kojoj će točka dnevnog reda biti *Izvještaj o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju od rujna 2014. do siječnja 2016. godine.*

Predsjednik je također izvijestio članice i članove da je za televizijsku emisiju *Treći element* trećeg programa Hrvatske radio televizije dao kratku izjavu o Odboru i o stanju etičnosti u akademskoj zajednici. Emisija će biti na programu u četvrtak 18. veljače 2016. g. u večernjim satima.

Sjednica je završila u 12:15 sati.

Zapisnik sastavila:

Martina Francetić Đurašević

Predsjednik

akademik Vlatko Silobrić, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI
I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA: 003-08/16-04/0003
URBROJ: 355-01-03-16-0002
Zagreb, 31. ožujka 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

15. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje Odbor), održane u ponedjeljak 7. ožujka 2016. godine u velikoj dvorani Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Donje Svetice 38/5, Zagreb

Nazočni članovi: akademik Vlatko Silobrić, prim. dr. sc. Jelena Macan, dr. med., dr. sc. Ivica Vilibić, prof. dr. sc. Josip Baloban, prof. dr. art. Enes Midžić, prof. dr. sc. Ines Kersan-Škabić, prof. dr. sc. Nenad Starc

Ispričani članovi: , dr. sc. Ljiljana Kolečnik, dr. sc. Andreja Brajša-Žganec,

Ostali nazočni: Martina Francetić Đurašević, dipl.iur., (AZVO), Jadranka Žimbek (AZVO)

Sjednica je započela u 11 sati.

Predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobrić pozdravio je nazočne članove te predložio sljedeći:

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda 15. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 14. sjednice
3. Predsjednikova obavijest o podnesenom Izvještaju o radu Odbora pred Hrvatskim saborom i Odborom za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora
4. Rasprava o pojedinačnim predmetima

- 4.1. mr. sc. Zdravko Lučin protiv dr. sc. Marise Klančnik, dr. med.
 - očitovanje Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta u Zagrebu (izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)
- 4.2. prof.dr.sc. Ivo Bičanić - prijava protiv prof dr. sc. Jurice Šimurine
 - očitovanje Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu
 - dopis odvjetničkog ureda
 - očitovanje Povjerenstva za sveučilišnu nastavnu literaturu (izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)
- 4.3. prof. dr. sc. Nikola Mijatović – prof. dr. sc. Hrvoje Arbutina – molba za donošenje mišljenja (izvjestitelj: akademik Silobrčić)
5. Proaktivno djelovanje Odbora
6. Ostalo

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 15. sjednice Odbora

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili predloženi dnevni red 15. sjednice.

Ad 2. Usvajanje zapisnika 14. sjednice

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili zapisnik prošle sjednice (uz dvije primjedbe koje ne utječu na sam zapisnik).

3. Predsjednikova obavijest o podnesenom Izvještaju o radu Odbora pred Hrvatskim saborom i Odborom za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora

Predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju akademik Silobrčić ukratko je obavijestio nazočne članove Odbora da je pred Hrvatskim saborom i Odborom za obrazovanje, kulturu i znanost podnio Izvještaj o radu odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju za 2015. godinu.

Istaknuo je zadovoljstvo što je rad Odbora za etiku i znanost u visokom obrazovanju od svih ocijenjen kao vrlo dobar i dobio je pohvale čemu u prilog govori i činjenica da je jednoglasno usvojen (Izvješće je sastavni dio zapisnika).

Članice i članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju čestitali su akademiku Silobrčiću na uspješno podnjetom izvješću te su naglasili da je sam rad Odbora dobronamjeran, savjestan i na visokoj moralnoj razini.

4. Rasprava o pojedinačnim predmetima

- 4.1. mr. sc. Zdravko Lučin protiv dr. sc. Marise Klančnik, dr. med.
 - očitovanje Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta u Zagrebu (izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

Izvjestitelj akademik Silobrčić obavijestio je članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju o predmetu. Etičko povjerenstvo Medicinskog fakulteta u Zagrebu poslalo je svoje očitovanje (dopis je sastavni dio zapisnika) u kojem navode da ne daju mišljenja o osobama koje nisu njihovi zaposlenici.

Nakon rasprave u kojoj su sudjelovali nazočni članice i članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju jednoglasno se donosi zaključak da se od Komore zatraži mišljenje o predmetu te da se dopis uputi i Etičkom povjerenstvu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

- 4.2. prof.dr.sc. Ivo Bićanić - prijava protiv prof dr. sc. Jurice Šimurine
- očitovanje Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu
 - dopis odvjetničkog ureda
 - očitovanje Povjerenstva za sveučilišnu nastavnu literaturu (izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)

Prof.dr.sc. Nenad Starc izvjestitelj za predmet prof.dr.sc. Bićanić – prijava protiv prof.dr.sc. Šimurine upoznao je članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju s detaljnom kronologijom cijelog postupka koji je započeo 2011. godine (kronološki pregled je sastavni dio zapisnika).

Predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju akademik Silobrčić obavijestio je članove Odbora da je zaprimljen dopis Odvjetničkog ureda u kojem se traži odluka Odbora iz kojeg je vidljivo da je Odbor zaključio da se radi o plagijatu. Predsjednik Silobrčić kao i članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju ističu da Odbor ne donosi zaključke već mišljenja ili preporuke (propisano Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07 – Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15- Odluka USRH) i Poslovníkom o radu Odbora).

Nakon rasprave u kojoj su sudjelovali svi nazočni, članice i članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju jednoglasno su donijeti zaključci:

- a) da se Odvjetničkom uredu uputi dopis uz napomenu da postupak u navedenom predmetu još traje
- b) da se Etičkom savjetu Sveučilišta u Zagrebu uputi dopis u kojem se navodi da predmet prof.dr.sc. Šimurine nije završen te da ih molimo da Odboru pošalju relevantne dokumente kojima raspolažu
- c) da se Etičkom povjerenstvu Ekonomskog fakulteta uputi dopis uz zamolbu da Odboru pošalju slijedeće dokumente: očitovanje prof. dr. sc. Jurice Šimurine; dopise predsjednice Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu (od 18.7. i 25.11.2013.) u kojima se traži mišljenje vašeg Povjerenstva; dosadašnje odgovore vašeg Povjerenstva Etičkom savjetu Sveučilišta u Zagrebu, te zaključke nezavisne stručne skupine koju je za taj predmet bilo imenovalo vaše Povjerenstvo.

- 4.3. prof. dr. sc. Nikola Mijatović – prof. dr. sc. Hrvoje Arbutina – molba za donošenje mišljenja (izvjestitelj: akademik Silobrčić)

Izvjestitelj akademik Silobrčić obavijestio je članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju o predmetu prof.dr.sc. Mijatović – prof.dr.sc. Arbutina te je naglasio da je Etičko povjerenstvo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu provelo proceduru i došlo utvrđivanjem činjenica do zaključka da se radi o plagijatu.

Nakon rasprave članice i članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju jednoglasno donose zaključak kako su zaprimili obrazloženo mišljenje Etičkog povjerenstva Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koje Odbor prihvaća i da se o istom obavijesti prof.dr.sc. Nikola Mijatović uz napomenu da o eventualnim propustima u proceduri Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju nije nadležan. Isti dopis poslat će se i dekanici Pravnog fakulteta u Zagrebu „na znanje“.

Ad 6. Ostalo

- a) Prof.dr.sc. Nenad Starc podnio je članicama i članovima Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju kratko izvješće sa službenog puta u Atenu.

- b) Prof.dr.sc. Ivica Vilibić obavijestio je članice i članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju da će se u mjesecu travnju 2016. održati ENRIO konferencija u Ljubljani pa postavlja pitanje o mogućnosti da kao predstavnik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju bude nazočan.
Akademik Silobrčić zamolio je da se provjeri ima li financijskih sredstava iz kojih bi se pokrili troškovi službenog puta.

Sjednica je završila u 12:45 sati.

Zapisnik sastavila:

Jadranka Žimbrek

Predsjednik

akademik Vlatko Silobrčić, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI
I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA: 003-08/16-04/0004
URBROJ: 355-01-03-16-0002
Zagreb, 13. svibnja 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

16. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje: Odbor), održane u ponedjeljak 25. travnja 2016. godine u velikoj dvorani Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Donje Svetice 38/5, Zagreb

Nazočni članovi: akademik Vlatko Silobrčić, prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med., dr.sc. Ljiljana Kolečnik, dr.sc. Andreja Brajša-Žganec, prof.dr.art. Enes Midžić, prof.dr.sc. Ines Kersan-Škabić, prof.dr.sc. Nenad Starc.

Ispričani članovi: dr. sc. Ivica Vilibić, prof. dr. sc. Josip Balaban.

Ostali nazočni: Martina Francetić Đurašević, dipl.iur., (AZVO).

Sjednica je započela u 11 sati.

Predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobrčić pozdravio je nazočne članove te predložio sljedeći:

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda 16. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 15. sjednice
3. Rasprava o pojedinačnim predmetima
 - 3.1. prof.dr.sc. Ivo Bičanić - prijava protiv prof dr. sc. Jurice Šimurine
- dopis odvjetničkog ureda
(izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)
 - 3.2. Mr.sc. Blanka Matković i Stipo Pilić, prof. – pritužba na plagijat Danijela Jurkovića, bivšeg studenta Hrvatskih studija
- odgovor Etičkog povjerenstva Hrvatskih studija
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

- 3.3. Goran Slivšek – pritužba na Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci
- odgovor Etičkog povjerenstva Fakulteta zdravstvenih studija
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrić)
- 3.4. dr.sc. Ivana Vinković Vrček, povreda Etičkog kodeksa u znanosti i visokom obrazovanju- prijava
prof.dr.sc. Marijana Jošta
- podnesak prof.dr.sc. Marijana Jošta
(izvjestiteljica: prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med.)
- 3.5. dr.sc. Mirela Mezak Stastny, pritužba na postupanje predavačice na Sveučilištu u Požegi
- odgovor Etičkog povjerenstva Sveučilišta u Požegi
(izvjestiteljica: dr.sc. Ljiljana Kolečnik)
- 3.6. Hrvatska zaklada za znanost- projekt „Nejednakosti i primjene“
(izvjestiteljica: prof.dr.sc. Ines Kersan Škabić)
4. Proaktivno djelovanje Odbora
5. Ostalo
- zaključak Hrvatskog sabora o prihvatanju Izvještaja o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju od rujna 2014. do siječnja 2016. godine

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 16. sjednice Odbora

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili predloženi dnevni red 15. sjednice.

Ad 2. Usvajanje zapisnika 15. sjednice

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili zapisnik prošle sjednice.

Ad 3. Rasprava o pojedinačnim predmetima

3.1. prof.dr.sc. Ivo Bičanić - prijava protiv prof dr. sc. Jurice Šimurine

- dopis odvjetničkog ureda
(izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)

Nakon rasprave Odbor je zaključio uputiti požurnice Etičkom povjerenstvu Ekonomskog fakulteta u Zagrebu i Etičkom savjetu Sveučilišta u Zagrebu te ponovno zatražiti da dostave sve relevantne dokumente u ovome predmetu kojima raspolažu, a koje je Odbor od imenovanih tijela zatražio 18. ožujka 2016.g.

Odbor je također zaključio da će uputiti odgovor odvjetničkom uredu Bandalo & Labavić kojim će ih izvijestiti da još uvijek čeka dostavljanje dokumentacije zatražene u ovom predmetu od Etičkog povjerenstva Ekonomskog fakulteta u Zagrebu i Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

3.2. Mr.sc. Blanka Matković i Stipo Pilić, prof. – pritužba na plagijat Danijela Jurkovića, bivšeg studenta Hrvatskih studija

- odgovor Etičkog povjerenstva Hrvatskih studija
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrić)

Nakon rasprave Odbor je zaključio da prihvaća obrazloženje Etičkog povjerenstva Hrvatskih studija. O tome će obavijestiti podnositelje pritužbe, mr.sc. Blanku Matković i Stipu Pilića, prof., navodeći da je u ovom predmetu prestala nadležnost Hrvatskih studija i Odbora te ih uputiti da dalje postupaju po vlastitom nahođenju (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

3.3. Goran Slivšek – pritužba na Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci

- odgovor Etičkog povjerenstva Fakulteta zdravstvenih studija

(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrić)

Nakon rasprave Odbor je zaključio da je u ovom predmetu pred Etičkim povjerenstvom Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci postupak okončan. Odbor prihvaća obrazloženja i nalaze u dostavljenoj dokumentaciji te će u tom smislu obavijestiti g. Gorana Slivšeka (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

3.4. dr.sc. Ivana Vinković Vrček, povreda Etičkog kodeksa u znanosti i visokom obrazovanju- prijava prof.dr.sc. Marijana Jošta

- podnesak prof.dr.sc. Marijana Jošta

(izvjestiteljica: prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med.)

Nakon ponovnog razmatranja sveukupne dokumentacije u predmetu i rasprave Odbor je zaključio da ostaje kod svog mišljenja donesenog 15. lipnja 2015. g. čime zaključuje ovaj predmet te predlaže dr.sc. Marijanu Joštu da, ako ne prihvaća mišljenje ovog Odbora, svoj predmet iznese pred drugim instancama (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

3.5. dr.sc. Mirela Mezak Stastny, pritužba na postupanje predavačice na Veleučilištu u Požegi

- odgovor Etičkog povjerenstva Veleučilišta u Požegi

(izvjestiteljica: dr.sc. Ljiljana Kolečnik)

Nakon rasprave Odbor je zaključio zatražiti od Etičkog povjerenstva dostavljanje svih dokumenata koji se navode u zaprimljenom dopisu, a Odboru nisu dostavljeni. Također uputit će se dopis, kako Etičkom povjerenstvu, tako i svim ostalim tijelima Veleučilišta (dekanu, prodekanu, upravnom i stručnom vijeću) zbog neprovođenja postupka pred Etičkim povjerenstvom sukladno odredbama Etičkog kodeksa Veleučilišta u Požegi (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

3.6. Hrvatska zaklada za znanost- projekt „Nejednakosti i primjene“

(izvjestiteljica: prof.dr.sc. Ines Kersan Škabić)

Prije razmatranja samog predmeta, a uvidom u dopis Hrvatske zaklade za znanost (dalje: Zaklada) utvrđeno je da je isti 20.11.2015. upućen na adresu: „Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Donje Svetice 38, 10 000 Zagreb, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju“, ali je u Agenciji za znanost i visoko obrazovanje (dalje: Agencija) iz nepoznatih razloga zaprimljen tek 13.4.16., i to nakon što je Zaklada telefonskim putem pitala za predmet, a zatim elektroničkim putem poslala materijale. Pretpostavlja se da se predmet zagubio ili nije prosljeđen Agenciji iz MZOS-a.

Nakon rasprave Odbor je zaključio odgovoriti Hrvatskoj zakladi za znanost kako smatra da se, ne odričući etičku komponentu, ovdje primarno radi radi o pitanju koje je predmet ugovora i ugovorne obveze te poslovanja Zaklade (dopis je sastavni dio ovog zapisnika).

Ad 5. Ostalo

Odbor je primio na znanje *zaključak Hrvatskog sabora o prihvaćanju Izvještaja o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju od rujna 2014. do siječnja 2016. godine* (KLASA:021-12/16-09/02, URBROJ:6511-16-06, od 29. veljače 2016.)

Sjednica je završila u 13:30 sati.

Zapisnik sastavila:

Predsjednik

Martina Francetić Đurašević

akademik Vlatko Silobrić, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI
I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA: 003-08/16-04/0005
URBROJ: 355-01-03-16-0002
Zagreb, 24. svibnja 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

17. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje: Odbor), održane u ponedjeljak 23. svibnja 2016. godine u velikoj dvorani Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Donje Svetice 38/5, Zagreb

Nazočni članovi: akademik Vlatko Silobrić, prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med., dr.sc. Ljiljana Kolečnik, dr. sc. Ivica Vilibić, prof. dr. sc. Josip Baloban, prof.dr.sc. Ines Kersan-Škabić.

Ispričani članovi: dr.sc. Andreja Brajša-Žganec, prof.dr.art. Enes Midžić, prof.dr.sc. Nenad Starc.

Ostali nazočni: Martina Francetić Đurašević, dipl.iur., (AZVO).

Sjednica je započela u 11 sati.

Predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobrić pozdravio je nazočne članove te predložio sljedeći:

D n e v n i r e d

1. Usvajanje dnevnog reda 17. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 16. sjednice
3. Rasprava o pojedinačnim predmetima
- 3.1. mr.sc. Zoran Veljačić- prijava za plagijat doktorskog rada protiv dr.sc. Irene Žmak, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrić)

- 3.2. prof.dr.sc. Sanda Ham- prijava protiv prof.dr.sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa, Filozofski fakultet u Osijeku
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)
- očitovanje Etičkog povjerenstva Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku
- podnesak prof.dr.sc. Sande Ham
- 3.3. predstavka mr. sc. dr. Zdravka Lučina protiv doc. dr. sc. Marice Klančnik, dr. med.
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)
- odgovor Hrvatske liječničke komore
4. Proaktivno djelovanje Odbora
5. Ostalo

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 17. sjednice Odbora

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili predloženi dnevni red 15. sjednice.

Ad 2. Usvajanje zapisnika 18. sjednice

Članice i članovi Odbora usvojili su zapisnik prošle sjednice s pet glasova „za“ i jednim glasom „suzdržan“.

Ad 3. Rasprava o pojedinačnim predmetima

- 3.1. mr.sc. Zoran Veljačić - prijava za plagijat doktorskog rada protiv dr.sc. Irene Žmak, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

Predsjednik je izložio sadržaj zaprimljenog predmeta. Nakon rasprave u kojoj su sudjelovale sve članice i članovi Odbora zaključeno je da će se uputiti dopis kojim će se mr.sc. Veljačića obavijestiti da je Odbor razmatrao predmet, da ne odobrava postupanje Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu (FSB) koji ga nije obavijestio o razlozima odgode obrane doktorata i da će u tom smislu uputiti dopis Fakultetu te zatražiti od odgovornih da provedu odluku Upravnog suda u Splitu od 21. siječnja 2016.g. Odbor će u dopisu Fakultetskom vijeću FSB-a zamoliti njihovo očitovanje u ovom predmetu i skrenuti pažnju na potrebu postupanja po presudi Upravnog suda u Splitu od 21. siječnja 2016., a isto tako upozoriti na etički propust koji je učinjen kada se mr.sc. Veljačića nije obavijestilo o razlozima odgađanja stjecanja doktorata te pozvati da se taj propust ispravi.
(dopisi su sastavni dio zapisnika)

- 3.2. prof.dr.sc. Sanda Ham- prijava protiv prof.dr.sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa, Filozofski fakultet u Osijeku
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

Nakon razmatranja novih dokumenata u predmetu i nakon rasprave Odbor je zaključio da će ponovno zatražiti od Etičkog povjerenstva Sveučilišta da zauzme stav o plagiranju u ovom predmetu neovisno o sudskim postupcima koji su u tijeku.
(dopis je sastavni dio zapisnika)

- 3.3. predstavka mr. sc. dr. Zdravka Lučina protiv doc. dr. sc. Marice Klančnik, dr. med.
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

Nakon rasprave Odbor je zaključio uputiti požurnicu Medicinskom fakultetu u Splitu kojem je upućen dopis 18. ožujka 2016. i na kojem je doc.dr.sc. Marisa Klančnik zaposlena.
(dopis je sastavni dio zapisnika)

Ad 5. Ostalo

Predsjednik Odbora dao je na uvid svim nazočnim članicama i članovima dopis koji je uputio prof.dr.sc. Jasmini Havranek, ravnateljici Agencije za znanost i visoko obrazovanje, u kojem upozorava na problem nedostatnosti proračunskih sredstava odobrenih za rad Odbora u 2016.g.

Sjednica je završila u 12:50 sati.

Tonski zapis sjednice sastavni je dio ovog Zapisnika.

Zapisnik sastavila:

Martina Francetić Đurašević

Predsjednik

akademik Vlatko Silobrčić, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA

ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA: 003-08/16-04/0006

URBROJ: 355-01-03-16-0002

Zagreb, 11. srpnja 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

18. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje: Odbor), održane u ponedjeljak 1. srpnja 2016. godine u velikoj dvorani Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Donje Svetice 38/5, Zagreb

Nazočni članovi: akademik Vlatko Silobričić, prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med., dr.sc. Ljiljana Kolečnik, dr. sc. Ivica Vilibić, prof.dr.sc. Ines Kersan-Škabić, dr.sc. Andreja Brajša-Žganec, prof.dr.art. Enes Midžić, prof.dr.sc. Nenad Starc

Ispričani članovi: prof. dr. sc. Josip Baloban.

Ostali nazočni: Martina Francetić Đurašević, dipl.iur., (AZVO).

Sjednica je započela u 11 sati.

Predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobričić pozdravio je nazočne članove te predložio sljedeći:

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda 18. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 17. sjednice
3. Rasprava o pojedinačnim predmetima
 - 3.1. dr.sc. Mirela Mezak Stastny, pritužba na postupanje predavačice na Veleučilištu u Požegi
- odgovor Etičkog povjerenstva Veleučilišta u Požegi
(izvjestiteljica: dr.sc. Ljiljana Kolečnik)
 - 3.2. mr.sc. Blanka Matković i Stipo Pilić, prof. – pritužba na javne nastupe prof.dr.sc. Tvrtka Jakovine
(izvjestitelj: prof.dr.art. Enes Midžić)
 - 3.3. prof.dr.sc. Ivo Bićanić - prijava protiv prof.dr.sc. Jurice Šimurine
- očitovanje Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu

(izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)

- 3.4. prof.dr.sc. Sanda Ham- prijava protiv prof.dr.sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa, Filozofski fakultet u Osijeku
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobričić)
- podnesak prof.dr.sc. Sande Ham
- dopis Etičkog povjerenstva Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku
- 3.5. predstavka mr. sc. dr. Zdravka Lučina protiv doc. dr. sc. Marice Klančnik, dr. med.
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobričić)
- odgovor Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta u Splitu
- 3.6. mr.sc. Zoran Veljačić- prijava za plagijat doktorskog rada protiv dr.sc. Irene Žmak, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobričić)
- očitovanje Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu
- 3.7. dr.sc. Karmen Margeta, povreda Etičkog kodeksa u znanosti i visokom obrazovanju
- dopis dr. sc. Karmen Margete
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobričić)
4. Izvješće sa sastanka European Network of Research Integrity Offices (ENRIO), Ljubljana, Slovenija, 14.-15. travnja 2016. g. – dr. sc. Ivica Vilibić
5. Proaktivno djelovanje Odbora
6. Ostalo

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 18. sjednice Odbora

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili predloženi dnevni red 18. sjednice.

Ad 2. Usvajanje zapisnika 17. sjednice

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili zapisnik prošle sjednice.

Ad 3. Rasprava o pojedinačnim predmetima

- 3.1. dr.sc. Mirela Mezak Stastny, pritužba na postupanje predavačice na Veleučilištu u Požegi
- odgovor Etičkog povjerenstva Veleučilišta u Požegi
(izvjestiteljica: dr.sc. Ljiljana Kolečnik)

Nakon razmatranja dostavljenih dokumenata i provedene rasprave Odbor je zaključio da Etičko povjerenstvo Veleučilišta u Požegi nije provelo postupak u skladu s odredbama Etičkog kodeksa Veleučilišta što je zatraženo dopisom od 9. svibnja 2016.g. Stoga će Odbor ponovno zatražiti da Etičko povjerenstvo provede taj postupak i o tome izvijesti Odbor. (dopis je sastavni dio zapisnika)

- 3.2. mr.sc. Blanka Matković i Stipo Pilić, prof. – pritužba na javne nastupe prof.dr.sc. Tvrtka Jakovine
(izvjestitelj: prof.dr.art. Enes Midžić)

Nakon rasprave Odbor je zaključio uputiti dopis Filozofskom fakultetu u Zagrebu kojim će upozoriti na neusklađenost *Etičkog kodeksa nastavnika, suradnika i znanstvenika Filozofskog fakulteta (članak 18.) i Poslovnika Etičkog povjerenstva Filozofskog fakulteta (članak 9.) s Etičkim kodeksom Sveučilišta u Zagrebu (članak 33.)* u dijelu koji se odnosi na ovlaštenje na pokretanje postupka pred etičkim povjerenstvima. Istim dopisom zatražit će se od Fakulteta da se u konkretnom slučaju izjasni o spornom javnom istupu koji je predmet pritužbe budući da je jezik kojim se vodila polemika u objavljenom novinskom članku neprimjeren akademskoj zajednici, a istovremeno imajući na umu da navedeni članak potpisuje zaposlenik Fakulteta. (dopis je sastavni dio zapisnika)

- 3.3. prof.dr.sc. Ivo Bičanić - prijava protiv prof.dr.sc. Jurice Šimurine
- očitovanje Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu
(izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)

Nakon rasprave Odbor je zaključio ponovno uputiti dopis Etičkom povjerenstvu Ekonomskog fakulteta u Zagrebu kojim se mole da dostave dokumente kojima raspolažu u ovom predmetu. Također, uputit će se dopis Etičkom savjetu Sveučilišta u Zagrebu kojim će se upozoriti da dopis od 22. prosinca 2014. g., na koji se pozivaju u svom odgovoru, ne odnosi se na ovaj predmet već na završeni predmet Bičanić – Družić – Tica, stoga će se zahtjev ponoviti. (dopis je sastavni dio zapisnika)

- 3.4. prof.dr.sc. Sanda Ham- prijava protiv prof.dr.sc. Lorctane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa, Filozofski fakultet u Osijeku
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)
- podnesak prof.dr.sc. Sande Ham
- dopis Etičkog povjerenstva Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku

Nakon rasprave Odbor je zaključio da će pričekati mišljenje Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje koje je u ovom predmetu zatražilo Etičko povjerenstvo Sveučilišta u Osijeku. Zamolit će se isto Povjerenstvo da o dobivenom mišljenju obavijesti ovaj Odbor. (dopis je sastavni dio zapisnika)

- 3.5. predstavka mr. sc. dr. Zdravka Lučina protiv doc. dr. sc. Marice Klančnik, dr. med.
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

- odgovor Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta u Splitu

Nakon razmatranja odgovora Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta u Splitu zaključeno je da će se čekati okončanje postupka pred tim Povjerenstvom i zamoliti da o konačnom ishodu obavijeste ovaj Odbor. (dopis je sastavni dio zapisnika)

- 3.6. mr.sc. Zoran Veljačić- prijava za plagijat doktorskog rada protiv dr.sc. Irene Žmak, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

- očitovanje Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu

Nakon rasprave zaključeno je da su razlozi za neodobravanje teme doktorskog rada te nepotvrđivanje Povjerenstva za prihvaćanje, ocjenu i obranu doktorskog rada jasni jer se u predmetnom slučaju radi o kršenju etičkih načela iz Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu i ovaj Odbor ih prihvaća. U tom smislu uputit će se dopis FSB- u i mr.sc. Veljačiću. (dopis je sastavni dio zapisnika)

- 3.7. dr.sc. Karmen Margeta, povreda Etičkog kodeksa u znanosti i visokom obrazovanju
- dopis dr. sc. Karmen Margete
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)

Odbor je primio na znanje dopis koji je dostavila dr.sc. Margeta, a koji je uputila rektoru Sveučilišta u Zagrebu. U tom smislu odgovoriti će se gospođi Margeta. (dopis je sastavni dio zapisnika)

Ad 4. Izvješće sa sastanka European Network of Research Integrity Offices (ENRIO), Ljubljana, Slovenija, 14.-15. travnja 2016. g. – dr. sc. Ivica Vilibić

Dr.sc. Vilibić ukratko je izvijestio Odbor o temama sastanka i o saznanju da načelno postoji mogućnost korištenja novčanih sredstava osiguranih za ENRIO mrežu. S tim u vezi Odbor je zaključio da bi bilo dobro pokušati obratiti se organizatoru sastanaka ENRIO-a za moguće odobravanje sredstava za putovanja na te sastanke zbog nedostatka vlastitih sredstava.

Sljedeći sastanak ENRIO-a održat će se u Beču i Bratislavi u listopadu 2016.g.

Ad 5. Proaktivno djelovanje Odbora

Prof.dr.sc. Nenad Starc spomenuo je mrežnu stranicu *AkademLink – Društvena mreža naučnih istraživača i znanstvenika Jugoistočne Europe* u čijim se vijestima često govori o problemu plagiranja, krivotvorenim doktoratima i sličnim temama.

Nastavno na tu problematiku članice i članovi Odbora zaključili su da bi bilo korisno uputiti dopis svim sveučilištima i javnim institutima u Republici Hrvatskoj da razmotre mogućnost nabavljanja softwera za otkrivanje plagijata te ih zamoliti da se ustraje na poštivanju pravila deponiranja doktorata u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u Nacionalni repozitorij završnih radova.

Razmatrana je i mogućnost da Odbor izradi dokument koji bi definirao pitanja plagijata, općih načela, kriterija i smjernica citiranja i sl.

Potaknut temom javnih nastupa pripadnika akademske zajednice Odbor je razmatrao mogućnost dopune *Etičkog kodeksa Odbora za znanost i visoko obrazovanje* kojom bi se omogućilo da svatko, a ne samo pripadnici akademske i sveučilišne zajednice, može reagirati tj. ukazati na njihove etičke propuste.

Ad. 6. Ostalo

Predsjednik je obavijestio članice i članove o dopisu koji je Agencija za znanost i visoko obrazovanje uputila Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta vezano za proračunska sredstva

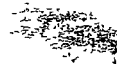
Sjednica je završila u 12:45 sati.

Tonski zapis sjednice sastavni je dio ovog Zapisnika.

Zapisnik sastavila:

Martina Francetić Đurašević

Predsjednik

akademik Vlatko Silobrčić, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA

ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA:003-08/16-04/0007

URBROJ:355-0103-16-0002

Zagreb, 5. listopada 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

19. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje: Odbor), održane u ponedjeljak 26. rujna 2016. godine u velikoj dvorani Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Donje Svetice 38/5, Zagreb

Nazočni članovi: akademik Vlatko Silobrić, prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med., dr.sc. Ljiljana Kolečnik, prof.dr.sc. Ines Kersan-Škabić, dr.sc. Andreja Brajša-Žganec, prof.dr.art. Enes Midžić, prof.dr.sc. Nenad Starc

Ispričani članovi: prof. dr. sc. Josip Balaban, dr. sc. Ivica Vilibić.

Ostali nazočni: Martina Francetić Đurašević, dipl.iur., (AZVO).

Sjednica je započela u 11 sati.

Predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobrić pozdravio je nazočne članove te predložio sljedeći:

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda 19. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 18. sjednice
3. Rasprava o pojedinačnim predmetima
 - 3.1. prof.dr.sc. Sanda Ham- prijava protiv prof.dr.sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa, Filozofski fakultet u Osijeku
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrić)
- podnesak odvjetnika prof.dr.sc. Sande Ham
 - 3.2. Iva Kornfein Groš – prijava o nepravilnostima u procesu izrade i obrane doktorske disertacije na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
(izvjestiteljica: dr.sc. Andreja Brajša Žganec)

- 3.3. mr.sc. Zoran Veljačić- prijava za plagijat doktorskog rada protiv dr.sc. Irene Žmak, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)
- očitovanja mr.sc. Zorana Veljačića
- 3.4. predstavka mr. sc. dr. Zdravka Lučina protiv doc. dr. sc. Marice Klančnik, dr. med.
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)
- odgovor Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta u Splitu
- 3.5. dr.sc. Ilica Vulama protiv dr.sc. Dubravka Lučića – zahtjev za preispitivanje autentičnosti doktorskog rada, Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
(izvjestiteljica: prof.dr.sc. Ines Kersan - Škabić)
- 3.6. prof.dr.sc. Ivo Bičanić - prijava protiv prof.dr.sc. Jurice Šimurine
- očitovanje Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu
(izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)
4. Proaktivno djelovanje Odbora
5. Ostalo

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 19. sjednice Odbora

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili predloženi dnevni red 19. sjednice.

Ad 2. Usvajanje zapisnika 18. sjednice

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili zapisnik prošle sjednice.

Ad 3. Rasprava o pojedinačnim predmetima

- 3.1. prof.dr.sc. Sanda Ham- prijava protiv prof.dr.sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa, Filozofski fakultet u Osijeku
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)
- podnesak odvjetnika prof.dr.sc. Loretane Farkaš
Nakon rasprave Odbor je zaključio odgovoriti odvjetniku prof.dr.sc. Loretane Farkaš kako nije točna tvrdnja „*da daljnje postupanje u ovoj stvari nema uporišta u odgovarajućim propisima*“. Naime, Odbor uporište za postupanje u ovom predmetu nalazi u članku 112. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07 – Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15- Odluka USRH) i u članku 7. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju. (dopis je sastavni dio ovog Zapisnika)
- 3.2. Iva Kornfein Groš – prijava o nepravilnostima u procesu izrade i obrane doktorske disertacije na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
(izvjestiteljica: dr.sc. Andreja Brajša Žganec)
Nakon razmatranja dostavljenog predmeta i provedene rasprave Odbor je iz svega priloženog zaključio da ima razloga sumnjati u kršenje važećeg Etičkog kodeksa Odbora, i to članaka 2. koji govori o odgovornosti provedbe znanstvenog i nastavnog rada i članka 4. koji govori o odnosu prema studentima. Zaključeno je da će se zatražiti uvid u materijale na temelju kojih je doneseno mišljenje Etičkog povjerenstva Fakulteta političkih znanosti, od 25. travnja 2016.g., a koje je upućeno dekanici. Dopis će se uputiti dekanici i Etičkom povjerenstvu Fakulteta. (dopis je sastavni dio ovog Zapisnika)
- 3.3. mr.sc. Zoran Veljačić- prijava za plagijat doktorskog rada protiv dr.sc. Irene Žmak, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrčić)
- očitovanja mr.sc. Zorana Veljačića

Nakon rasprave Odbor je zaključio sljedeće. Nastavno na dopis mr.sc. Veljačića zaprimljenog dana 19.8.2016. kojim traži obrazloženje na temelju kojeg je Odbor prihvatio razloge za neodobravanje teme doktorskog rada i nepotvrđivanje Povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskog rada, Odbor zaključuje da je prihvatio obrazloženje Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu (FSB) sadržano u Odluci od 11.4. 2016. (Klasa:UP I 423-01/15-13/5; Urbroj:251-66-1701-16-10) koja je dostavljena i mr.sc. Veljačiću.

Nastavno na dopis mr.sc. Veljačića zaprimljenog dana 1.9.2016. kojim traži preispitivanje doktorskog rada dr.sc. Irene Žmak, Odbor zaključuje uputiti mr.sc. Veljačića da od FSB-a zatraži mišljenje o toj stvari. Također, uputit će se dopis FSB-u kojim će ga obavijestiti o zahtjevu mr.sc. Veljačića te zatražiti o tome povratnu informaciju od FSB-a. (dopisi su sastavni dio ovog Zapisnika)

- 3.4. predstavka mr.sc. dr. Zdravka Lučina protiv doc. dr. sc. Marice Klančnik, dr. med.
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobričić)

- odgovor Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta u Splitu

Nakon rasprave Odbor je zaključio dodatno zatražiti od Medicinskog fakulteta u Splitu da provjeri je li bila izdana dozvola za provođenje istraživanja koji se spominju u predmetnom slučaju. (dopis je sastavni dio ovog Zapisnika)

- 3.5. dr.sc. Ivica Vulama protiv dr.sc. Dubravka Lučića – zahtjev za preispitivanje autentičnosti doktorskog rada, Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
(izvjestiteljica: prof.dr.sc. Ines Kersan - Škabić)

Nakon rasprave Odbor je zaključio zatražiti mišljenje Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta u Zagrebu o ovom predmetu. (dopis je sastavni dio ovog Zapisnika)

- 3.6. prof.dr.sc. Ivo Bićanić - prijava protiv prof.dr.sc. Jurice Šimurine
- očitovanje Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu
(izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)

Nakon ponovnog razmatranja ovog predmeta i utvrdivši da od Etičkog povjerenstva Ekonomskog fakulteta u Zagrebu nije dobio tražene dokumente niti nakon dvije poslane požurnice Odbor je zaključio uputiti dopis dekanu Ekonomskog fakulteta i insistirati da se pošalju svi zatraženi dokumenti u ovom predmetu: očitovanje prof. dr. sc. Jurice Šimurine, dopise predsjednice Etičkog savjeta Sveučilišta u Zagrebu kojima se traži mišljenje Etičkog povjerenstva EFZG, dosadašnje odgovore Etičkog povjerenstva EFZG Etičkom savjetu i zaključke nezavisne stručne skupine koju je imenovalo Etičko povjerenstvo EFZG. (dopis je sastavni dio ovog Zapisnika)

Ad 4. Proaktivno djelovanje Odbora

Odbor je raspravljao o mogućem pisanom reagiranju vezano za neugodna zbivanja na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaključeno je da bi bilo potrebno oglasiti se i upozoriti na povredu autonomije Sveučilišta. Predsjednik će predložiti tekst i dati ga članicama i članovima na uvid i mišljenje.

Ad 5. Ostalo

Vezano za namjeru Odbora da definira plagijat zaključeno je da će se na jednu od sljedećih sjednica ovo pitanje uvrstiti kao točka dnevnog reda.

Sjednica je završila u 12:55 sati.

Tonski zapis sjednice sastavni je dio ovog Zapisnika.

Zapisnik sastavila:

Predsjednik

Martina Francetić Đurašević

akademik Vlatko Silobričić, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA

ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA:003-08/16-04/0008
URBROJ:355-01-03-16-0002
Zagreb, 28. listopada 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

20. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje: Odbor), održane u četvrtak, 27. listopada 2016. godine u velikoj dvorani Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Donje Svetice 38/5, Zagreb

Nazočni članice i članovi: akademik Vlatko Silobrić, prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med., dr.sc. Ljiljana Kolečnik, prof.dr.sc. Ines Kersan-Škabić, prof.dr.sc. Andreja Brajša-Žganec, prof.dr.art. Enes Midžić, prof.dr.sc. Nenad Starc, prof. dr. sc. Josip Baloban, dr. sc. Ivica Vilibić

Ostali nazočni: prof.dr.sc. Jasmina Havranek, ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Mirjana Gopić, dipl.iur. (AZVO), Jadranka Žimbrek (AZVO) - (na zadnjem dijelu sjednice prilikom sastavljanja priopćenja za javnost u vezi održane sjednice), Martina Francetić Đurašević, dipl.iur., (AZVO).

Sjednica je započela u 11 sati.

Predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobrić pozdravio je nazočne članove te predložio sljedeći:

D n e v n i r e d

1. Usvajanje dnevnog reda 20. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 19. sjednice
3. Rasprava o pojedinačnim predmetima
 - 3.1. prof.dr.sc. Ivo Bićanić - prijava protiv prof.dr.sc. Jurice Šimurine
- očitovanje Etičkog povjerenstva Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
(izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)
 - 3.2. Spas za Sjever – upitna znanstveno-etička pozadina rukovodstva Sveučilišta Sjever
(izvjestitelj:)
 - 3.3. prof.dr.sc. Sanda Ham- prijava protiv prof.dr.sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa, Filozofski fakultet u Osijeku
(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobrić)
- odgovor Etičkog povjerenstva Sveučilišta J.J Strossmayer u Osijeku

4. Pojedinačni predmeti iz 2011. g. (izvjestitelj: akademik Silobrčić)

- 4.1. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv prof.dr.sc. Mislava Kukoča zbog znanstvenog krivotvorenja, plagiranja, publiciranja istovjetnog izvornog znanstvenog rezultata te zloupotrebe autorstva u članku „Liberal Philosophy and Globalization“ (*Synthesis Philosophica*, god. 24, br. 1, 2009, str. 65-78)
- 4.2. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv prof.dr.sc. Pave Barišića zbog plagiranja više dijelova tuđih članaka, knjiga i internetskih izvora u članku „Does Globalization Threaten Democracy?“ (*Synthesis Philosophica*, god. 23, br.2, 2008, str. 297-303)
- 4.3. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv dr.sc. Ante Čovića, dr.sc. Line Veljaka i dr.sc. Branka Despota zbog neetičnog postupka iznošenja lažnih podataka o radovima dr.sc. Ante Čovića prilikom izbora dr. Čovića u zvanje redovitog profesora
- 4.4. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv dr.sc. Ante Čovića, dr.sc. Line Veljaka i dr.sc. Pave Barišića zbog neetičnog postupka u ocjeni radova dr.sc. Mislava Kukoča u postupku njegovog izbora u zvanje znanstvenog savjetnika 2010. g.
- 4.5. prof.dr.sc. Mislav Kukoč- prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavela Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog lažnih optužbi, krivotvorenja, podataka, organizirane kampanje difamiranja te zloupotrebe etičkih tijela u znanosti i visokom obrazovanju
- 4.6. prof.dr.sc. Pavo Barišić- prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavela Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog kršenja čl. 5. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju: pronosjenjem neistinitih tvrdnji koje škode časti i ugledu, vrijeđanjem dostojanstva, stvaranjem neprijateljskoga, radnoga, nastavnog i akademskog okruženja

5. Proaktivno djelovanje Odbora

- izrada dokumenta kojim bi se definiralo pitanje plagijata

6. Ostalo

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 20. sjednice Odbora

Predsjednik je kao dopunu dnevnog reda predložio točku *prijava prof.emer. Čatića protiv akademika Silobrčića* (zaprimiteljeno 25. listopada 2016.g.). Prijedlog nije usvojen (7 glasova protiv, 2 glasa za).

Odbor je utvrdio da nije imao saznanja o postojanju zaostalih predmeta iz 2011.g. pod točkom 4. i pripadajućim podtočkama iz predloženog dnevnog reda.

Nakon dulje rasprave Odbor je jednoglasno zaključio da se predloženi dnevni red mijenja kako slijedi:

- točka 4. *Pojedinačni predmeti iz 2011. g. (izvjestitelj: akademik Silobrčić)* s pripadajućim podtočkama skida se s dnevnog reda, a umjesto te točke uvrštava se nova točka 4. *Stav o zaostalim predmetima iz razdoblja 2011.g.-2014 g.*
- pod točkom 6. raspraviti će se tema *Javnost rada Odbora*

Ad 2. Usvajanje zapisnika 18. sjednice

Primjedbu na zapisnik imala je prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med.:

na str. 2. zapisnika, podtočka 3.1. riječi: „i u članku 7. *Etičkog kodeksa*“ brišu se i umjesto njih dodaju se riječi „*Etičkom kodeksu*“;

Na str. 3. zapisnika, u točki *Ad. 4. Proaktivno djelovanje Odbora* predzadnja i zadnja rečenica brišu se.

Prof.dr.art. Midžić napomenuo je da treba zabilježiti da je prije rasprave pod točkom *Ad. 4. Proaktivno djelovanje Odbora* zbog drugih obaveza napustio sjednicu.

Odbor je jednoglasno usvojio zapisnik s predloženim izmjenama/dopunama.

Ad 3. Rasprava o pojedinačnim predmetima

3.1. prof.dr.sc. Ivo Bićanić - prijava protiv prof.dr.sc. Jurice Šimurine

- očitovanje Etičkog povjerenstva Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
(izvjestitelj: prof.dr.sc. Nenad Starc)

Nakon ponovnog razmatranja ovog predmeta i rasprave Odbor je utvrdio da je Etički savjet Sveučilišta u Zagrebu poslao sve što je od dokumentacije u ovom predmetu posjedovao. Odbor je također zaključio da će ponovno uputiti pismo dekanu Ekonomskog fakulteta u Zagrebu u kojem će ga upoznati s neetičnim i neprofesionalnim načinom komuniciranja Etičkog povjerenstva Ekonomskog fakulteta u Zagrebu s ovim Odborom te odbijanju dostavljanja dokumentacije za koju je očito da je u posjedu tog Etičkog povjerenstva jer je tamo i nastala. U pisnu će se zamoliti dekana da pokuša uvjeriti Etičko povjerenstvo na suradnju s ovim Odborom te da dostavi traženu dokumentaciju.

3.2. Spas za Sjever – upitna znanstveno-etička pozadina rukovodstva Sveučilišta Sjever

Odbor je zaključio da se radi o anonimnoj prijavi poslanoj Odboru te odlučio da, u skladu sa svojim ranije zauzetim stavom da se anonimne prijave ne razmatraju, ovaj predmet neće raspravljati.

3.3. prof.dr.sc. Sanda Ham- prijava protiv prof.dr.sc. Loretane Farkaš zbog kršenja Etičkog kodeksa, Filozofski fakultet u Osijeku

(izvjestitelj: akademik Vlatko Silobričić)

- odgovor Etičkog povjerenstva Sveučilišta J.J Strossmayer u Osijeku

Nakon rasprave zaključeno je da će se Etičkom povjerenstvu Sveučilišta J.J Strossmayer u Osijeku uputiti dopis kojim će to tijelo zamoliti da se pobrinu za to da nađu kompetentnog stručnjaka (ne nužno u Hrvatskoj) tko bi dao mišljenje o predmetu Ham-Farkaš, te o svemu izvijeste ovaj Odbor.

Ad 4. Stav o zaostalim predmetima iz razdoblja 2011.g.-2014.g.

Nakon dulje rasprave Odbor je (6 glasova za, 2 suzdržana, napomena: prof.dr.sc. Brajša Žganec nije glasovala jer je na početku rasprave ove točke zbog drugih obaveza napustila sjednicu) zaključio sljedeće:

- svi zaostali predmeti bit će u PDF-formatu objavljeni na zaštićenom dijelu mrežne stranice i na taj način omogućit će se uvid u stanje tih predmeta
- članice/članovi po svom izboru javljat će se za izvjestitelje/ice u pojedinim predmetima te će se na taj način utvrditi stanje predmeta (je li raspravljan, je li u predmetu donijeta kakva odluka, i pred kojim tijelom, treba li Odbor uzeti predmet u redovnu proceduru i sl.)
- predsjednik Silobričić izjavio je da neće biti izvjestitelj u predmetima u kojima su prijave podnijeli dr.sc. Bracanović, dr.sc. Gregorić, dr.sc. Janović, dr.sc. Pećnjak

Ad 5. Proaktivno djelovanje Odbora

- izrada dokumenta kojim bi se definiralo pitanje plagijata

Zaključeno je da će se za jednu od sljedećih sjednica pripremiti nacrt takvog dokumenta.

U okviru proaktivnog djelovanja Odbora zaključeno je da će se rasprava o mogućem reagiranju na događaje na Filozofskom fakultetu u Zagrebu odgoditi za sljedeću sjednicu.

Ad 6. Javnost rada Odbora

Vezano za sve okolnosti u vezi zaostalih predmeta iz 2011. g. te interes medija i javnosti za današnju sjednicu Odbora, na sjednici je sastavljeno *Priopćenje za javnost* koje je nakon sjednice objavljeno na mrežnoj stranici Odbora (navedeno priopćenje sastavni je dio ovog zapisnika).

Sjednica je završila u 14:35 sati.

Tonski zapis sjednice sastavni je dio ovog Zapisnika.

Zapisnik sastavila:

Martina Francetić Đurašević

Predsjednik

akademik Vlatko Silobrčić, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA

ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA: 003-08/16-04/0009
URBROJ: 355-01-03-16-0002
Zagreb, 14. prosinca 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

21. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje: Odbor), održane u četvrtak, 1. prosinca 2016. godine u velikoj dvorani Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Donje Sveticice 38/5, Zagreb

Nazočni članice i članovi: akademik Vlatko Silobrić, dr.sc. Ljiljana Kolečnik, prof.dr.sc. Ines Kersan-Škabić, prof.dr.sc. Andreja Brajša-Žganec, prof.dr.art. Enes Midžić, dr.sc. Nenad Starc, dr.sc. Ivica Vilibić

Ispričani članovi i članice: prof. dr. sc. Josip Baloban, prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med.

Ostali nazočni: doc.dr.sc. Matko Glunčić, državni tajnik (MZO), prof.dr.sc. Jasmina Havranek, ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Mirjana Gopić, dipl.iur. (AZVO), Martina Francetić Đurašević, dipl.iur., (AZVO).

Sjednica je započela u 11 sati.

Uvodna rasprava

Predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobrić pozdravio je sve nazočne na sjednici. Utvrđeno je da, sukladno Poslovniku o radu Odbora, sve osobe koje su nazočne na sjednici, a nisu članice/članovi Odbora mogu sudjelovati u raspravi, ali nemaju pravo glasa.

Vezano za podnesenu ostavku prof.dr.sc. Balobana (e-poštom dostavljena svim članicama i članovima) Predsjednik je predložio da se do formalnog razrješenja koje daje Hrvatski sabor prof.dr.sc. Balobana smatra ispričanim. Prijedlog je prihvaćen.

Predsjednik je potom upitao sve nazočne članice i članove jesu li primili e-poštu s privitkom (*Zaključak Rektorskog zbora od 4. studenog 2016. u kojem se navodi da RZ podržava inicijativu Sveučilišta u Zagrebu da se podnošenjem ustavne tužbe Ustavnom sudu RH ospori proširenje ovlasti Odbora izvan zakonski zadanog okvira, što je učinjeno izmjenama i dopunama Etičkog kodeksa koje je Odbor donio na sjednici 15. lipnja 2015. jer je u protivrnosti s ustavnim načelom autonomije sveučilišta*) koju je dan prije ove sjednice Odboru uputila gđa Gopić (AZVO). Nazočne članice i članovi potvrdili su primitak te e-pošte.

Prof.dr.art. Midžić smatra da o Zaključku RZ-a treba raspravljati, ali pri tom ne ulaziti u sukob sa Sveučilištima.

Potom je obavijestio članice i članove da je prije otprilike mjesec dana uputio pismo predsjedniku Hrvatskog sabora g. Petrovu u kojem daje ostavku na članstvo u Odboru (pismo je pročitao svima na sjednici). Pismo gotovo istovjetnog sadržaja uputio je i predsjedniku Vlade RH g. Plenkoviću. O svemu je

obavijestio i ministra MZO-a i rektora Sveučilišta u Zagrebu. Zaključno rekao je da čeka razrješenje i smatra da predloženu točku dnevnog reda iz *Poziva 21. sjednice- prijava prof.emer. Čatića protiv akademika Silobričića* - treba razmatrati na početku ove sjednice.

Slijedi rasprava u kojoj su se članice i članovi očitovali o poslanom *Zaključku RZ-a*.

Dr.sc. Starc smatra da informacija o mogućoj ustavnoj tužbi nije razlog za prestanak rada Odbora sve dok ta odluka Ustavnog suda RH ne bude donesena.

Predlaže izmjene predloženog reda dnevnog reda iz *Poziva 21. sjednice* tako da se međusobno povezane podtočke iz točke 4. *Pojedinačni predmeti* (prijava - protuprijava) razmatraju jedna za drugom. Predloženu točku *prijava prof.emer. Čatića protiv akademika Silobričića* razmatrao bi poslije rasprave o pojedinačnim predmetima.

Dr.sc. Vilibić predlaže da se točka *prijava prof.emer. Čatića protiv akademika Silobričića* formulira kao *povreda Poslovnika o radu Odbora* te da se raspravi odmah nakon usvajanja zapisnika. Slaže se s prijedlogom dr.sc. Starca da se podtočke iz točke 4. *Pojedinačni predmeti* (prijava – protuprijava) razmatraju jedna za drugom. Smatra da predmeti koji u dnevnom redu iz *Poziva 21. sjednice* nemaju naznačene izvjestitelje ne treba na ovoj sjednici niti razmatrati.

Prof.dr.sc. Kersan Škabić smatra da je pravna služba trebala upozoriti Odbor na nezakonitost unesene dopune Etičkog kodeksa Odbora koja se spominje u *Zaključku RZ-a*. Točku *prijava prof.emer. Čatića protiv akademika Silobričića* predlaže razmatrati prije ostalih pojedinačnih predmeta. U vezi zaostalih predmeta iz 2011. bit će suzdržana.

Dr.sc. Kolečnik smatra da iz pisma gđe Gopić koje je e-poštom uputila Odboru proizlazi kako bi Odbor trebao ili smijeniti Predsjednika ili sam sebe raspustiti. Postavila je i pitanje održavanja današnje sjednice u proširenom sastavu.

U raspravu se uključio državni tajnik doc.dr.sc. Glunčić rekavši da su predmeti iz 2011. aktualizirani kada se Odbor donesenom dopunom Kodeksa stavlja u poziciju vrhovne instance. Prof.dr.sc. Kersan-Škabić smatra da to nije tako jer prijavitelji mogu izravno uputiti predmet/prijavu Etičkom odboru u znanosti i visokom obrazovanju, a da prije toga nisu poslali prijavu fakultetima (neovisno o dopuni Etičkog kodeksa). Nadalje, državni tajnik smatra da je Predsjednik u sukobu interesa jer je svojevremeno bio svjedok u sudskom postupku koji se vodio vezano za jedan od predmeta iz 2011. g. i da *prijava prof.emer. Čatića protiv akademika Silobričića* treba raspravljati prije pojedinačnih predmeta. Na to je reagirao Predsjednik objašnjavajući da je u spomenutom sudskom postupku bio pozvan kao ekspert, a to nije sukob interesa.

Prof.dr.art. Midžić smatra da Sveučilište ima pravo pozivati se na autonomiju. Vezano za predmete iz 2011. rekao je da se bivši saziv Odbora bavio tim predmetima što je vidljivo iz nekih dopis koje je u tim predmetima tadašnji predsjednik potpisivao. Zbog te činjenice, kao i činjenice da su ti predmeti bili rješavani na drugim instancama na koje su također prijave poslane, predmete se može smatrati rješavanim, ne ulazeći u sukob predmeta.

Predsjednik Silobričić osvrnuo se na pismo gđe Gopić. Ocijenio ga je nedopustivim te smatra da je cilj pisma bio spriječiti Odbor u njegovom radu.

Prof.dr.sc. Brajša Žganec rekla je da je više puta naglašavala savjetodavnu funkciju ovog Odbora. Vezano za događaje u posljednjih mjesec dana i brojne napise po medijima u kojima se komentira rad Odbora te vezano za moguću ustavnu tužbu osjeća se vrlo neugodno i preispituje kako bi Odbor dalje trebao nastaviti raditi. Smatra da treba izmijeniti predloženi dnevni red.

Ravnateljica Havranek istaknula je da pravna služba Agencije za znanost i visoko obrazovanje ima ulogu pomagati administrativno Odboru i to čini u onoj mjeri u kojoj Odbor to od nje zahtjeva. Cilj pisma gđe Gopić bio je razjasniti okolnosti vezane za zaostale predmete iz 2011. budući da primopredaja predmeta između starog i novog saziva Odbora 2014.g. nije obavljena.

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda 21. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 20. sjednice
3. prof.emer. Igor Čatić- prijava protiv akademika Silobrčića
(izvjestitelj: prof.dr.sc. Starc)
4. Kronologija zaostalih predmeta (AZVO)
5. Pojedinačni predmeti
 - 5.1. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv prof.dr.sc. Pave Barišića zbog plagiranja više dijelova tuđih članaka, knjiga i internetskih izvora u članku „Does Globalization Threaten Democracy?“ (Synthesis Philosophica, god. 23, br.2, 2008, str. 297-303)
(izvjestitelj: dr.sc. Vilibić)
 - 5.2. prof.dr.sc. Pavo Barišić- prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavela Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog kršenja čl. 5. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju: pronošanjem neistinitih tvrdnji koje škode časti i ugledu, vrijeđanjem dostojanstva, stvaranjem neprijateljskoga, radnoga, nastavnog i akademskog okruženja
(izvjestitelj: dr.sc. Vilibić)
 - 5.3. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv dr.sc. Ante Čovića, dr.sc. Line Veljaka i dr.sc. Branka Despota zbog neetičnog postupka iznošenja lažnih podataka o radovima dr.sc. Ante Čovića prilikom izbora dr.sc. Čovića u zvanje redovitog profesora
(izvjestitelj: dr.sc. Starc)
 - 5.4. dr.sc. Ante Čović - prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavela Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog podnošenja lažne prijave na temelju neistinitih i zlonamjernih konstrukcija, zbog organizirane kampanje ocrnjivanja u relevantnoj javnosti, vrijeđanja ljudskog i profesionalnog dostojanstva te zbog zlouporabe etičkih tijela u neetičke svrhe
(izvjestitelj: dr.sc. Starc)
 - 5.5. prof.dr.sc. Damir Marić- prijava koruptivnog djelovanja prof.dr.sc. Mislava Ježića
(izvjestitelj: akademik Silobrčić)
 - 5.6. prof.dr.sc. Nenad Dujmović- zahtjev za istragu protiv nastavnika FSB-a dr.sc. Milana Kostelca i dr.sc. Zvonka Herolda
(izvjestitelj: akademik Silobrčić)
 - 5.7. Skupina hrvatskih intelektualaca- prijava znanstvenog nepoštenja i prijave u znanosti protiv prof.dr.sc. Dunje Brozović Rončević
(izvjestiteljica: dr.sc. Kolečnik)
6. Proaktivno djelovanje Odbora
 - istupanje Odbora u javnosti -pitanje za raspravu
7. Ostalo

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 21. sjednice

Nakon održane rasprave na samom početku sjednice čiji sadržaj je naveden u uvodnom dijelu ovog zapisnika Odbor je utvrdio dnevni red sjednice.

- a) Zaključeno je da predmeti navedeni u *Pozivu na 21. sjednicu* pod točkom 4. *Pojedinačni predmeti*, a koji nemaju izvjestitelje, kao ni predmeti u kojima je izvjestiteljica trebala biti prim.dr.med. Macan (ispričana), neće biti na dnevnom redu ove sjednice (to su točke: 4.2. *dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv prof.dr.sc. Mislava Kukoča zbog znanstvenog krivotvorenja, plagiranja, publiciranja istovjetnog izvornog znanstvenog rezultata te zloupotrebe autorstva u članku „Liberal Philosophy and Globalization“ (Synthesis Philosophica, god. 24, br. 1, 2009, str. 65- 7 (izvjestiteljica: prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med.) ;*
4.3. *dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak - prijava protiv dr.sc. Ante Čovića, dr.sc. Line Veljaka i dr.sc. Pave Barišića zbog neetičnog postupka u ocjeni radova dr.sc. Mislava Kukoča u postupku njegovog izbora u zvanje znanstvenog savjetnika 2010. g. (izvjestitelj: ?) i*
4.6. *prof.dr.sc. Mislav Kukoč- prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavela Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog lažnih optužbi, krivotvorenja, podataka, organizirane kampanje difamiranja te zloupotrebe etičkih tijela u znanosti i visokom obrazovanju (izvjestiteljica: prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med.)*
- b) Točka 2. bit će Usvajanje zapisnika 20. sjednice.
- c) Dr.sc. Starc će biti izvjestitelj u predmetima 4.4. *dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv dr.sc. Ante Čovića, dr.sc. Line Veljaka i dr.sc. Branka Despota zbog neetičnog postupka iznošenja lažnih podataka o radovima dr.sc. Ante Čovića prilikom izbora dr.sc. Čovića u zvanje redovitog profesora*
i 4.7. *dr.sc. Ante Čović - prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavela Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog podnošenja lažne prijave na temelju neistinitih i zlonamjernih konstrukcija, zbog organizirane kampanje ocrnjivanja u relevantnoj javnosti, vrijeđanja ljudskog i profesionalnog dostojanstva te zbog zlouporabe etičkih tijela u neetičke svrhe.*
- d) Prijava prof.emer. Čatića protiv akademika Silobrčića razmatrat će se poslije usvajanja zapisnika 20. sjednice, u smislu povrede Poslovnika o radu Odbora kao točka 3.
- e) Točka 4. bit će Kronologija zaostalih predmeta (AZVO).
- f) Točka 5. bit će *Pojedinačni predmeti (s pripadajućim podtočkama).*

Predmeti 4.1. *dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv prof.dr.sc. Pave Barišića zbog plagiranja više dijelova tuđih članaka, knjiga i internetskih izvora u članku „Does Globalization Threaten Democracy?“ (Synthesis Philosophica, god. 23, br.2, 2008, str. 297-303) i*

4.5. *prof.dr.sc. Pavo Barišić- prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavela Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog kršenja čl. 5. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju: pronošenjem neistinitih tvrdnji koje škode časti i ugledu, vrijeđanjem dostojanstva, stvaranjem neprijateljskoga, radnoga, nastavnog i akademskog okruženja,*
u kojima je izvjestitelj dr.sc. Vilibić razmatrat će se jedan za drugim jer su sadržajno povezani i to kao podtočke 5.1. i 5.5.

Iz istog razloga na taj način razmatrat će se i predmeti 4.4. *dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak- prijava protiv dr.sc. Ante Čovića, dr.sc. Line Veljaka i dr.sc. Branka Despota zbog neetičnog postupka iznošenja lažnih podataka o radovima dr.sc. Ante Čovića prilikom izbora dr.sc. Čovića u zvanje redovitog profesora i*

4.7. *dr.sc. Ante Čović - prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavela Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog podnošenja lažne prijave na temelju neistinitih i*

zlonamjernih konstrukcija, zbog organizirane kampanje ocrnjivanja u relevantnoj javnosti, vrijeđanja ljudskog i profesionalnog dostojanstva te zbog zlouporabe etičkih tijela u neetičke svrhe., u kojima je izvjestitelj dr.sc. Starc i to kao podtočke 5.4. i 5.7.

Zatim slijede podtočke 5.5. *prof.dr.sc. Damir Marić- prijava koruptivnog djelovanja prof.dr.sc. Mislava Ježića (izvjestitelj: akademik Silobričić)*, 5.6. *prof.dr.sc. Nenad Dujmović- zahtjev za istragu protiv nastavnika FSB-a dr.sc. Milana Kostelca i dr.sc. Zvonka Herolda (izvjestitelj: akademik Silobričić)* i 5.7. *Skupina hrvatskih intelektualaca- prijava znanstvenog nepoštenja i prijevare u znanosti protiv prof.dr.sc. Dunje Brozović Rončević (izvjestiteljica: dr.sc. Kolečnik)*.

g) Pod točkom 6. *Proaktivno djelovanje Odbora* raspravljat će se o potrebi javnog istupanja Odbora i potrebi reagiranja na događaje u akademskoj zajednici.

h) Točka 7. *Ostalo*.

Ad 2. Usvajanje zapisnika 20. sjednice

Primjedbu na zapisnik imao je prof.dr.art. Midžić utvrdivši da je zapisnik, unatoč tome što predstavlja skraćenu verziju tonskog zapisa sjednice, ublažen i ne odražava stvarnu atmosferu prošle sjednice. Traži da se izradi transkript njegovih izjava prošle sjednice.

Dr.sc. Vilibić smatra da iz zapisnika treba brisati dnevni red koji je predložen u *Pozivu 20. sjednice* i ostaviti samo stvarni dnevni red koji je naknadno utvrđen na sjednici.

Zapisnik je jednoglasno usvojen s predloženim izmjenama.

Ad 3. prof.emer. Igor Ćatić- prijava protiv akademika Silobričića (izvjestitelj: prof.dr.sc. Starc) – povreda Poslovnika o radu Odbora

Dr.sc. Starc izložio je pojedine dijelove pisma/prijave. Članice i članovi Odbora izjasnili su se da smatraju da je Predsjednik Silobričić povrijedio Poslovnik o radu Odbora jer je istupajući u medijima govorio o dnevnom redu prošle sjednice. Predsjednik je istupao u medijima i nakon što je na prošloj sjednici dogovoreno da članice i članovi neće u javnosti govoriti o temama sa sjednice i nakon što je Odbor dao zajedničko priopćenje za javnost objavljeno na mrežnoj stranici Odbora.

Sa 7 glasova za (uključen i glas nenazočne prim.dr.sc. Jelene Macan koja se o tome očitovala e-poštom poslanom Odboru 30.11.2016. - sastavni dio ovog zapisnika) zaključeno je da Predsjednik Silobričić jest povrijedio čl. 30. Poslovnika. Predsjednik Silobričić ne smatra da je povrijedio Poslovnik. Tvrdi da su novine te koje su prve saznale za zaostale predmete iz 2011.g. Odlučuje se povući s mjesta predsjednika Odbora, i ostaje član.

Prof.dr.art. Midžić koji je u ostavci neće se kao dosadašnji zamjenik predsjednika sada prihvaćati uloge predsjednika. Zato je odlučeno da će dr.sc. Starc kao najstariji član nakon akademika Silobričića i prof.dr.art. Midžića sazvati sljedeću sjednicu na kojoj će biti izabrati novi predsjednik Odbora.

Sve članice i članovi Odbora suglasni su da ovu sjednicu do kraja kao predsjednik vodi akademik Silobričić.

Ad 4 . Kronologija zaostalih predmeta (AZVO)

Prof.dr.art. Midžić istaknuo je da je bivši predsjednik Odbora prof.dr.sc. Katavić djelovao i nakon što je dao ostavku što je vidljivo iz nekih dopis koje je u tim predmetima potpisivao (u siječnju 2012. g.). U tom smislu predlaže da se tekst Kronologije dopuni konstatacijom da je rad tadašnjeg Odbora trajao i nakon podnošenja ostavke tadašnjeg predsjednika Katavića u travnju 2011.g.

Predsjednik Silobričić traži da se izmjeni zadnja rečenica jer predmeti nisu prosljeđeni njemu osobno.

Dr.sc. Starc smatra da bi trebalo precizno definirati ulogu Agencije u radu Odbora.

Tekst kronologije prihvaćen je s predloženim izmjenama/dopunama.

Ad 5. Rasprava o pojedinačnim predmetima

Uoči rasprave o pojedinačnim predmetima prof.dr.sc. Brajša Žganec izjavila da će biti suzdržana u glasanju, zbog obiteljskih odnosno kumskih odnosa sa jednim od aktera u ovim prijavama.

5.1. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak-prijava protiv prof.dr.sc. Pave Barišića zbog plagiranja više dijelova tuđih članaka, knjiga i internetskih izvora u članku „Does Globalization Threaten Democracy?“ (Synthesis Philosophica, god. 23, br.2, 2008, str. 297-303) i

5.5. prof.dr.sc. Pavo Barišić- prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavla Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog kršenja čl. 5. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju: pronošanjem neistinitih tvrdnji koje škode časti i ugledu, vrijeđanjem dostojanstva, stvaranjem neprijateljskoga, radnoga, nastavnog i akademskog okruženja, (izvjestitelj dr.sc. Vilibić)

Nakon izlaganja i rasprave Odbor je glasao o tri prijedloga:

1. prijedlog – da Odbor napiše mišljenje u kojem bi se reklo da ima elemenata plagiranja, ali bi se također naglasilo da je prijava protiv prof.dr.sc. Barišića bila neetična i da je slanjem iste na toliki broj adresa povrijeđen čl. 5 Etičkog kodeksa - 3 za, 3, protiv, 1 suzdržan

2. prijedlog - da se u ovim predmetima traži mišljenje Filozofskog fakulteta u Splitu - 3 za, 3, protiv, 1 suzdržan

3. prijedlog - da se predmeti opet razmatraju na sljedećoj sjednici kada svi članovi detaljno prouče materijale - 4 za, 3 suzdržana

5.4. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak-prijava protiv dr.sc. Ante Čovića, dr.sc. Line Veljaka i dr.sc. Branka Despota zbog neetičnog postupka iznošenja lažnih podataka o radovima dr.sc. Ante Čovića prilikom izbora dr.sc. Čovića u zvanje redovitog profesora i

5.7. dr.sc. Ante Čović - prijava protiv dr.sc. Tomislava Bracanovića, dr.sc. Pavla Gregorića, dr.sc. Tomislava Janovića i dr.sc. Davora Pećnjaka zbog podnošenja lažne prijave na temelju neistinitih i zlonamjernih konstrukcija, zbog organizirane kampanje ocrnjivanja u relevantnoj javnosti, vrijeđanja ljudskog i profesionalnog dostojanstva te zbog zlouporabe etičkih tijela u neetičke svrhe (izvjestitelj dr.sc. Starc)

Nakon izlaganja i rasprave Odbor je glasao o tri prijedloga:

1. prijedlog - da se prouči knjiga spomenuta u materijalima i utvrdi sadrži li doista sva tri članka navedena u prijavi te da se pita matični odbor o tijeku izbora u znanstveno zvanje prof.dr.sc. Čovića - 3 za, 1 protiv, 3 suzdržana

2. prijedlog - materijal uputiti fakultetskom vijeću fakulteta koje je predložilo izbor u znanstveno – nastavno zvanje – 1 za, 3 protiv, 3 suzdržana

3. prijedlog - da se predmeti ponovno razmatraju na sljedećoj sjednici 5 za, 1 protiv, 1 suzdržan

5.5. prof.dr.sc. Damir Marić- prijava koruptivnog djelovanja prof.dr.sc. Mislava Ježića
(izvjestitelj: akademik Silobrčić)

Odbor je jednoglasno zaključio da će se uputiti dopis Sveučilištu u Sarajevu kojim će se pokušati doznati postoji li još uvijek interes za ovu prijavu.

5.6. prof.dr.sc. Nenad Dujmović- zahtjev za istragu protiv nastavnika FSB-a dr.sc. Milana Kostelca i dr.sc. Zvonka Herolda
(izvjestitelj: akademik Silobrčić)

Izvjestitelj je pripremajući se za izlaganje utvrdio da je podnositelj prijave prof.dr.sc. Dujmović u međuvremenu preminuo. U tom kontekstu jednoglasno je zaključeno je da će se ova prijava poslati na znanje Etičkom povjerenstvu FSB-a.

5.7. Skupina hrvatskih intelektualaca- prijava znanstvenog nepoštenja i prijevare u znanosti protiv prof.dr.sc. Dunje Brozović Rončević
(izvjestiteljica: dr.sc. Kolečnik)

Izvjestiteljica je izložila prijavu i utvrdila da se radi o teškim optužbama.

Iako je Odbor na prošlim sjednicama zauzeo stav da anonimne prijave neće razmatrati zaključeno je da ozbiljnost i težina nekih anonimnih prijava, u slučaju kršenja zakona i pravnih normi, ipak zaslužuju da budu razmotrene od nadležnih relevantnih tijela. Zaključeno je da se takove anonimne prijave proslijeđuju Ministarstvu znanosti i obrazovanja na eventualno postupanje.

Ad 6. Proaktivno djelovanje Odbora

Rasprava o potrebi javnog istupanja Odbora i potrebi reagiranja na događaje u akademskoj zajednici odgađa se za neku sljedeću sjednicu.

U vezi izrade dokumenta kojim bi se definiralo pitanje plagijata prof.dr.art. Midžić poslat će članicama i članovima na uvid nacrt dokumenta sa Sveučilišta u Zagrebu pod nazivom *Uspostava pravnog okvira za suzbijanje pojava diskriminacije i korupcije s ciljem unapređenja akademskog integriteta*.

Ad 7. Ostalo

Martina Francetić Đurašević obavijestila je Odbor da je zaprimljeno 7 novih predmeta, a za pet predmeta koji su u već u tijeku stigla su očitovanja odnosno odgovori na traženje Odbora.

Na kraju Odbor je jednoglasno zaključio da neće davati izjave o sadržaju današnje sjednice.

Sjednica je završila u 15:15 sati.

Tonski zapis sjednice sastavni je dio ovog Zapisnika.

Zapisnik sastavila:

Predsjednik

Martina Francetić Đurašević

akademik Vlatko Silobrčić, v.r.

Martina Francetić

From: Jelena Macan <jmacan@imi.hr>
Sent: 30. studenog 2016. 14:31
To: Martina Francetić; Akademik Vlatko Silobrić; dr.sc. Andreja Brajša Žganec; dr.sc. Ivica Vilibić; dr.sc. Ljiljana kolešnik; prof. dr. sc. Ines Kersan Škabić; prof. Enes Midžić; prof.dr.sc. Josip Baloban; prof.dr.sc. Nenad Starc; Vlatko Silobrić
Cc: Mirjana Gopić; Jadranka Žimbek
Subject: Re: Kronologija zaostalih predmeta

Poštovane kolegice i kolege,
budući da neću prisustvovati sutrašnjoj sjednici Odbora, htjela bih ovim putem iskazati moje mišljenje vezano uz predmet Čatić-Silobrić o kojem ćete raspravljati na sutrašnjoj sjednici, a koji je bitan za daljnji rad Odbora.

Prema meni dostupnim podacima iznesenim javno, tijekom naše 20. sjednice u listopadu i tijekom kasnije interne prepiske članova Odbora, akademik Silobrić je prekršio Čl.30 Poslovnika o radu Odbora raspravljajući u javnosti o dnevnom redu planirane 20. sjednice s kojim članovi Odbora u tom času nisu bili upoznati, tj. javnost je doznala informacije o planiranom dnevnom redu prije članova Odbora. Time postoje elementi za primjenu Čl. 6 Poslovnika o čemu je Odbor dužan raspraviti i donijeti mišljenje u skladu s Poslovníkom.

Ujedno izražavam žaljenje zbog ostavke prof. Balobana na mjesto člana Odbora. Nadam se da ćemo unatoč aktualnim problemima naći način da nastavimo sa radom.

Srdačan pozdrav,
Jelena Macan

On 29.11.2016. 13:17, Martina Francetić wrote:

Poštovani gospodine Predsjedniče,
Poštovane gospođe članice,
Poštovana gospodo članovi,

u privitku dostavljam kronološki prikaz zbivanja vezano za zaostale predmete zaprimljene u razdoblju 2011-2014.g. (uz točku 3. predloženog dnevnog reda 21. sjednice Odbora).

S poštovanjem, Martina Francetić Đurašević

Martina Francetić Đurašević
Odjel za pravne i kadrovske poslove
Donje Svetice 38
10000 Zagreb, Croatia
Tel: 00385 1 6274 873
www.azvo.hr

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

KLASA: 003-08/16-04/0010
URBROJ: 355-01-03-17-0002
Zagreb, 28. prosinca 2016.

SKRAĆENI ZAPISNIK

22. sjednice Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (dalje Odbor), održane u srijedu 21. prosinca 2016. godine u dvorani VMD centra, Strojarska 22, Zagreb.

Nazočni članovi: akademik Vlatko Silobričić, prim. dr. sc. Jelena Macan, dr. med., dr. sc. Ivica Vilibić, dr. sc. Nenad Starc, dr. sc. Ljiljana Kolečnik

Nisu nazočni članovi: prof. dr. sc. Josip Balaban, prof. dr. sc. Andreja Brajša Žganec, prof. dr. sc. Ines Kersan Škabić, prof. dr. art. Enes Midžić

Ostali nazočni: Jadranka Žimbrek (AZVO)

Sjednica je započela u 11:15 sati.

Predsjedavajući Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju dr. sc. Nenad Starc pozdravio je nazočne članove te predložio sljedeći:

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda 22. sjednice
2. Usvajanje zapisnika 21. sjednice
3. Rasprava o daljnjem radu Odbora
4. Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika
5. Pojedinačni predmeti iz 2011. g.

5.1. dr. sc. Tomislav Bracanović, dr. sc. Pavel Gregorić, dr. sc. Tomislav Janović, dr. sc. Davor Pećnjak - prijava protiv prof.dr.sc. Pave Barišića zbog plagiranja više dijelova tuđih članaka, knjiga i internetskih izvora u članku „Does Globalization Threaten Democracy?“ (Synthesis Philosophica, god. 23, br.2, 2008, str. 297-303) (nastavak rasprave)

5.2. prof. dr. sc. Pavo Barišić - prijava protiv dr. sc. Tomislava Bracanovića, dr. sc. Pavla Gregorića, dr. sc. Tomislava Janovića i dr. sc. Davora Pećnjaka zbog kršenja čl. 5. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju: pronošanjem neistinitih tvrdnji koje škode časti i ugledu, vrijeđanjem dostojanstva, stvaranjem neprijateljskoga, radnoga, nastavnog i akademskog okruženja (nastavak rasprave)

5.3. dr. sc. Tomislav Bracanović, dr. sc. Pavel Gregorić, dr. sc. Tomislav Janović, dr. sc. Davor Pećnjak - prijava protiv dr. sc. Ante Čovića, dr. sc. Line Veljaka i dr. sc. Branka Despota zbog neetičnog postupka iznošenja lažnih podataka o radovima dr. sc. Ante Čovića prilikom izbora dr. sc. Čovića u zvanje redovitog profesora (nastavak rasprave)

5.4. dr. sc. Tomislav Bracanović, dr. sc. Pavel Gregorić, dr. sc. Tomislav Janović, dr. sc. Davor Pećnjak - prijava protiv prof. dr. sc. Mislava Kukoča zbog znanstvenog krivotvorenja, plagiranja, publiciranja istovjetnog izvornog znanstvenog rezultata te zloupotrebe autorstva u članku „Liberal Philosophy and Globalization“ (Synthesis Philosophica, god. 24, br. 1, 2009, str. 65- 78) (izvjestiteljica: prim. dr. sc. Jelena Macan, dr.med.)

5.5. prof. dr. sc. Mislav Kukoč - prijava protiv dr. sc. Tomislava Bracanovića, dr. sc. Pavla Gregorića, dr. sc. Tomislava Janovića i dr. sc. Davora Pećnjaka zbog lažnih optužbi, krivotvorenja podataka, organizirane kampanje difamiranja te zloupotrebe etičkih tijela u znanosti i visokom obrazovanju (izvjestiteljica: prim. dr. sc. Jelena Macan, dr. med.)

5.6. dr. sc. Tomislav Bracanović, dr. sc. Pavel Gregorić, dr. sc. Tomislav Janović, dr. sc. Davor Pećnjak - prijava protiv dr. sc. Ante Čovića, dr. sc. Line Veljaka i dr. sc. Pave Barišića zbog neetičnog postupka u ocjeni radova dr.sc. Mislava Kukoča u postupku njegovog izbora u zvanje znanstvenog savjetnika 2010. g.

5.7. dr. sc. Ante Čović - prijava protiv dr. sc. Tomislava Bracanovića, dr. sc. Pavla Gregorića, dr. sc. Tomislava Janovića i dr. sc. Davora Pećnjaka zbog podnošenja lažne prijave na temelju neistinitih i zlonamjernih konstrukcija, zbog organizirane kampanje ocrnjivanja u relevantnoj javnosti, vrijeđanja ljudskog i profesionalnog dostojanstva te zbog zlouporabe etičkih tijela u neetičke svrhe

5.8. prof. dr. sc. Damir Marić - prijava koruptivnog djelovanja prof. dr. sc. Mislava Ježića (odlučiti o stavljanju na dnevni red nakon usvajanja Zapisnika s 21. Sjednice)

5.9. Skupina hrvatskih intelektualaca- prijava znanstvenog nepoštenja i prijevare u znanosti protiv prof.dr.sc. Dunje Brozović Rončević (izvjestiteljica: dr. sc. Kolečnik)

6. Ostalo

Prije početka sjednice predsjedavajući dr. sc. Nenad Starc utvrdio je nazočnost na sjednici pet članova Odbora što je, sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Poslovniku o radu, dovoljno da bi Odbor donosio pravovaljane odluke većinom nazočnih članova, ali predlaže da odluke budu donijete jednoglasno (konzenzusom). Članice i članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju jednoglasno su podržali prijedlog.

Ad 1. Usvajanje dnevnog reda 22. sjednice Odbora

Članice i članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju jednoglasno su usvojili predloženi dnevni red 22. sjednice.

Ad 2. Usvajanje zapisnika 21. sjednice

Članice i članovi Odbora jednoglasno su usvojili zapisnik prošle sjednice sa svim pristiglim primjedbama, s time da će se pročišćeni tekst zapisnika usvojiti na 23. sjednici. Isto tako donijet je zaključak da se zapisniku 21. sjednice pridruži *Prilog* koji će sadržavati: (i) pisma sa zahtjevom za razrješenje članova Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (prof. dr.

art. Enes Midžić, prof. dr. sc. Josip Baloban, prof. dr. sc. Andreja Brajša Žganec, prof. dr. sc. Ines Kersan Škabić), (ii) kronologiju događanja (Mirjana Gopić dipl.iur.), kao i (iii) Prijedlog za podnošenje prijedloga za razrješenje Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju od 4. prosinca 2016. godine, kojeg je uputio Rektorski zbor RH.

Ad 3. Rasprava o daljnjem radu Odbora

Prije početka same sjednice prof. dr. sc. Ljiljana Kolečnik ukratko je obavijestila članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju da se u posljednje vrijeme ne osjeća dobro kao članica ovog Odbora, obzirom da je rad samog Odbora poprimio preveliku medijsku pažnju, te da se po medijima učestalo komentiraju izjave kao i predmeti koje rješava Odbor, a koji predstavljaju poslovnu tajnu sukladno Poslovniku o radu Odbora. Slijedom navedenog, prof. dr. sc. Ljiljana Kolečnik navodi da će na ovoj sjednici sudjelovati u njenom radu, a, ukoliko se ubuduće budu iznosili povjerljivi podaci i informacije vezane za rad Odbora, podnijeti će zahtjev za razrješenjem. Dr. sc. Ivica Vilibić se u potpunosti slaže sa opservacijom prof. dr. sc. Ljiljane Kolečnik, ali, suprotno njenom stavu, on smatra da je njegova zadaća ostati član ovog Odbora i nastaviti s radom sve do isteka mandata ili odluke o razrješenju od strane Hrvatskog sabora. Prof. dr. sc. Ljiljana Kolečnik upozorila je akademika Silobrčića da je upravo on osoba koja je raspravljala s medijima o predmetima Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju. Isto tako prof. dr. sc. Ljiljana Kolečnik navodi da Odbor nazivaju „*Odborom za plagijate*“, dok je zadaća Odbora mnogo šira, te bi isti trebao rješavati i i niz drugih, etički neprihvatljivih oblika ponašanja s kojima se Odbor susreo preko dosad obrađenih predmeta. Akademik prof. dr. sc. Vlatko Silobrčić ostaje i dalje pri svom stavu da ga ništa ne može spriječiti u tome da javno govori o plagiranju i neetičnom ponašanju u akademskoj zajednici, na što mu je dr. sc. Ivica Vilibić replicirao da on nema nikakvih problema sa tim stavom, sve dok nije u suprotnosti s odredbama Poslovnika o radu Odbora. Prim. dr. sc. Jelena Macan smatra da Odbor treba nastaviti rad i predlaže, sukladno preporukama izvjestitelja, da se ubuduće izdaju pismena priopćenja za medije nakon što se usvoje zapisnici sjednica, koja će biti objavljena i na mrežnoj stranici Agencije za znanost i visoko obrazovanje, sukladno odredbama Poslovnika o radu Odbora i *modus operandi* Odbora. Priopćenja za medije će sadržavati, osim konkretnih zaključenih predmeta, i načelne preporuke vezane za uočene etičke nepravilnosti, te će javnost moći biti upoznata s mišljenjem Odbora o završenim predmetima.

Prijedlog prim. dr. sc. Jelene Macan da se Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske uputi dopis sa zamolbom da se pokrene postupak za imenovanje novih članova Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju kako bi mogli nastaviti svoj rad u punom sastavu, a sve u cilju nastavka promicanja etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, je jednoglasno usvojen.

Ad 4. Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika

Članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju jednoglasno su izabrali za predsjednika Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju dr. sc. Ivicu Vilibića i zamjenicu Odbora prim. dr. sc. Jelenu Macan.

Članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju zahvalili su predsjedavajućem Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju dr.sc. Nenadu Starcu.

Ad 5. Pojedinačni predmeti iz 2011. g.

5.1. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor

Pećnjak - prijava protiv prof.dr.sc. Pave Barišića zbog plagiranja više dijelova tuđih članaka, knjiga i internetskih izvora u članku „Does Globalization Threaten Democracy?“ (Synthesis Philosophica, god. 23, br.2, 2008, str. 297-303) (nastavak rasprave)

Sukladno zaključku 21. sjednice Odbora, dr.sc. Ljiljana Kolečnik detaljno je raščlanila predmet pod točkom 5.1. dnevnog reda. Nakon rasprave (tonski zapis) u kojoj su sudjelovali nazočni članovi, Odbor jednoglasno donosi mišljenje da prijava nedvojbeno dokazuje plagiranje sukladno čl. 8. st. 3 Etičkog kodeksa Odbora u jednom elementu prijave, i to u dijelu koji se odnosi na preuzimanje dijela teksta komentara Stephena Schlesingera „Can Democracies be Organized“, objavljenog u elektronskom mediju, a bez citiranja tog izvora u predmetnom članku. U ostalim elementima prijave Odbor je stava da nisu dokazani elementi plagiranja navedenih izvora.

5.2. prof. dr. sc. Pavo Barišić - prijava protiv dr. sc. Tomislava Bracanovića, dr. sc. Pavela Gregorića, dr. sc. Tomislava Janovića i dr. sc. Davora Pećnjaka zbog kršenja čl. 5. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju: pronošanjem neistinitih tvrdnji koje škode časti i ugledu, vrijeđanjem dostojanstva, stvaranjem neprijateljskoga, radnoga, nastavnog i akademskog okruženja (nastavak rasprave)

Nakon kraće rasprave (tonski zapis) u kojoj su sudjelovali nazočni članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, a u skladu sa preporukom izvjestitelja dr. sc. Ivice Vilibića koja je iznešena na 21. sjednici, Odbor donosi mišljenje da su prijavitelji dostavljanjem prijave na znanje dvadeset institucija, tijela i pravnih subjekata *“stvorili neprijateljsko radno, nastavno i akademsko okruženje uznemiravanjem“*, odnosno prekršili čl. 5. Etičkog kodeksa Odbora.

Sukladno Poslovniku o radu Odbora, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju će integrirano *Mišljenje* po točkama 5.1. i 5.2. dnevnog reda uputiti prijaviteljima, te objaviti na mrežnim stranicama Agencije za znanost i visoko obrazovanje nakon usvajanja zapisnika 22. sjednice Odbora.

5.3. dr. sc. Tomislav Bracanović, dr. sc. Pavel Gregorić, dr. sc. Tomislav Janović, dr. sc. Davor Pećnjak - prijava protiv dr. sc. Ante Čovića, dr. sc. Line Veljaka i dr. sc. Branka Despota zbog neetičnog postupka iznošenja lažnih podataka o radovima dr. sc. Ante Čovića prilikom izbora dr. sc. Čovića u zvanje redovitog profesora (nastavak rasprave)

Nakon uvoda izvjestitelja dr. sc. Nenada Starca te rasprave (tonski zapis) u kojoj su sudjelovali nazočni članovi, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju donosi zaključak da se uputi dopis prof. dr. sc. Ante Čoviću u kojem će se od njega zatraži kronologija izbora u znanstveno-nastavna zvanja, a da se Etičkom povjerenstvu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu uputi dopis sa zamolbom da se Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju obavijesti je li predmet rješavan na matičnoj instituciji.

5.4. dr.sc. Tomislav Bracanović, dr.sc. Pavel Gregorić, dr.sc. Tomislav Janović, dr.sc. Davor Pećnjak - prijava protiv prof.dr.sc. Mislava Kukoča zbog znanstvenog krivotvorenja, plagiranja, publiciranja istovjetnog izvornog znanstvenog rezultata te zloupotrebe autorstva u članku „Liberal Philosophy and Globalization“ (Synthesis Philosophica, god. 24, br. 1, 2009, str. 65-78) (izvjestiteljica: prim.dr.sc. Jelena Macan, dr.med.)

Prim. dr. sc. Jelena Macan, izvjestiteljica za predmet pod točkom 5.4. dnevnog reda, detaljno je upoznala članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju s predmetom, navodeći da su provjerom navoda utvrđeni elementi autoplagijata te da su prijavitelji povrijedili načelo

etičnosti u smislu kršenja čl. 5. Etičkog kodeksa Odbora. Odbor je započeo raspravu o ovom predmetu. Primijećeno je da Etički kodeks Odbora ne definira autoplagiranje kao etički prekršaj na jasan način, pa će se shodno tome nadopuniti Etički kodeks. Ujedno će se u tom smislu preporučiti nadopuna etičkih kodeksa drugih institucija u sustavu znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Rasprava po ovom predmetu će se nastaviti na sljedećoj sjednici Odbora.

6. Razno

Prof. dr. sc. Ljiljana Kolečnik predložila je članovima Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju da je nužno za budući rad Odbora izraditi Strategiju kojom bi se definirale njegove prioritetne aktivnosti i odredio smjer budućeg proaktivnog djelovanja Odbora. Nazočni članovi jednoglasno su podržali prijedlog.

Sjednica je završila u 14:00 sati zbog obveza članova Odbora, te će se o predmetima o kojima se nije raspravljalo raspraviti na sljedećoj sjednici Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.

Zapisnik sastavila:

Jadranka Žimbrek

Predsjednik

dr.sc. Ivica Vilibić, v.r.

KRONOLOGIJA u vezi predmeta zaprimljenih za vrijeme prošlog saziva Odbora za etiku u znanosti i visoko obrazovanje:

Prošli saziv Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju je bio imenovan početkom prosinca 2005. na vrijeme od četiri godine te je o svom radu Odbor izvještavao Hrvatski sabor (posljednje izvješće je bilo za razdoblje od 1. siječnja 2008. do 1. prosinca 2009.). S obzirom da nije bilo formalnog razrješenja članova Odbora za etiku od Hrvatskog sabora, status Odbora postaje upitan kao i njegov daljnji rad.

Stoga tadašnji saziv Odbora nije bio u mogućnosti održavati sjednice niti rješavati predmete i donositi mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti. S obzirom na opisanu situaciju (nejasna pravna osnova djelovanja Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju), tadašnji predsjednik Odbora dr.sc. Katavić je početkom travnja 2011. godine uputio predsjedniku Hrvatskog sabora i ostavku na članstvo u navedenom Odboru, a predmetne prijave su zaprimane na ime Odbora za etiku od veljače 2011. i kasnije. Iz navedenoga jasno proizlazi da prošli saziv Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju nije nikada raspravljao o predmetima vezanim uz prijave, iako je vidljivo da je neke od dopisa vezano za predmetne prijave tadašnji predsjednik potpisivao i nakon podnošenja ostavke. Pri tomu napominjemo da prethodni Odbor ni u 2010. godini nije mogao raditi niti zasjedati zbog nejasnog statusa samog Odbora.

Naime, tadašnji predsjednik Odbora je, iako Odbor nije djelovao, uvidom u prijave smatrao da moguća rješenja i prijedlozi Odbora mogu imati složene, dalekosežne, konfliktne i vrlo neugodne posljedice za značajan dio znanstvene javnosti te da takva mišljenja Odbor ne može donositi na volonterskoj osnovi, po isteku svoga mandata, a k tome još i uz saznanja o prijedlogu skorašnjeg ukidanja Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju predviđenom u nacrtima prijedloga Zakona o znanosti. **Ovo obrazloženje je tadašnji predsjednik Odbora za etiku jasno naveo u pismu/ostavci upućenom predsjedniku Hrvatskog sabora.**

Hrvatski sabor je na sjednici 6. lipnja 2014. godine donio Odluku o imenovanju članova Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, a koji je u jesen 2014. godine počeo aktivno djelovati.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju je saborsko tijelo, jer ga ono imenuje i razrješava, a Agencija za znanost i visoko obrazovanje pruža isključivo administrativnu potporu ovom tijelu, u onoj mjeri u kojoj to traži predsjednik i uključuje se u rad u onoj mjeri u kojoj to traži predsjednik.

Prethodni predsjednik je informirao novoga predsjednika Odbora i ostale članove o prijašnjem radu Odbora na sjednici. AZVO nije bio upoznat s načinom primopredaje zaprimljenih predmeta iz razdoblja kada Odbor nije djelovao zbog nejasnog pravnog statusa Odbora, s obzirom da ni općim aktima Odbora nije jasno propisan postupak primopredaje spisa predmeta.

Gđa Ana Brakus, novinarka Novosti/Hobocra (tjednik Srpskog narodnog vijeća, Ljudevita Gaja 7, Zagreb) kontaktirala je Agenciju radi provjere informacije je li 2011. zaprimljena predmetna prijava te se iz razgovora s gospođom Brakus **jasno vidjelo da ista već raspolaze s konkretnim podacima kao što su imena prijavitelja i datum pisanja same prijave.**

Nakon novinarskih upita upućenih AZVO-u, odnosno akademiku Silobrčiću, radi davanja odgovora na novinarske upite, akademik Silobrčić je od AZVO-a isto tako tražio potvrdu o zaprimanju predmetne prijave (odnosno prijava).

Uvidom u predmete koji su zaprimljeni u razdoblju 2011.-2014. isti su proslijeđeni Odboru u daljnju proceduru.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
Prof. dr. sc. Josip Balaban
Vlaška 38, pp. 432, 10 001 Zagreb

Zagreb, 28. studeni 2016.

HRVATSKI SABOR
Mr. sc. Božo Petrov, predsjednik
Trg Svetog Marka 6, 10 000 Zagreb

Predmet: *Ostavka na članstvu u Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju*

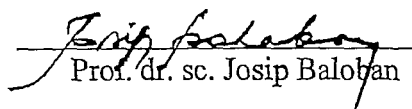
Poštovani gospodine Predsjedniče,

Na svojoj 13. sjednici, održanoj 06. lipnja 2014. godine, Hrvatski sabor imenovao me članom *Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju* (Klasa: 021-13/14-07/18; Zagreb, 06. lipnja 2014.) - (odsada Odbor). Dvije godine od početka aktivnog rada, tj. od jeseni 2014. do jeseni 2016. Odbor je održao 19 sjednica raspravljajući o na Odbor upućenim predmetima i donoseći na sjednicama određene zaključke, odnosno preporuke u svezi tih predmeta. Tijekom svih tih sjednica -prema mojem osobnom uvjerenju- Odbor je svoje rasprave vodio objektivno, diskretno od javnosti i to kao kompaktno tijelo, premda svi zaključci, odnosno preporuke kod glasanja nisu bili doneseni jednoglasno, ali uvijek s potrebnom većinom.

Dosada sam u mojem višedesetljetnom akademskom životu-djelovanju, uz različite vodstvene funkcije na matičnom Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, aktivno sudjelovao u različitim sveučilišnim i državnim tijelima: Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, Odbor za podjelu državnih nagrada, Povjerenstvo Zaklade Sveučilišta u Zagrebu za stipendiranje studenata, Odbor za statutarne pitanja Sveučilišta u Zagrebu itd. Na temelju toga dugogodišnjeg iskustva, a posebno na temelju svojeg obrazovanja kao teolog smatrao sam da u Odboru mogu dati određeni doprinos.

U posljednjih nekoliko tjedana jeseni 2016., točnije prije 20. sjednice Odbora, održane 27. listopada 2016., kao i poslije te Sjednice do danas, dogodili su se određeni fakticiteti u svezi Odbora -kako ad extra tako i ad intra- koji su me doveli do odluke da kao član Odbora podnesem neopozivu ostavku na članstvu u *Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju*. Naime, u navedenom vremenu rad Odbora -koji kao etičko tijelo treba djelovati neovisno i kao takav biti percipiran u javnosti- doživio je instrumentalizaciju u hrvatskoj medijskoj javnosti. Nakon što sam u tome vremenu na svoj način i svojim iskustvom pokušao pridonijeti prevladavanju, prije svega, instrumentalizacije Odbora, ali bez određenog uspjeha, odlučio sam podnijeti ostavku.

S poštovanjem

Prof. dr. sc. Josip Balaban

Dostaviti:

- Prof. dr. sc. Tonči Matulić, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveuč. u Zagrebu
- Akad. Vlatko Silobrić, predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
- Prof. dr. sc. Jasmina Havranek, ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje

REPUBLIKA HRVATSKA
355 - AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO
OBRAZOVANJE

Primljeno: 28.11.2016. 13:34:05	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
030-02/13-02/0021	06-01
Uredbeni broj:	Pril. Vij.
380-01-03-16-0002	0 0

d261130

Prof. dr. art.
Enes MIDŽIĆ
Babonićeva ul. 37
10.000 ZAGREB
Tel. (385 1) 46 35 323
Mob. (385) 999 44 17045
enes@idu.hr

HRS - HRVATSKI SABOR ZAGREB, Trg Sv. Marka 6	
Primljeno: 02-11-2016	
Klasifikacija i oznaka	Org. jed.
02-13/16-07/31	6511-4
Prethodna broj	Podl. Vrij.
15-16-01	- -

U Zagrebu, 28. listopada 2016.

Mr. sc. Božo Petrov
Predsjednik Sabora Republike Hrvatske
Trg svetog Marka
10 000 Zagreb
Hrvatska

Predmet: Zahtjev za razrješenjem člana Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Uvaženi predsjedniče Sabora Republike Hrvatske mr. sc. Petrov,

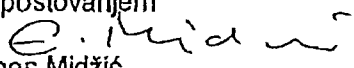
nominalcijom Senata Sveučilišta u Zagrebu, a na prijedlog Vlade HR Hrvatske, Sabor RH imenovao me je članom Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju,

Javnim medijskim istupom prof. dr. sc. Pavo Barišić, ministar znanosti obrazovanja i sporta, kvalificirao je da Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju „srozava etička načela i sve nas skupa pretvara u državu koja ne zaslužuje nikakve pohvale“ (Jutarnji list, 28. 10. 2016.).

Osobno ne pristajem na takvu kvalifikaciju, te mi moj moralni kod, častan život, status sveučilišnog nastavnika i dragovoljca Domovinskog rata, prijeći daljnji rad u Odboru, u koji sam izabran upravo na prijedlog Vlade RH.

Molim Vas da me obavijestite o činu i datumu kojim me Sabor Republike Hrvatske razrješuje funkcije člana Odbora, kako bih se i dalje, mirne savjesti i neopterećen objedama mogao u potpunosti posvetiti svojim sveučilišnim zadaćama i predanosti radu na boljitku Domovine.

S poštovanjem

Enes Midžić

O tome obavijest:

1. Mr. sc. Andrej Plenković, predsjednik Vlade Republike Hrvatske
2. Prof. dr. sc. Pavo Barišić, ministar Znanosti obrazovanja i sporta
3. Prof. dr. sc. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu

Prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
Marulićev trg 19/1
10 000 Zagreb

Zagreb, 13. prosinca 2016.

HRVATSKI SABOR
Mr. sc. Božo Petrov, predsjednik
Trg Svetog Marka 6
10 000 Zagreb

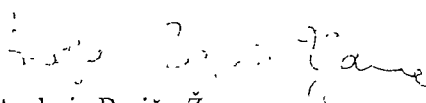
Predmet: **Zahtjev za razrješenjem članstva u Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju**

Poštovani gospodine Predsjedniče,

Hrvatski sabor me na svojoj 13. sjednici, održanoj 6. lipnja 2014. godine, imenovao članom *Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju* (Klasa:021-13/14-07/18; Zagreb., 6.lipnja 2014.) na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske i članka 112. stavka 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Slijedom okolnosti, zbog kojih je proteklih mjeseci otežano djelovanje *Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju* na načelima koja su ugrađena u Poslovnik i Etički kodeks ovog Odbora, smatram da nisam više u mogućnosti doprinijeti radu Odbora, odnosno preuzeti odgovornost za daljnji rad u ovom Odboru. Stoga molim da me razriješite dužnosti člana *Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju*.

S poštovanjem,

Prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec

Dostaviti:

- Prof. dr. sc. Vlado Šakić, ravnatelj Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb
- Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
- Prof. dr. sc. Jasmina Havranek, ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje

Prof.dr.sc. Ines Kersan-Škabić
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
"Dr. Mijo Mirković"
P. Preradovića 1
52100 Pula

Pula, 20. prosinca 2016.

Mr.sc. Božo Petrov
Predsjednik Hrvatskog sabora
Ured predsjednika Hrvatskoga sabora
Trg sv. Marka 6-7
10000 Zagreb

Predmet: zahtjev za razrješenjem članstva u Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Poštovani gospodine Petrov,

Hrvatski sabor me u lipnju 2014. godine imenovao članicom Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju što smatram izuzetno časnom ulogom. Od konstituiranja Odbora do danas aktivno sam sudjelovala u radu Odbora i ulagala maksimalne napore u proučavanje problematike i predmeta koji su Odboru pristigli na rješavanje.

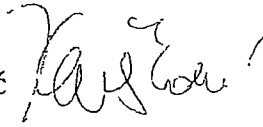
Slijedom rasprava i događanja na 20. i 21. sjednici Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (održane 27.10. i 1.12.2016.) koje su popraćene brojnim medijskim tekstovima u kojima su se našle neke istinite, ali i neke neistinite tvrdnje, većina kojih se u medijima, prema Poslovniku o radu Odboru, nije trebala uopće pojaviti, obraćam Vam se sa zamolbom da me razriješite članstva u Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.

Naime, nakon posljednje dvije sjednice, uvjerenja sam da svojim stručnim, neovisnim i predanim radom ne mogu doprinijeti rješavanju situacije s kojom je Odbor suočen. Uzrok problema u radu Odbora pojavio se uoči i na samoj 20. sjednici (27.10.2016. godine) kad smo odjednom bili suočeni s neriješenim predmetima iz 2011. godine koji su iz nekog razloga bili «sakriveni» od početka našeg rada (rujan 2014. godine), a pojavili su se (odnosno pronađeni su), navodno pod medijskim pritiscima (i upitima) u listopadu ove godine. Ne želim ulaziti u razloge pravovremenog nerješavanja tih predmeta, činjenica je da se tim predmetima rad Odbora počeo instrumentalizirati u javnosti, a sve u političke svrhe; činjenica da Odbor više ne može neovisno donositi svoje odluke i da se desio razdor među članicama/članovima Odbora, a troje članova je već podnijelo zahtjev za razrješenjem što otvara pitanje i legitimiteta rada u «krnjem» sastavu.

U takvim novonastalim okolnostima nisam voljna nastaviti s radom u ovom

Odboru jer smatram da se temeljna zadaća Odbora¹ ozbiljno narušava prisutnošću politike u radu Odbora i povredama Poslovnika o radu Odbora.

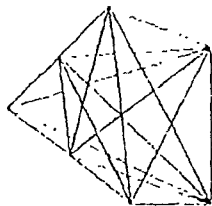
S poštovanjem,
Ines Kersan-Škabić

Na znanje:

1. članice i članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
2. prof.dr.sc. Jasmina Havranek, ravnateljica AZVO-a
3. prof.dr.sc. Alfio Barbieri, rektor Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli

¹ «Zadaća Odbora je promicanje etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša», ZZDVO, čl. 112.

REKTORSKI
ZBOR
REPUBLIKE
HRVATSKE

CROATIAN
RECTORS'
CONFERENCE

Vlada Republike Hrvatske
Mr. sc. Andrej Plenković, predsjednik
Trg svetog Marka 2
HR-10000 Zagreb

Hrvatski sabor
Mr. sc. Božo Petrov, predsjednik
Trg svetog Marka 6-7
HR-10000 Zagreb

Klasa: 602-04/16-05/51
Urbroj: 380-230/071-16-1
Zagreb, 5. prosinca 2016.

PREDMET: Prijedlog za podnošenje prijedloga za razrješenje Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju te za donošenje odluke o objavljivanju poziva za predlaganje članova Odbora

Poštovani gospodine predsjedniče Vlade,
Poštovani gospodine predsjedniče Hrvatskoga sabora,

Rektorski zbor Republike Hrvatske razmatrao je na sjednici održanoj u Mostaru 4. prosinca 2016. najnoviju eskalaciju krize u djelovanju Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju. Dva člana Odbora koja su izabrana u Odbor na prijedlog Sveučilišta u Zagrebu (prof. dr. art. Enes Midžić i prof. dr. sc. Josip Balaban) podnijela su ostavku na članstvo u Odboru, dok je predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobrić podnio ostavku na mjesto predsjednika Odbora. Odbor, koji je ostao bez čelnika i koji je bez važne konstitutivne sastavnice članova s najvećega hrvatskoga sveučilišta bitno okrnjen u sastavu, izgubio je vjerodostojnost i formalni legitimitet za daljnje djelovanje.

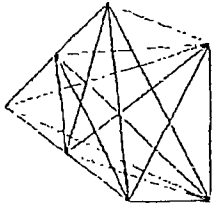
Mnogo veći problem predstavlja gubitak moralnog kredibiliteta za što postoje dva ključna razloga:

1. Proširenje ovlasti Odbora izvan zakonski zadanog okvira, što je Odbor za etiku učinio na sjednici 15. lipnja 2015. donošenjem *Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju*. Izmjenama i dopunama *Etičkog kodeksa* uveden je „hijerarhijski red postupanja“, prema kojem prvu razinu etičkih tijela predstavljaju fakultetska povjerenstva, drugu razinu sveučilišna, dok „završnu razinu“ predstavlja Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, što je u protivnosti s ustavnim načelom autonomije sveučilišta. Rektorski zbor RH podržao je na sjednici 4. studenoga 2016. inicijativu Sveučilišta u Zagrebu za pokretanje postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti *Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa*.
2. Eklatantno kršenje *Poslovnika o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju* koji u članku 30. propisuje stroga pravila kojima se rad odbora štiti od medijskih i političkih pritisaka i manipulacija. Tako se zabranjuje iznošenje u javnosti povjerljivih podataka sa sjednica Odbora u što ulaze ne samo dnevni red ili zapisnici nego i „stajališta drugih članova Odbora o pitanjima koja su iznesena u kontekstu rasprave na sjednici“, te „dijelovi rasprave ili osobna imena vezana uz raspravu“. Istim člankom *Poslovnika* utvrđuje se da nepodržavanje odredbi o tajnosti rada Odbora predstavlja

Predsjed
Sveučilište
u Splitu

Presidency
University of Split

Tajništvo
Kralja Zvonimira 8
10 000 Zagreb, HR
tel: +385 1 4698 109
fax: +385 1 4698 141
www.rektorski-zbor.hr

REKTORSKI
ZBOR
REPUBLIKE
HRVATSKE

CROATIAN
RECTORS'
CONFERENCE

osnovu za pokretanje postupka za razrješenje članstva u Odboru. Brojnim medijskim istupima predsjednika Odbora posljednjih mjeseci sustavno su kršene odredbe *Poslovnika*, dok je djelovanje Odbora pretvoreno u sredstvo politički motivirane medijske kampanje.

Imajući u vidu navedeno, Rektorski zbor RH predlaže Vladi Republike Hrvatske da, u skladu s čl. 112., st. 1. *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* podnese prijedlog Hrvatskome saboru za razrješenje Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u postojećem sastavu te da donese odluku o objavljivanju javnog poziva za predlaganje članova Odbora i time pokrene postupak imenovanja Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u novom sastavu.

Prof. dr. sc. Šimun Anđelić
Predsjednik Rektorskoga zbora RH

KRONOLOGIJA u vezi predmeta zaprimljenih za vrijeme prošlog saziva Odbora za etiku u znanosti i visoko obrazovanje:

Prošli saziv Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju je bio imenovan početkom prosinca 2005. na vrijeme od četiri godine te je o svom radu Odbor izvještavao Hrvatski sabor (posljednje izvješće je bilo za razdoblje od 1. siječnja 2008. do 1. prosinca 2009.). S obzirom da nije bilo formalnog razrješenja članova Odbora za etiku od Hrvatskog sabora, status Odbora postaje upitan kao i njegov daljnji rad.

Stoga tadašnji saziv Odbora nije bio u mogućnosti održavati sjednice niti rješavati predmete i donositi mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti. S obzirom na opisanu situaciju (nejasna pravna osnova djelovanja Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju), tadašnji predsjednik Odbora dr.sc. Katavić je početkom travnja 2011. godine uputio predsjedniku Hrvatskog sabora i ostavku na članstvo u navedenom Odboru, a predmetne prijave su zaprimane na ime Odbora za etiku od veljače 2011. i kasnije. Iz navedenoga jasno proizlazi da prošli saziv Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju nije nikada raspravljao o predmetima vezanim uz prijave, iako je vidljivo da je neke od dopisa vezano za predmetne prijave tadašnji predsjednik potpisivao i nakon podnošenja ostavke. Pri tomu napominjemo da prethodni Odbor ni u 2010. godini nije mogao raditi niti zasjedati zbog nejasnog statusa samog Odbora.

Naime, tadašnji predsjednik Odbora je, iako Odbor nije djelovao, uvidom u prijave smatrao da moguća rješenja i prijedlozi Odbora mogu imati složene, dalekosežne, konfliktne i vrlo neugodne posljedice za značajan dio znanstvene javnosti te da takva mišljenja Odbor ne može donositi na volonterskoj osnovi, po isteku svoga mandata, a k tome još i uz saznanja o prijedlogu skorašnjeg ukidanja Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju predviđenom u nacrtima prijedloga Zakona o znanosti. **Ovo obrazloženje je tadašnji predsjednik Odbora za etiku jasno naveo u pismu/ostavci upućenom predsjedniku Hrvatskog sabora.**

Hrvatski sabor je na sjednici 6. lipnja 2014. godine donio Odluku o imenovanju članova Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, a koji je u jesen 2014. godine počeo aktivno djelovati.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju je saborsko tijelo, jer ga ono imenuje i razrješava, a Agencija za znanost i visoko obrazovanje pruža isključivo administrativnu potporu ovom tijelu, u onoj mjeri u kojoj to traži predsjednik i uključuje se u rad u onoj mjeri u kojoj to traži predsjednik.

Prethodni predsjednik je informirao novoga predsjednika Odbora i ostale članove o prijašnjem radu Odbora na sjednici. AZVO nije bio upoznat s načinom primopredaje zaprimljenih predmeta iz razdoblja kada Odbor nije djelovao zbog nejasnog pravnog statusa Odbora, s obzirom da ni općim aktima Odbora nije jasno propisan postupak primopredaje spisa predmeta.

Gđa Ana Brakus, novinarka Novosti/Hobocтѣ (tjednik Srpskog narodnog vijeća, Ljudevita Gaja 7, Zagreb) kontaktirala je Agenciju radi provjere informacije je li 2011. zaprimljena predmetna prijava te se iz razgovora s gospođom Brakus **jasno vidjelo da ista već raspolaže s konkretnim podacima kao što su imena prijavitelja i datum pisanja same prijave.**

Nakon novinarskih upita upućenih AZVO-u, odnosno akademiku Silobrčiću, radi davanja odgovora na novinarske upite, akademik Silobrčić je od AZVO-a isto tako tražio potvrdu o zaprimanju predmetne prijave (odnosno prijava).

Uvidom u predmete koji su zaprimljeni u razdoblju 2011.-2014. isti su proslijeđeni Odboru u daljnju proceduru.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Organisation
des Nations Unies
pour l'éducation,
la science et la culture

Distribution: limited / limitée

SHS/YES/AHEG-CC/2016/4
Paris, 5 October / octobre 2016
Original : English

**REPORT OF THE FIRST MEETING OF THE
AD HOC EXPERT GROUP (AHEG) FOR THE ELABORATION OF A
PRELIMINARY TEXT OF A NON-BINDING DECLARATION ON THE
ETHICAL PRINCIPLES IN RELATION TO CLIMATE CHANGE**

**Report of the First Meeting of the Ad Hoc Expert Group (AHEG)
for the Elaboration of a Preliminary Text for a non-binding Declaration on Ethical
Principles in Relation to Climate Change**

Rabat, Kingdom of Morocco, 20 – 24 September 2016

1. The Ad Hoc Expert Group (AHEG) met in Rabat, Kingdom of Morocco, from 20 to 24 September 2016. The meeting was convened by the Director-General of UNESCO and was held with the support of the Kingdom of Morocco, and hosted by the Moroccan National Commission for UNESCO at the Académie du Royaume in Rabat.
2. The AHEG, appointed by the Director-General, is composed of 24 experts: Mr Ruben APRESSYAN (Russian Federation), Mr Mulugeta Mengist AYALEW (Ethiopia), Mr Abdelaziz BELHOUJI (Morocco), Ms Beatriz BUGEDA BERNAL (Mexico), Mr Damdin DAVGADORJ (Mongolia), Mr Johan HATTINGH (South Africa), Mr Magdy Abdelmoniem HEFNY (Egypt), Mr Ove HOEGH-GULDBERG (Australia), Mr Pascal Valentin HOUENOU (Côte d'Ivoire), Mr Rainier IBANA (Philippines), Ms Lučka KAJFEZ BOGATAJ (Slovenia), Ms Farida KHAMMAR (Algeria), Ms Sandrine MALJEAN-DUBOIS (France), Ms Nataliya MALYSHEVA (Ukraine), Mr Gordan McBEAN (Canada), Mr Måns NILSSON (Sweden), Ms Netatua PELESIKOTI (Tonga), Ms Matilde RUSTICUCCI (Argentina), Mr Najib SAAB (Lebanon), Ms Grace SIRJU-CHARRAN (Trinidad and Tobago), Mr Avelino SUAREZ RODRIGUEZ (Cuba), Ms Caroline TAGWIREYI (Zimbabwe), Mr Jean-Pascal VAN YPERSELE DE STRIHO (Belgium), Mr Ivica VILIBIC (Croatia). Twenty-two of the members were present at the meeting; two experts, namely Mr Gordan McBEAN (Canada) and Ms Netatua PELESIKOTI (Tonga) could not attend and sent their apologies.

I. Opening Session

3. The meeting of the AHEG was opened with a public session attended by the press. Representing the host of the meeting, M Abdeljalil Lahjomri, Secretary-General of the Moroccan National Commission for UNESCO, noted that climate change necessitates solidarity in the international community. He emphasized that the Kingdom of Morocco, by hosting the 22nd Conference of Parties of the United Nations Framework Convention on Climate Change (COP 22) in November 2016 as well as this first meeting of the AHEG, is demonstrating commitment to promoting effective responses to climate change. He recalled that the presence of high-level climate change experts, scientists and ethicists who are members of the AHEG will also make possible awareness raising, for example through press interviews and the public Round Table on the topic of the "Ethical Principles in Relation to Climate Change: Foundations and Perspectives" that would be held on 24 September 2016.
4. A video message from Ms Irina Bokova, Director-General of UNESCO, was screened as part of the opening ceremony. The Director-General expressed gratitude to the Kingdom of Morocco for its support and hospitality, and expressed her hope that the experts will be able to meet the challenge of preparing the first draft of a preliminary text of a Declaration, noting the difficulty of clarifying globally acceptable ethical principles. Following this, Ms Nada Al-Nashif, Assistant Director-General of UNESCO for Social and Human Sciences, spoke of the utility of clarifying these principles, emphasizing that this work should complement what is being done at national and international level to address climate change under the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) and agreements under it. Ms Lamia Radi, representing the Moroccan Ministry of Foreign Affairs then expressed her expectations that this first meeting would succeed in preparing the first draft, and that if states can

adopt such a declaration this can strengthen public awareness of the ethical reasoning that is already at least implicit in States' responses to climate change.

5. Professor Rainer Ibane, Vice Chair of the World Commission on the Ethics of Scientific Knowledge and Technology (COMEST) closed the opening ceremony by briefly describing some of the ethical principles that have emerged in COMEST's consideration of the ethics of climate change, such as vulnerability, diversity, solidarity and justice. COMEST's work over the last decade, as appearing in three published reports, serves as background for AHEG's deliberations and as a reference.
6. Following the opening ceremony, the AHEG meeting began in closed session. After members' self-introductions, the AHEG elected a bureau including a Chair, Rapporteur and four Vice-Chairs. The composition of the bureau is attached in annex 1 of this report.

II. Discussion on the preliminary text of a Declaration

7. The Chair then proceeded to address the task, and the AHEG continued in closed sessions from 20 September until the morning of 24 September, alternating plenary discussion and drafting work in smaller groups.
8. Preliminary discussions on 20 September centered on the scope of the AHEG's liberty to propose normative language, how to reduce the risk of surpassing or misstating what are the explicit and implicit principles known to pre-exist, and how to best achieve the overarching aim of codifying and clarifying international norms. There was consensus that the text should nonetheless be written to audiences that are not only state actors, and that the language used should be non-technical and appeal to the conscience without making numerous references to existing agreements, so as to be easily communicated but taking into account the new circumstances that arise after the adoption of the Paris Agreement adopted at the 21st Conference of Parties of the United Nations Framework Convention on Climate Change (COP 21) in December 2015. These issues were further discussed in plenary when refining the draft article on the scope (Article 1) of the proposed declaration, and again when discussing whether principles should be worded prescriptively or not (it was decided that their normative sense was much clearer if the principles are worded prescriptively).
9. Having established some common understandings of the task, its scope, its audience, and the style to be used, the AHEG established a first skeleton outline giving emphasis to five overarching principles, or titles, by means of a prioritization exercise guided by its Chair. It was agreed to attempt a first drafting exercise on the basis of these, because they appeared to attract the strongest consensus from members. While discussing in plenary what could be the content of each of these five, several interrelationships and overlaps were discovered, leading to further consolidation into only five overarching principles. Each of the five overarching principles or titles was given a provisional name, as follows: **avoiding harm, justice and equity, sustainability, solidarity, and the duty to act on scientific knowledge**. These titles were adapted only slightly in later revisions.
10. In the prioritization exercise, other recognizable potentially acceptable ethical principles in the field of climate change were considered, such as the principle of **common but differentiated responsibilities** (as used in the agreements under the UNFCCC, particularly as reflected in the Paris Agreement), the **polluter pays principle** (as appearing in numerous laws), as well as related rights, such as **human rights** and the **right to development**.

11. It was agreed that the declaration should be drafted and structured so as to allow for repetitions that echo some relevant ethical principles under more than one title. On this reasoning, the AHEG was able to agree to privileging some principles, using common names for them as titles, while others appear subsumed in the text; it was agreed this arrangement does not necessarily mean that any are less important nor that they are more specific; it was agreed that the text should be read holistically. The initial skeletal outline of only five overarching principles was also adapted over the course of the AHEG's five days of work, revealing the difficulty of placing principles in an order that was generally acceptable. Because some aspects of principles were considered particularly relevant to mechanisms to achieve ends, these aspects were separated into a section titled implementation.
12. A decision was taken just after the prioritization exercise to separate the AHEG into five drafting groups, each entrusted to draft a formulation for the text that would provide content under each heading in the outline that was agreed. Each drafting group was tasked to use original sources, and to review a list of potentially relevant principles found in the working document as a checklist to ensure that various formulations were taken into account. In this manner, each of the drafting groups drew up initial texts. Following another plenary discussion, redrafting was made by the same groups to address the concerns and comments. It was also decided to add a sixth overarching principle for the precautionary principle in subsequent discussion.
13. By this means, alternating between plenary and drafting groups, the AHEG slowly progressed toward agreement on a first draft. It was noted several times and discussed that there exists sometimes more and sometimes less common understanding and acceptance for a given formulation of a principle, making the task of selecting one formulation particularly difficult. It was recalled several times that there would still be a chance for the Member States to correct the selections that were made by the AHEG.
14. Equal efforts were made to ensure quality in preparing a draft preamble. The first draft as approved by the AHEG includes a preamble, articles on aim and scope, principles, and articles related to its implementation and promotion.

III. Outcome of the First Meeting of the Ad Hoc Expert Group

15. The work concluded on 24 September with AHEG approving in plenary by consensus a first draft of a preliminary text of a non-binding Declaration of Ethical Principles in relation to Climate Change (attached as annex 2). This draft identifies and names six overarching principles relevant to actions addressing climate change taken by states and other actors, as follows: **avoiding harm, precautionary principle, justice and fairness, sustainability, solidarity, and scientific knowledge and decision-making**. It also presents norms for actions to promote and fulfill these general principles, including special attention for the most vulnerable and for education.
16. The AHEG expressed thanks and appreciation to the Kingdom of Morocco, the Moroccan National Commission for UNESCO and the Académie du Royaume, and expressed its satisfaction to the Secretariat, interpreters and assistants.
17. The AHEG underlined that the task entrusted to it was a challenging one, given the extent of commonality on ethical principles in relation to climate change, and variety of sources and formulations.

Composition of the Bureau of the AHEG Composition du Bureau du GEAH

Rabat, Morocco, 20 September 2016

Rabat, Maroc, 20 septembre 2016

Chairperson/President: **Mr/M. Johan Hattingh** (South Africa / Afrique du Sud)

Rapporteur: **Mrs/Mme Beatrice Bugada Bernal** (Mexico / Mexique)

Vice-Chairpersons/Vice-President(e)s:

Mr/M. Ruben Apressyan (Russian Federation / Fédération de Russie)

Mr/M. Rainier Ibana (Philippines)

Mrs/Mme Farida Khammar (Algeria / Algérie)

Mrs/Mme Sandrine Maljean-Dubois (France)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
Prof. dr. sc. Josip Baloban
Vlaška 38, pp. 432, 10 001 Zagreb

Zagreb, 28. studeni 2016.

HRVATSKI SABOR
Mr. sc. Božo Petrov, predsjednik
Trg Svetog Marka 6, 10 000 Zagreb

Predmet: **Ostavka na članstvu u Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju**

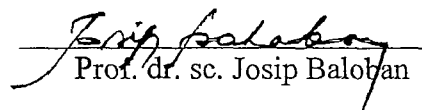
Poštovani gospodine Predsjedniče,

Na svojoj 13. sjednici, održanoj 06. lipnja 2014. godine, Hrvatski sabor imenovao me članom *Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju* (Klasa: 021-13/14-07/18; Zagreb, 06. lipnja 2014.) - (odsada Odbor). Dvije godine od početka aktivnog rada, tj. od jeseni 2014. do jeseni 2016. Odbor je održao 19 sjednica raspravljajući o na Odbor upućenim predmetima i donoseći na sjednicama određene zaključke, odnosno preporuke u svezi tih predmeta. Tijekom svih tih sjednica -prema mojem osobnom uvjerenju- Odbor je svoje rasprave vodio objektivno, diskretno od javnosti i to kao kompaktno tijelo, premda svi zaključci, odnosno preporuke kod glasovanja nisu bili doneseni jednoglasno, ali uvijek s potrebnom većinom.

Dosada sam u mojem višedesetljetnom akademskom životu-djelovanju, uz različite vodstvene funkcije na matičnom Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, aktivno sudjelovao u različitim sveučilišnim i državnim tijelima: Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, Odbor za podjelu državnih nagrada, Povjerenstvo Zaklade Sveučilišta u Zagrebu za stipendiranje studenata, Odbor za statutarna pitanja Sveučilišta u Zagrebu itd. Na temelju toga dugogodišnjeg iskustva, a posebno na temelju svojeg obrazovanja kao teolog smatrao sam da u Odboru mogu dati određeni doprinos.

U posljednjih nekoliko tjedana jeseni 2016., točnije prije 20. sjednice Odbora, održane 27. listopada 2016., kao i poslije te Sjednice do danas, dogodili su se određeni fakticiteti u svezi Odbora –kako ad extra tako i ad intra- koji su me doveli do odluke da kao član Odbora podnesem neopozivu ostavku na članstvu u *Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju*. Naime, u navedenom vremenu rad Odbora –koji kao etičko tijelo treba djelovati neovisno i kao takav biti percipiran u javnosti- doživio je instrumentalizaciju u hrvatskoj medijskoj javnosti. Nakon što sam u tome vremenu na svoj način i svojim iskustvom pokušao pridonijeti prevladavanju, prije svega, instrumentalizacije Odbora, ali bez određenog uspjeha, odlučio sam podnijeti ostavku.

S poštovanjem

Prof. dr. sc. Josip Baloban

Dostaviti:

- Prof. dr. sc. Tonči Matulić, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveuč. u Zagrebu
- Akad. Vlatko Silobričić, predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
- Prof. dr. sc. Jasmina Havranek, ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje

REPUBLIKA HRVATSKA
355 - AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO
OBRAZOVANJE

Primljeno: 28.11.2016. 13:34:05	
Klasifikacijska oznaka 030-02/13-02/0021	Org. jed. 06-01
Uredžbeni broj: 380-01-03-16-0002	Pril. Vrg. 0 0

d261130

Prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
Marulićev trg 19/1
10 000 Zagreb

Zagreb, 13. prosinca 2016.

HRVATSKI SABOR
Mr. sc. Božo Petrov, predsjednik
Trg Svetog Marka 6
10 000 Zagreb

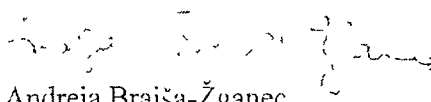
Predmet: **Zahtjev za razrješenjem članstva u Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju**

Poštovani gospodine Predsjedniče,

Hrvatski sabor me na svojoj 13. sjednici, održanoj 6. lipnja 2014. godine, imenovao članom *Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju* (Klasa:021-13/14-07.18; Zagreb., 6.lipnja 2014.) na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske i članka 112. stavka 1 Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Slijedom okolnosti, zbog kojih je proteklih mjeseci otežano djelovanje *Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju* na načelima koja su ugrađena u Poslovnik i Etički kodeks ovog Odbora, smatram da nisam više u mogućnosti doprinijeti radu Odbora, odnosno preuzeti odgovornost za daljnji rad u ovom Odboru. Stoga molim da me razriješite dužnosti člana *Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju*.

S poštovanjem,

Prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec

Dostaviti,

- Prof. dr. sc. Vlado Šakić, ravnatelj Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb
- Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
- Prof. dr. sc. Jasmina Havranek, ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje

Prof.dr.sc. Ines Kersan-Škabić
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
"Dr. Mijo Mirković"
P. Preradovića 1
52100 Pula

Pula, 20. prosinca 2016.

Mr.sc. Božo Petrov
Predsjednik Hrvatskog sabora
Ured predsjednika Hrvatskoga sabora
Trg sv. Marka 6-7
10000 Zagreb

Predmet: zahtjev za razrješenjem članstva u Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Poštovani gospodine Petrov,

Hrvatski sabor me u lipnju 2014. godine imenovao članicom Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju što smatram izuzetno časnim ulogom. Od konstituiranja Odbora do danas aktivno sam sudjelovala u radu Odbora i ulagala maksimalne napore u proučavanje problematike i predmeta koji su Odboru pristigli na rješavanje.

Slijedom rasprava i događanja na 20. i 21. sjednici Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (održane 27.10. i 1.12.2016.) koje su popraćene brojnim medijskim tekstovima u kojima su se našle neke istinite, ali i neke neistinite tvrdnje, većina kojih se u medijima, prema Poslovniku o radu Odboru, nije trebala uopće pojaviti, obraćam Vam se sa zamolbom da me razriješite članstva u Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.

Naime, nakon posljednje dvije sjednice, uvjerenja sam da svojim stručnim, neovisnim i predanim radom ne mogu doprinijeti rješavanju situacije s kojom je Odbor suočen. Uzrok problema u radu Odbora pojavio se uoči i na samoj 20. sjednici (27.10.2016. godine) kad smo odjednom bili suočeni s neriješenim predmetima iz 2011. godine koji su iz nekog razloga bili «sakriveni» od početka našeg rada (rujan 2014. godine), a pojavili su se (odnosno pronađeni su), navodno pod medijskim pritiscima (i upitima) u listopadu ove godine. Ne želim ulaziti u razloge pravovremenog nerješavanja tih predmeta, činjenica je da se tim predmetima rad Odbora počeo instrumentalizirati u javnosti, a sve u političke svrhe; činjenica da Odbor više ne može neovisno donositi svoje odluke i da se desio razdor među članicama/članovima Odbora, a troje članova je već podnijelo zahtjev za razrješenjem što otvara pitanje i legitimiteta rada u «krnjem» sastavu.

U takvim novonastalim okolnostima nisam voljna nastaviti s radom u ovom

Odboru jer smatram da se temeljna zadaća Odbora¹ ozbiljno narušava prisutnošću politike u radu Odbora i povredama Poslovnika o radu Odbora.

S poštovanjem,
Ines Kersan-Škabić

Na znanje:

1. članice i članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
2. prof.dr.sc. Jasmina Havranek, ravnateljica AZVO-a
3. prof.dr.sc. Alfio Barbieri, rektor Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli

¹ «Zadaća Odbora je promicanje etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša», ZZDVO, čl. 112.

Prof. dr. art.
Enes MIDŽIĆ
Babonićeva ul. 37
10.000 ZAGREB
Tel. (385) 1) 46 35 323
Fax (385) 099 4417045
enes@idu.hr

Hrvatski Sabor	
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6	
Primljeno: 02-11-2016	
Klasifikacija i oznaka	Org. red.
024-13/16-07/30	6541-1
Uređben broj	Pril. Vrij.
15-16-01	- -

U Zagrebu, 28. listopada 2016.

Mr. sc. Božo Petrov
Predsjednik Sabora Republike Hrvatske
Trg svetog Marka
10 000 Zagreb
Hrvatska

Predmet: Zahtjev za razrješenjem člana Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

Uvaženi predsjedniče Sabora Republike Hrvatske mr. sc. Petrov,

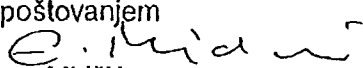
nominacijom Senata Sveučilišta u Zagrebu, a na prijedlog Vlade HR Hrvatske, Sabor RH imenovao me je članom Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju,

Javnim medijskim istupom prof. dr. sc. Pavo Barišić, ministar znanosti obrazovanja i sporta, kvalificirao je da Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju „srozava etička načela i sve nas skupa pretvara u državu koja ne zaslužuje nikakve pohvale“ (Jutarnji list, 28. 10. 2016.).

Osobno ne pristajem na takvu kvalifikaciju, te mi moj moralni kod, častan život, status sveučilišnog nastavnika i dragovoljca Domovinskog rata, priječi daljnji rad u Odboru, u koji sam izabran upravo na prijedlog Vlade RH.

Molim Vas da me obavijestite o činu i datumu kojim me Sabor Republike Hrvatske razrješuje funkcije člana Odbora, kako bih se i dalje, mirne savjesti i neopterećen objedama mogao u potpunosti posvetiti svojim sveučilišnim zadaćama i predanosti radu na boljitku Domovine.

S poštovanjem

Enes Midžić

O tome obavijest:

1. Mr. sc. Andrej Plenković, predsjednik Vlade Republike Hrvatske
2. Prof. dr. sc. Pavo Barišić, ministar Znanosti obrazovanja i sporta
3. Prof. dr. sc. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu

Ostavka

Točna je vijest koja se pojavila u medijima. Dao sam ostavku na mjesto predsjednika Odbora za etiku u znanosti i visokome obrazovanju, na 21. njegovoj sjednici (od 1.12.2016). Ostajem njegovim članom (do daljnjega?). Kako vjerujem da javnost ima pravo znati zašto sam to učinio (Zakon!), navest ću sve razloge koji su me na to naveli:

- U srijedu oko 17,30 (predvečer dana prije sjednice) primio sam e-poruku od zaposlenice AZVO-a. Poruka je sva bila usmjerena na to da pokuša odvratiti Odbor od donošenja ikakva mišljenja o predmetu aktualnog ministra znanosti i obrazovanja. Već me ta poruka navela da pripremim ostavku, koju sam pri početku Sjednice i dao.

- Zanimljivo je da je, od kada je na dnevnome redu Odbora predmet gospodina Ministra, naglo porastao interes za Odborov rad, te je broj gostiju na našim sjednicama porastao, a kulminirao je na 21. sjednici, kad je došao i nedavno izabrani državni tajnik Ministarstva znanosti i obrazovanja (Ministrov izaslanik). Rekao sam mu u dijelu rasprave da se vidi koliko je Ministarstvu stalo do neovisnosti Odbora kad je on bio poslan da "kontrolira štetu".

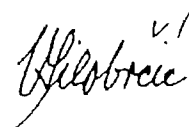
- Kad smo započeli raditi po dnevnome redu, Odbor mi je zamjerio da sam prekršio Poslovnik time što sam u javnosti potvrdio da će svi pronađeni zaostali predmeti biti na dnevnome redu. Nisam se mogao složiti s tom zamjerkom jer je dnevni red bio jasan iz napisa u javnosti.

- Zatim mi je zamjereno što sam se često pojavljivao u javnosti i iznosio svoja gledišta, tražeći uvijek da se istakne da to nisu gledišta Odbora nego moja osobna. Odgovorio sam da smatram da je „u akademskoj zajednici u kojoj je plagiranje česta pojava, potrebno o tome govoriti, a ne šutjeti. Pozvao sam se i na Zakon po kojem je uloga Odbora da "promiče etička načela". Ne vjerujem da se pri tome mislilo da se to radi šutnjom.

- Kad smo konačno došli do "osjetljivih predmeta", Odbor nije uspio donijeti konačno mišljenje, te su odluke odgođene. Nakon svega što se o Predmetu moglo pročitati i zaključiti, mislim da smo mogli i bolje.

Sve su to razlozi što su me naveli na ostavku i osnažili u mojoj odluci. Zaključio sam i rekao da mi je važnije biti slobodan da kažem što mislim nego da sam predsjednik Odbora. Napominjem da Odbor bira predsjednika i zamjenika među svojim članicama/članovima.

Zagreb, 2. prosinca, 2016.

Vlatko Silobrić

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA: 008-01/17-01/0003
URBROJ: 355-01-03-17-0001
Zagreb, 16. siječnja 2017.

Ponukan najnovijim događanjima u hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj zajednici, te na temelju zakonske obveze „*promicanja etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša*“, a u skladu s Poslovníkom o radu, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju objavljuje

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Temeljni principi rada ovog saborskog Odbora, koji propituje etiku i moral djelovanja pojedinaca i institucija u specifičnom segmentu društva, jesu: legalnost, stručnost, neovisnost i nepristranost. Nažalost, posljednjih smo mjeseci svjedoci pokušaja narušavanja tih principa, a zbog ostvarivanja partikularnih političkih interesa i ambicija pojedinaca i interesnih grupacija unutar akademske zajednice.

Neetični pokušaji ometanja rada, pa i dezintegracije samog Odbora, dosegli su razinu nezabilježenu u cjelokupnoj europskoj praksi, s kojom je Odbor, kao aktivan član Mreže europskih ureda za znanstvenu čestitost (ENRIO, www.enrio.eu), vrlo dobro upoznat. Kroz članstvo, Odboru je poznato da se razlike između pojedinih europskih država, a u odnosu prema kršenju etičkih načela i nepoštivanju etičkih standarda u istraživačkom i akademskom radu, primarno očituju u njihovu sprečavanju, rješavanju i sankcioniranju, a ne u njihovu pukom dijagnosticiranju. Nažalost, u tim pitanjima, hrvatski znanstveni i visokoobrazovni sustav ne stoji dobro.

Naime, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju je kroz svoj kontinuirani rad u posljednje dvije godine riješio više desetaka pristiglih predmeta, nastojeći potaknuti pripadnike akademske zajednice na dosljednu primjenu etičkih načela u svom radu. Odbor se pritom suočio s nezainteresiranošću većine visokoškolskih i znanstvenih institucija za etička pitanja, uključujući i prakse neobjektivne, pristrane prosudbe kršenja etičkih načela, kao i potpuni izostanak sankcija čak i u slučajevima u kojima je neprijeporno utvrđeno teško kršenje Etičkog kodeksa Odbora ili etičkih kodeksa sastavnica hrvatskog sustava znanosti i visokog obrazovanja.

U svim slučajevima kršenja etičkih normi znanstvenog i akademskog rada, Odbor može samo dati mišljenje ili iznijeti svoje stajalište, budući da zakonodavstvo Republike Hrvatske ne regulira ovu problematiku. Uzme li se, međutim, u obzir da od 2011. do 2014. godine Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju uopće nije djelovao jer je Hrvatski sabor propustio imenovati njegove članove, te da su iz prvotne verzije izmjena Zakona o znanosti i visokom obrazovanju iz 2013. godine bili uklonjeni članci koji reguliraju njegovo postojanje, pitanje je postoji li (politička) volja da se njegovo djelovanje podrži. Sudimo li prema sadašnjem stanju

stvari, čini se da dio politike, kao i određeni dio akademske zajednice, smatraju da su Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju i zakonska regulativa etičkog ponašanja u tome području društvene prakse – nepotrebni!

Nažalost, ovakav je zaključak moguće donijeti i nakon aktualnih događanja i javnih diskusija dionika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, u kojima je između ostaloga postavljeno pitanje ovlasti Odbora da donosi mišljenja o pojedinačnim predmetima. To je pitanje postavljeno usprkos tome što u Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN/94/13, čl.112., st. 7. i 13.) stoji da „*Mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima Odbor donosi u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi*“, i dalje „*Sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora*“. Temeljem navedenih odredbi Zakona i Poslovnika o radu Odbor djeluje u oba svoja saziva, što je uočljivo iz mišljenja Odbora o mnoštvu pojedinačnih predmeta (<https://www.azvo.hr/hr/odbor-za-etiku/odluke-odbor-za-etiku-2006-2009>,

https://www.azvo.hr/images/stories/tijela_agencije/oze/Godišnji_izvještaj_Odbor_za_etiku_rujan_2014-siječanj_2016.pdf).

Odbor se poziva i na europsku praksu koju poznaje kroz članstvo u spomenutoj Mreži europskih ureda za znanstvenu čestitost (ENRIO). Bez obzira na formalnu i pravnu različitu uređenost rješavanja etičkih predmeta u pojedinim državama (ustrojenu nacionalnom legislativom, kao u Poljskoj i Hrvatskoj; formalnim ugovorom relevantnih dionika u sustavu znanosti, kao u Austriji; putem ureda ombdusmana pri pojedinim dionicima, npr. fondacijama koje financiraju znanstvena istraživanja, kao u Njemačkoj) **ni u jednom** od nacionalnih sustava ne dovodi se u pitanje legitimitet donošenja odluka krovnih tijela u smislu kršenja autonomije pojedinih sastavnica tih istih sustava, npr. sveučilišta, osim u Hrvatskoj. Štoviše, u pojedinim državama (npr. Austrija, <http://www.oeaw.at/en/index.asp>) sustav odlučivanja o etičkim prekršajima u znanosti i visokom obrazovanju temeljen je na odlukama Odbora koji se isključivo sastoji od vrhunskih inozemnih znanstvenika i stručnjaka u području etike i znanstvene čestitosti, i to u svim znanstvenim područjima, sve u cilju izbjegavanja sukoba interesa u predmetnim postupcima.

Jedna od bitnih razlikovnih odrednica etike u odnosu na pravo, jest ta da etika i moral ne poznaju pojam zastare. Upravo zbog toga, kao i zbog neprimjereno dugog *interregnuma* u radu, Odbor je preuzeo rješavanje zaostalih predmeta zaprimljenih u prethodnom razdoblju, a koji do sada nisu razmatrani zbog nepotpune primopredaje predmeta između sadašnjeg i prethodnog saziva Odbora. Budući da bi zanemarivanje tih zaostalih predmeta predstavljalo, samo po sebi, kršenje etičkih principa na kojima se temelji njegov rad, Odbor ih je odlučio riješiti u redovitoj proceduri. Osim obimnog dodatnog posla, Odbor je, temeljem takve odluke, uvučen u aktualne sukobe unutar hrvatskog političkoga, istraživačkog i akademskog prostora, čijoj kulminaciji upravo svjedočimo.

O prvom od tih predmeta Odbor je upravo donio mišljenje (u privitku). Odbor ovdje naglašava da se predmetno mišljenje temelji isključivo na međunarodnim standardima koje je propisalo Povjerenstvo za etiku u publiciranju (Committee on Publication Ethics, <http://publicationethics.org>), kao i međunarodnim priručnicima koji definiraju pravila naknadnih ispravaka već objavljenih znanstvenih radova (npr. Chicago Manual of Style, https://en.wikipedia.org/wiki/The_Chicago_Manual_of_Style). Svim znanstvenicima, a napose urednicima časopisa, trebao bi biti poznat instrument korekcije objavljenog teksta „Erratum“ ili „Errata corige“ (<https://en.wikipedia.org/wiki/Erratum>), koji upućuje autore na način ispravljanja već objavljenih znanstvenih radova, što u navedenom predmetu nije bio slučaj. Sukladno odredbama Poslovnika o radu te praksi prethodnog saziva, Odbor će

objavljivati mišljenja o riješenim predmetima na mrežnim stranicama Agencije za znanost i visoko obrazovanje (<https://www.azvo.hr/hr/odbor-za-etiku>).

Na kraju, Odbor ponovno naglašava važnost poštovanja etičkih i moralnih principa u znanstvenom i akademskom radu, sadržanih u Etičkom kodeksu ovoga Odbora, kao i u etičkim kodeksima sastavnica sustava znanosti i visokog obrazovanja. Odbor potiče pojedince i institucije koji su kršenja tih principa u mogućnosti argumentirati i dokumentirati, da ista prijave etičkim povjerenstvima i savjetima matičnih institucija, a u konačnici i samom Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju. Odbor također upozorava da medijska instrumentalizacija pojedinih slučajeva i sama predstavlja oblik etički neprihvatljivog ponašanja. Odbor se stoga snažno zalaže za poštovanje procedure prijavljivanja i rješavanja takvih predmeta. Uz to, Odbor potiče institucije iz sustava znanosti i visokog obrazovanja da promptno i adekvatno sankcioniraju dokazana kršenja etičkih kodeksa, kao i da ulože napor u uklanjanje pretpostavki za takvo ponašanje. U tom smislu, stav Odbora jest da pravni okvir kojim se uređuje pitanje prevencije, detektiranja i sankcioniranja kršenja etičkih principa u znanosti i visokom obrazovanju mora biti detaljno i dosljedno definiran Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju, kao i relevantnom a nedostajućom pravnom regulativom.

S poštovanjem,

predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
dr. sc. Ivica Vilibić

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA: 041-02/17-02/0001
URBROJ: 355-01-03-17-0002
Zagreb, 20. siječnja 2017.

Ustavni sud Republike Hrvatske
Trg sv. Marka 4
10000 Zagreb

Poštovani/e,

sukladno Vašem dopisu broj: U-II-6251/2016 od 3. siječnja 2017. godine, a temeljem Prijedloga za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 1. Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju donešenog na sjednici Odbora 8. lipnja 2015. godine, kojeg ispred predlagatelja Sveučilišta u Zagrebu zastupa odvjetničko društvo Mihočević & Bajs, dostavljamo Vam Očitovanje Odbora o navedenom Prijedlogu.

Srdačan pozdrav,

predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
dr. sc. Ivica Vilibić

Privitak:

- Očitovanje o Prijedlogu za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 1. Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA: 041-02/17-02/0001
URBROJ: 355-01-03-17-0003
Zagreb, 20. siječnja 2017.

Temeljem dopisa Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-II-6251/2016 od dana 3. siječnja 2017. godine, zaprimljeno od Agencije za znanost i visoko obrazovanje dana 5. siječnja 2017. godine (KLASA 041-02-/17-02/0001, URBROJ 431-17-0001), u kojem se traži da se Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Odbor) očituje na navode Prijedloga za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 1. Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora donešenog na sjednici Odbora 8. lipnja 2015. godine (u daljnjem tekstu: Prijedlog), kojeg ispred predlagatelja Sveučilišta u Zagrebu zastupa odvjetničko društvo Mihočević & Bajs, Odbor daje sljedeće

O Č I T O V A N J E

Ovaj saziv Odbora od konstituirajuće sjednice održane u rujnu 2014. g. temelji svoj rad na Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13; u daljnjem tekstu ZZDVO). Sukladno ZZDVO, čl. 112., Odbor je neovisno nacionalno savjetodavno tijelo odgovorno Hrvatskom saboru, s osnovnom zadaćom „*promicanja etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša* (ZZDVO, čl. 112., st. 4.)“. Rad Odbora odvija se na sjednicama, a ZZDVO predviđa da rad uključuje razmatranje pojedinačnih slučajeva i da Odbor „*mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima donosi u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi većinom glasova* (ZZDVO, čl. 112., st. 7.)“. Zakon ne predviđa izvršne ovlasti Odbora u smislu sankcioniranja utvrđenih etičkih neprihvatljivih ponašanja. Odbor može samo „*predložiti pokretanje postupka oduzimanja znanstvenog zvanja pred odgovarajućim matičnim odborom* (ZZDVO, čl. 112., st. 10.)“ pri razmatranjima individualnih slučajeva, i javno objaviti svoje mišljenje „*u slučaju ako visoko učilište ili druga znanstvena organizacija sustavno krši Etički kodeks* (ZZDVO, čl. 112., st. 11.)“. Odbor donosi Etički kodeks kojim utvrđuje etička načela u visokom obrazovanju i znanstvenom radu (ZZDVO, čl. 112., st. 5.), a sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno svojim statutima, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora (ZZDVO, čl. 112., st. 13.).

Prema navedenom se, uz ostalo, može zaključiti da je ZZDVO implicira hijerarhije etičkih tijela u znanosti i visokom obrazovanju. Odbor je pri tome postavljen kao krovno tijelo koje donosi kodeks etički prihvatljivih i neprihvatljivih ponašanja u znanosti i visokom obrazovanju u Hrvatskoj. Kodeks moraju slijediti svi dionici u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. ZZDVO dionike ne obvezuje na osnivanje vlastitih etičkih povjerenstava, ali im pruža tu mogućnost, pri čemu etički kodeksi dionika moraju biti usklađeni sa Etičkim kodeksom Odbora.

Od početka rada u ovom sazivu, Odbor se suočava s nezainteresiranošću većine visokoškolskih i znanstvenih institucija za etička pitanja, uključujući i prakse neobjektivne, pristrane prosudbe kršenja etičkih načela, kao i potpuni izostanak sankcija čak i u slučajevima u kojima je neprijeporno utvrđeno teško kršenje Etičkog kodeksa Odbora. Također je uočeno da se dionici sustava znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskoj rijetko odlučuju na imenovanje vlastitih etičkih povjerenstava i kreiranje vlastitih etičkih kodeksa. Zbog takve prakse Odbor je od početka rada u ovom sazivu zatrpan prijavama sumnji na neetično ponašanje pojedinaca u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, što zbog nepostojanja etičkih tijela na razini dionika, što zbog sumnji u pristranost pri prosudbi kršenja etičkih načela pri etičkim tijelima dionika.

Ovi problemi su ponukali Odbor da kao jednu od svojih prvih zadaća na promicanju etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, definiranih u ZZDVO, čl. 112., st. 4., potakne osnivanja i rad etičkih povjerenstava u dionicima sustava znanosti i visokog obrazovanja. Tu zadaću smo započeli izmjenama i dopunama Etičkog kodeksa Odbora, čl. 7., te slanjem višekratnih pismenih poticaja svim dionicima u sustavu. Izmjene i dopune čl. 7. Etičkog kodeksa Odbora provedene su kako bi se dionike u sustavu znanosti i visokog obrazovanja potaklo na korištenje mogućnosti iz ZZDVO, čl. 112., st. 13., tj. obvezalo na rješavanje etičkih pitanja iz njihove sredine kroz rad vlastitih etičkih tijela, te time osvijestio značaj i potakla prosudba etičnosti ponašanja na svim razinama sustava znanosti i visokog obrazovanja. Ovu zadaću Odbor provodi i na način da zaprimljene pojedinačne predmete koji nisu prijavljeni i rješavani na razini ustanova u sustavu, u pravilu prosljeđuje na rješavanje etičkim tijelima relevantnih ustanova.

Rješavanje etičkih pitanja u vlastitoj sredini, s jedne strane, olakšava prosudbu neetičnih ponašanja za koju je u sustavu znanosti i visokog obrazovanja često nužna stručna ekspertiza, koja je na razini fakulteta, sveučilišta, instituta, uvijek prisutna. S druge strane, lokalno je često teško izbjeći sukobe interesa i pristranosti pri prosudbi neetičnih ponašanja, što čini nužnim postojanje mogućnosti za traženjem drugih mišljenja. Iskustvo rada ovog saziva Odbora to potvrđuje mnoštvom predmeta u kojima je od Odbora zatraženo mišljenje u predmetima koji su rješavani na razinama dionika, uključujući i sveučilišta, a čijim rješenjima prijavitelji nisu bili zadovoljni.

Mišljenja etičkih tijela u Republici Hrvatskoj s bilo koje razine, pa tako i mišljenja ovog Odbora, nisu obvezujuća, već savjetodavna. Stoga ona sama ne utvrđuju nikakvu pravnu odgovornost, iako je mogu potaknuti. Mišljenja, prijedloge, preporuke ili primjedbe Odbora dionici u sustavu mogu ali ne moraju prihvatiti. Stoga Odbor ne vidi na koji bi način bilo koji segment njegovog djelovanja temeljenog na ZZDVO i Etičkom kodeksu Odbora mogao ugroziti autonomiju bilo kojeg dionika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Sukladno Ustavu Republike Hrvatske, čl. 3., Etički kodeks Odbora u preambuli utvrđuje da se „kodeksom ne ograničava ljudska, intelektualna i akademska sloboda, nego naglašava uloga civiliziranog odnosa među svim članovima zajednice i odgovorno ostvarivanje prava u skladu

s odgovornošću u znanstvenoistraživačkom, nastavnom radu i akademskim obavezama“, i dalje: „Temeljne vrijednosti za koje se Odbor zalaže jesu: poštenje, akademska izvrsnost i sloboda, međusobno uvažavanje i ljudsko dostojanstvo, osobna odgovornost i odgovornost ustanova“.

Na kraju, Odbor ponovno naglašava važnost poštovanja etičkih i moralnih principa u znanstvenom i akademskom radu. U tom smislu, stav Odbora jest da pravni okvir kojim se uređuje pitanje prevencije, detektiranja i sankcioniranja kršenja etičkih principa u znanosti i visokom obrazovanju mora biti detaljno i dosljedno definiran Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju, kao i relevantnom a nedostajućom pravnom regulativom.

Pobijanje po pojedinačnim stavkama navodnog predmetnog kršenja odredaba Ustava Republike Hrvatske, Zakona o znanosti i visokom obrazovanju (ZZDVO), te Statuta Sveučilišta u Zagrebu, Odbor dokumentira na više razina:

1. Razina usklađenosti članka 7. st. 4. Etičkog kodeksa Odbora sa Ustavom, Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju i Statutom Sveučilišta u Zagrebu

Odbor se slaže s činjenicom navedenom u Prijedlogu „kako Odbor za etiku predstavlja samostalno tijelo izvan sustava Sveučilišta“ (stranica 4. Prijedloga).

Odbor primijećuje i naglašava Ustavnom sudu činjenicu da Prijedlog izdvaja samo neke stavke čl. 112. ZZDVO koji regulira djelovanje Odbora, i to st. 1., st. 4., st. 7. i st. 11., dok u Prijedlogu ne razmatra pravne učinke ostalih stavaka navedenog članka.

Za potpunu i valjanu prosudbu Prijedloga, potrebno je uvažiti i st. 13. čl. 112. ZZDVO, koji propisuje:

„Sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora. Na visokim učilištima najmanje jedan član etičkog povjerenstva je student.“

Ovaj članak pobija tvrdnju iz Prijedloga da „konačno utvrđenje je li u nekom konkretnom slučaju došlo do povrede Etičkog kodeksa koje je izrijekom preneseno u nadležnost Odbora za etiku koje je tijelo izvan sveučilišta“ krši odredbe Ustava, ZZDVO i Statuta Sveučilišta u Zagrebu. Naime, st. 13. čl. 112. propisuje da sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije ne moraju (no mogu) osnovati etička povjerenstva. Sukladno čl. 112. st. 1. ZZDVO, citiranog na stranici 2. Prijedloga, postojanje Odbora kao tijela koje daje „mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima Odbor donosi u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi, većinom glasova“ je nedvosmisleno. Stoga je pravno neutemeljen zaključak Prijave da je „odlučivanje o ustrojstvu i djelovanju sveučilišta prema samim ustavnim odredbama domaine réservée sveučilišta“ (stranica 6. Prijave), jer prema ZZDVO sveučilište nije u obvezi imati tijelo koje je nadležno predmetima povrede etičkih principa.

Nadalje, Odbor se očituje o kršenju svih navedenih pravnih propisa u Prijavi od strane čl. 1. Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora, kako slijedi.

Ustav Republike Hrvatske u čl. 3. propisuje:

„Sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.“

Odboru nije jasno kako hijerarhijsko postupanje u rješavanju predmeta etičkih prijava može biti kršenje ovog članka Ustava. Naime, koliko je Odboru poznato, cjelokupni sudbeni sustav Republike Hrvatske je hijerarhijski ustrojen, i kao takav ne krši odredbe čl. 3. Ustava. Shodno tome, i predmetne izmjene Etičkog kodeksa (izmijenjeni i dopunjeni čl. 7. st. 4 Etičkog kodeksa), koje isto tako propisuju hijerarhijsko postupanje u predmetima etičkih prijava, ne krše odredbe čl. 3. Ustava. Osim toga, mišljenja Odbora nisu obvezujuća, već savjetodavna. Stoga ona ne mogu utvrditi pravnu odgovornost, a mišljenja, prijedloge, preporuke ili primjedbe Odbora dionici u sustavu mogu ali ne moraju prihvatiti.

Ustav Republike Hrvatske u čl. 16. st. 1 i st. 2 propisuje:

„Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.

Svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.“

Argumentacija koja pobija kršenje ovog članka Ustava je istovjetna argumentaciji koja pobija kršenje čl. 3. Ustava. Ponavljamo, nekršenje ovog članka Ustava kod hijerarhijskog slijeda postupanja u sudbenoj vlasti implicira istu mogućnost za hijerarhijski slijed postupanja u procesiranju predmeta kršenja Etičkog kodeksa, s time da je argument *pro* uvođenju slijeda odlučivanja propisan čl. 112. st. 13. ZZDVO, koji definira ulogu Odbora kao stalnog tijela, za razliku od etičkih povjerenstava sveučilišta koji ne moraju već mogu postojati unutar sveučilišta.

Ustav Republike Hrvatske u čl. 68. st. 1. i st. 2. propisuje:

„Jamči se autonomija sveučilišta.

Sveučilište samostalno odlučuje o svom ustrojstvu i djelovanju, u skladu sa zakonom.“

Jednakopravno prethodnoj argumentaciji, uvođenjem hijerarhijskog postupanja u predmete kršenja Etičkog kodeksa nije narušena autonomija sveučilišta, jednako kao i postojanje hijerarhijskog postupanja sudbene vlasti u predmetima kršenja zakona od strane zaposlenika sveučilišta. Također, uvođenje hijerarhijskog slijeda postupanja u predmete kršenja Etičkog kodeksa ne utječe na samostalnost odlučivanja sveučilišta o svom ustrojstvu i djelovanju, već uvodi hijerarhijsko postupanje u konkretnim predmetima kršenja Etičkog kodeksa, shodno čl. 112. ZZDVO.

ZZDVO u odredbama čl. 4. st. 2 i st. 5 propisuje:

„(2) Visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj temelji se na akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji sveučilišta, u skladu s Ustavom, međunarodnim ugovorima i ovim Zakonom.

(5) Autonomija sveučilišta na svim sveučilišnim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj, sukladno ovom Zakonu, obuhvaća:

- uređenje unutarnjeg ustroja,*
- utvrđivanje obrazovnih, znanstvenih, umjetničkih i stručnih programa,*
- financijsku autonomiju u skladu s ovim Zakonom,*
- odlučivanje o prihvaćanju projekata i međunarodnoj suradnji,*
- ostale oblike autonomije, sukladno ovom Zakonu.“*

Predmetne izmjene Etičkog kodeksa ne krše odredbe čl. 4, st. 2. ZZDVO, sukladno već prezentiranim argumentima kod utvrđivanja kršenja čl. 68. st. 1. i 2. Ustava.

Predmetne izmjene Etičkog kodeksa ne krše odredbe čl. 4, st. 5. ZZDVO, napose alineja 1. do 4. za koje provođenje postupaka kršenja Etičkog kodeksa nije relevantno. Alineja 5. govori o obuhvaćanju autonomije sveučilišta u skladu sa svim ostalim odrednicama ZZDVO, između kojih je i čl. 112. ZZDVO koji propisuje rad Odbora, te stoga predmetne izmjene Etičkog kodeksa ne krše čl. 4. st. 5. alineja 5. ZZDVO.

Statut Sveučilišta u Zagrebu u odredbama čl. 79. st. 3. propisuje:

„Za povrede radnih obveza te povrede etičkog kodeksa osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka stegovno odgovaraju, sukladno ovome Statutu i općim aktima sastavnica.“

Ova odredba Statuta Sveučilišta u Zagrebu nije suprotna predmetnim izmjenama Etičkog kodeksa i uvođenju hijerarhijskog slijeda u rješavanje predmeta povreda Etičkog kodeksa, jer ne propisuje postupak slanja predmeta povreda etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu na druga tijela ustrojena ZZDVO-om, a ne propisuje ni slijed postupanja s pojedinim predmetima povreda etičkog kodeksa.

2. Prihvaćanje izmjena Etičkog kodeksa Odbora od strane Hrvatskog sabora, Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu i Vlade Republike Hrvatske

Odbor obavještava Ustavni sud Republike Hrvatske da je Hrvatski sabor gotovo jednoglasno prihvatio Izvještaj o radu Odbora od rujna 2014. godine do siječnja 2016. godine (u daljnjem tekstu: Izvješće, u privitku, kao i na poveznici https://www.azvo.hr/images/stories/tijela_agencije/oze/Godi%C5%A1nji_izvje%C5%A1taj_Odbor_za_etiku_rujan_2014-sije%C4%8Danj_2016.pdf) na 2. sjednici 8. saziva Hrvatskog sabora 26. veljače 2016. godine, i to sa 100 glasova za i 2 suzdržana glasa. Glasovanje i rasprava su dostupni na poveznici <http://www.sabor.hr/izvjestaj-o-radu-odbora-za-etiku-u-znanosti-i-viso>). U Izvješću su taksativno i izrijekom navedene načinjene izmjene Etičkog kodeksa Odbora, uključujući i sporni čl. 7. st. 4. Etičkog kodeksa Odbora, čije usvajanje je načinjeno u izvještajnom razdoblju. Prije usvajanja Izvješća od strane Hrvatskog sabora, o tom izvješću, koji uključuje i popis izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora, očitovao se i Odbor za obrazovanje, znanosti i kulturu Hrvatskog sabora na sjednici održanoj 16. veljače 2016. godine, te Vlada Republike Hrvatske na sjednici 25. veljače 2016. godine (KLASA 022-

03/16-12/07, URBROJ 50301-04/12-16-4), koja „predlaže Hrvatskom saboru da usvoji Izvještaj o radu Odbora od rujna 2014. godine do siječnja 2016. godine“.

Obzirom da su se Hrvatski sabor, Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora i Vlada Republike Hrvatske pozitivno očitovali o izmjenama i dopunama Etičkog kodeksa Odbora, Odbor smatra da Prijedlog ocjene ustavnosti i zakonitosti Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora nije utemeljen u svim svojim točkama, te da predmetne izmjene i dopune Etičkog kodeksa Odbora ne krše Ustav Republike Hrvatske, ZZDVO i Statut Sveučilišta u Zagrebu.

3. Pozitivni primjeri prakse rješavanja predmeta povreda etičkih kodeksa u europskim zemljama

Iako nije relevantno za samo rješavanje ovog predmeta, Odbor smatra da je potrebno obavijestiti Ustavni sud Republike Hrvatske o praksi i autonomiji provođenja postupaka u predmetima povreda etičkih principa u znanosti i visokom obrazovanju u europskim državama. S tom praksom je Odbor upoznat, jer je član Europske mreže ureda za znanstvenu čestitost (European Network of Research Integrity Offices, www.enrio.eu).

Praksa provođenja postupaka u predmetima povreda etičkih principa u istraživanjima je u Europi raznolika, no u svim nacionalnim sustavima znanosti i visokog obrazovanja sva tijela zadužena za te predmete su u potpunosti neovisna od sustava upravljanja i donošenja odluka pojedinih sastavnica, kao što su sveučilišta i instituti. Navedimo neke primjere:

Austrija. Za procesiranje predmeta povreda etičkih principa u istraživanjima je zadužena Agencija za znanstvenu čestitost (OEAWI, Agentur für wissenschaftliche Integrität, <http://www.oeawi.at/en/index.asp>), koju je osnovalo 12 austrijskih sveučilišta, Austrijske akademije znanosti i nekoliko agencija koje financiraju znanstvena istraživanja. Kroz osnivački akt, OEAWI je nadležna svim svojim sastavnicama u procesuiranju predmeta povreda etičkih principa, i djeluje na profesionalnoj razini. Osim toga, Agencija djeluje proaktivno putem edukacije dionika u znanosti o „dobroj praksi u znanosti“. Zanimljivo je da Agencija ne odlučuje o samim predmetima povreda etičkih principa, već isključivo daje profesionalnu potporu komisiji koja se bira s mandatom od dvije godine i koja procesira same predmete (<http://www.oeawi.at/en/commissionmembers.asp>). Kako bi se izbjegao sukob interesa Komisija se sastoji isključivo od osoba koji nisu uključeni u austrijski sustav znanosti i visokog obrazovanja. Sumarno, predmete povreda etičkih principa u Austriji procesiraju inozemni znanstvenici i stručnjaci, i to neovisno od razine na kojoj se dogodila povreda etičkih principa.

Poljska. U Poljskoj je, kao i u Hrvatskoj, Odbor za etiku u znanosti uspostavljen putem legalnog akta, te je nadređen svim istraživačima, neovisno o tome jesu li na sveučilištima, institutima, gospodarstvu ili negdje drugo. Citiramo (izvor <http://institution.pan.pl/index.php/institution/science-ethics-committee>): „*Since the early 1990s, the PAS Committee for Ethics in Science has created and updated a set of principles, recommendations, and standards that apply to all researchers working in Poland.*“

Njemačka. Procesiranje predmeta povreda etičkih principa u istraživanjima se rješava na više razina, npr. Njemačka federalna fundacija za istraživanja (Deutsche Forschungsgemeinschaft, www.dfg.de), koja financira dobar dio istraživanja u Njemačkoj, ima ured ombudsmana

nadležan za rješavanje svih povreda etičkih principa koja se dogode u okviru projekata i aktivnosti koje financira DFG (<http://www.ombudsman-fuer-die-wissenschaft.de>, http://www.dfg.de/en/research_funding/principles_dfg_funding/good_scientific_practice/ombudsman/index.html). Autonomija sveučilišta je irelevantna u cijelom sustavu, jer ombudsman ima nadležnost procesuirati etičke prekršaje u projektima koje DFG financira, nevezano gdje je zaposlen potencijalni prekršitelj. Autonomija sveučilišta i općenito istraživačkih institucija je relevantna kategorija samo kao autonomija znanstvenog rada na sveučilištima.

ZAKLJUČAK

Temeljem gore navedenih argumenata, Odbor smatra da predmetne odredbe Etičkog kodeksa Odbora ne krše odredbe čl. 3., čl. 16. st. 1. i st. 2., te čl. 68. st. 1. i st. 2. Ustava Republike Hrvatske (NN 56/90, 135/97, 113/00, 76/10, 5/14), odredbe čl. 4. st. 2. i st. 5., te čl. 112. st. 4 i st. 7. Zakona o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15), te odredbu čl. 79. st. 3. Statuta Sveučilišta u Zagrebu.

Odbor naglašava da neovisno procesuiranje etičkih postupaka od strane tijela u sustavu znanosti i visokog obrazovanja jest preduvjet razvoja znanosti. To je bio i slučaj prije donošenja Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora 15. lipnja 2015. godine, što je uočljivo iz mišljenja Odbora o mnoštvu pojedinačnih predmeta donesenih u prethodnom sazivu (<https://www.azvo.hr/hr/odbor-za-etiku/odluke-odbora-za-etiku-2006-2009>). Sukladno tome, ovlasti Odbora u slučaju dokidanja čl. 7. st. 4. Etičkog kodeksa odbora ne bi bile smanjene već naprotiv povećane, jer bi Odbor imao ovlasti donošenja „*mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima*“, bez uvažavanja mišljenja i stajališta etičkih odbora pojedinih sastavnica sveučilišta, odnosno etičkih savjeta sveučilišta.

Naposljetku, stav Odbora jest da pravni okvir kojim se uređuje pitanje prevencije, detektiranja i sankcioniranja kršenja etičkih principa u znanosti i visokom obrazovanju, uključivo uloge Odbora, etičkih savjeta sveučilišta i etičkih povjerenstava sastavnica sveučilišta i znanstvenoistraživačkih instituta, mora biti detaljno i dosljedno definiran Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju, što trenutno nije slučaj.

predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
dr. sc. Ivica Vilibić

